

Torsdag den 1. november 2012 (D)

1

12. møde

Torsdag den 1. november 2012 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen. (Ændringer som følge af ny læreruddannelse). Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Martin Lidegaard, fg.). (Fremsættelse 11.10.2012).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om sammenlægning og spaltning af uddannelsesinstitutioner m.v. og om ophævelse af lov om Det Informationsvidenskabelige Akademi. (Mulighed for sammenlægning og spaltning af universiteter, uddannelses- og forskningsinstitutioner m.v.). Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard). (Fremsættelse 24.10.2012).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlige forskningsinstitutioners kommercielle aktiviteter og samarbejde med fonde. (Mulighed for universiteterne til at formidle visse boliger og studielån i forbindelse med internationale uddannelsessamarbejder). Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard). (Fremsættelse 24.10.2012).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 40:

Forslag til lov om ændring af søloven, lov om skibes besætning, lov om tillæg til strandsingslov af 10. april 1895 og forskellige andre love samt ophævelse af lov om registreringsafgift for fritidsfartøjer. (Gennemførelse af vragsfjernelseskonventionen, tilpasninger som følge af passagerrettighedsforordningen, gebyr for sønærings- og kvalifikationsbeviser, indførelse af en årlig afgift for skibe optaget i skibsregistre og sanktionering af skibsførers forpligtigelse til at redde de ombordværende m.v.). Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 24.10.2012).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og straffeloven. (Indførelse af fængselsstraf i kartelsager, forhøjelse af bødeniveauet, straflempelse, ændrede sagsprocesser m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 26.10.2012).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Private sygehuse, klinikker og speciallægepraksissers medfinansiering af patientskadeerstatningsordningen, vederlag og befordringsgodtgørelse til Forbrugerrådets og Danske Patienters repræsentanter i tandlægenævne m.v.). Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 10.10.2012).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler, lov om apoteks-virksomhed, sundhedsloven og lov om regionernes finansiering. (Forhindring af forfalskede lægemidler i den lovligte forsyningskæde m.v.). Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 11.10.2012).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 39:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og apotekerloven. (Regelforenkling i den kommunale tandpleje, ophævelse af pensionisters tilskud til håndkøbslægemidler og ændring af kompetenceregler om apotekeres udnævnelse m.v.). Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 24.10.2012).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Lovforslag nr. L 47 (Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om retsafgifter, designloven, varemærkeloven, markedsføringsloven og lov om forbud til beskyttelse af forbrugernes interesser. (Midlertidige afgørelser om forbud og påbud)) og

Lovforslag nr. L 48 (Forslag til lov om ændring af færdselsloven og lov om fragtaftaler ved international vejtransport. (Indførelse af gebyr i forbindelse med chaufføruddannelsen inden for vejtransport af farligt gods og indførelse af mulighed for anvendelse af elektroniske fragtbreve m.v.)).

Skatteministerens (Holger K. Nielsen):

Lovforslag nr. L 49 (Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, ligningsloven, lønsumsafgiftsloven og forskellige andre love. (Skattefritagelse af avancer af selskabers unoterede porteføljeaktier og forhøjelse af lønsumsafgiften for den finansielle sektor)),

Lovforslag nr. L 50 (Forslag til lov om afgift af husstandsdelte reklamer (reklameafgiftsloven)),

Lovforslag nr. L 51 (Forslag til lov om ændring af lov om afgift af svovl. (Bundfradrag i svovlafgiften)) og

Lovforslag nr. L 52 (Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love og om ophævelse af lov nr. 529 af 17. juni 2008 om ændring af lov om afgift af affald og råstoffer. (Godtgørelse af elafgift for el forbrugt til opladning af batterier til registrerede elbiler, lempelse vedrørende komfortkøling, dagsbeviser for varebiler samt teknisk justering af energiafgifter m.v. og ophævelse af reglerne om fritagelse for afgift af visse typer af affald fra egen cementproduktion)).

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Lovforslag nr. L 53 (Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og forskellige andre love. (Reform af førtidspension og fleksjob, herunder indførelse af ressourceforløb, rehabiliteringsteams, fleksløntilskud m.v.)).

Bent Bøgsted (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 18 (Forslag til folketingsbeslutning om udsættelse af den toårige dagpengeperiode).

Rosa Lund (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 19 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af bonus A-fag).

Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 6 (Hvordan vil statsministeren sikre, at et EU i flere hastigheder betyder, at Danmark kun er med i de dele af EU, som der er bred folkelig opbakning til?).

Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF):

Forespørgsel nr. F 7 (Hvad kan regeringen oplyse om afpresning af erhvervsdrivende i Danmark?).

Bent Bøgsted (DF) og Kim Christiansen (DF):

Forespørgsel nr. F 8 (Hvordan vil regeringen sikre, at arbejdet på den danske del af den kommende Femern Bælt-forbindelse sker efter danske løn- og ansættelsesvilkår, dvs. efter danske overenskomster, og vil regeringen udbrede det til andre områder?).

Titlerne på de anmelde sager vil desuden fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen. (Ændringer som følge af ny læreruddannelse).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Martin Lidegaard, fg.).
(Fremsættelse 11.10.2012).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Jeg holder meget af de korte titler, ministrene har på deres lovforslag.

Forhandlingen er åbnet. Hr. Esben Lunde Larsen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Esben Lunde Larsen (V):

Vi har i dag L 33 til første behandling som en følge af en ny læreruddannelse. Lovforslagets hensigt er at fastlægge den overordnede ramme for udmøntning af den politiske aftale om den nye læreruddannelse, som blev indgået den 1. juni 2012. Med lovforslaget ophæves lov om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen.

Lovforslaget indebærer, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser får en bemyndigelse til at pålægge professionshøjskolerne at udvikle og implementere konkrete initiativer, der sikrer den nødvendige forsyning af lærere med relevante undervisningskompetencer i forhold til folkeskolens behov.

I Venstre er vi særdeles tilfredse med den nye læreruddannelse. Formålet er helt klart: Uddannelsen skal være fagligt stærkere og mere attraktiv, den skal matche folkeskolens behov og være genomsyret af almen dannelse. Målet i forhold til de nyuddannede lærere er lige så klart: Lærerne skal undervise i de fag, de har undervisningskompetence i, så folkeskolens elever møder lærere, der har en faglig fordybelse i de fag, der er på skoleskemaet.

Den nye uddannelse sikrer et fagligt løft, mere professionsforskningsbaseret undervisning, fokus på innovation og entreprenørskab, en regional dækningsforpligtelse, kompetencemålstyring og ikke mindst en styrkelse af faget kristendom/livsoplysning/medborger-skab.

Ved at fremrykke fokus på almen dannelse samtidig med at vi fastholder et stærkt kristendomsfag, giver vi danske lærerstuderende den bedst tænkelige forudsætning for at bibringe elever i folkeskolen en forståelse af det danske samfund, dets historie, kultur og kristendomsarv. Det er afgørende for Venstre, og vi er stærkt tilfredse med, at det har fået så klar en placering i den nye uddannelse, for det sikrer, at lærerne kan forberede eleverne på deres deltagelse i og medansvar for et dansk samfund med fokus på frihed og folkestyre.

Det nye ved uddannelsen er, at fokus nu bliver på, hvad den nyuddannede lærer kan, og ikke på, hvad han eller hun har været igennem. Det fokus underbygges ved, at læreruddannelsen i fremtiden reguleres efter samme principper som andre videregående uddannelser, hvor de konkrete kompetencekrav til de enkelte undervisningsfag udformes på et fagligt grundlag. Det har også været afgørende for Venstre, at kvaliteten i undervisningen blev hævet, og det sker nu, idet professionshøjskolerne via udviklingskontrakterne bliver

holdt op på, at de lærerstuderende får mere kvalitet i undervisningen, bl.a. i form af flere timer.

Kl. 10:07

Samtidig har det været afgørende, at der kan indføres stopprøver, så studerende ikke går i det uendelige uden reelt set at gennemføre en uddannelse, men forudsætningen for et løft er også, at der bliver adgangsbegrænsning, ikke alene i forhold til karakterer, men også via optagelsessamtaler. Dette har Venstre medvirket til at sætte fokus på, og vi er særdeles tilfredse med den ændring i optagelsespraksis, som den nye læreruddannelse bliver baseret på.

Endelig har Venstre haft fokus på entreprenørskab og talentforløb som en forudsætning for at kunne videreudvikle det danske samfund i en mere innovativ retning samt understøtte talenter i at udfolde deres talent endnu mere til gavn for hele samfundet.

Alt det og meget mere vil danne grundlag for fremtidens læreruddannelse og dermed også folkeskolen, hvilket Venstre varmt kan anbefale. Det fordrer en tilslutning til L 33, hvilket Venstre kan give.

Kl. 10:05

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Rosa Lund. Værsgo.

Kl. 10:05

Rosa Lund (EL):

Tak, og tak for talen. Jeg har bare et enkelt spørgsmål. Nu er det ikke, fordi vi i Enhedslisten går meget op i kristendom, men det er, fordi ordføreren selv nævnte, at man får et stærkt kristendomsfag. Så jeg vil bare gerne spørge ordføreren om, hvordan kristendomsfaget bliver forstærket af, at man nu lægger det ind i et andet fag i stedet for at have det som et selvstændigt fag, som man har i læreruddannelsen i dag. Det er et simpelt spørgsmål.

Kl. 10:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:05

Esben Lunde Larsen (V):

Kristendomsfaget bliver styrket af, at vi styrker målene for faget og løfter indholdet i faget. Dermed bliver kristendomsfaget styrket, og det er til gavn for at forstå, hvordan det her samfund hænger sammen. Nogle kan jo have den fejlagtige forståelse, at kristendomsfaget er sådan et forkyndende fag, som kan være uh, så farligt for rigtig mange studerende. Men det her giver jo netop den studerende en forståelse for, hvad det er for en tusindårig kulturarv, som bidrager til, at vi agerer, som vi gør i dag.

Kl. 10:06

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 10:06

Rosa Lund (EL):

Jeg har bestemt ikke nogen frygt for kristendommen eller for kristendomsfaget. Jeg mangler bare stadig væk lidt et svar, for det man gør med den nye læreruddannelse, som jeg læser det, og som det også er min opfattelse man læser det ude på skolerne, er, at man nu tager det her gamle fag, KLM, og lægger det ind i et andet fag, som nu skal presses ind. Det vil sige, at der er en eksamen i det, men du kan ikke sikre, at der er den tilstrækkelige undervisning i det, fordi man ikke med reformen af læreruddannelsen har sikret et minimumstimer. Så jeg vil igen bare spørge: Hvordan vil Venstre sikre, at de lærerstuderende får den nødvendige almene dannelse i kristendom, hvilket ordføreren selv fremhæver er vigtig?

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:07

Esben Lunde Larsen (V):

Altså, jeg kan for det første gøre Enhedslistens ordfører opmærksom på, at Venstre vil følge det her fag særdeles tæt og også sikre, at den kvalitet, der skal være i faget, er til stede. For det andet er det ikke et spørgsmål om minimumstimer, i forhold til om man får garanteret en undervisningskvalitet. Det beror i høj grad på, hvad det er for et fagligt indhold, og hvad det er for kompetencemål, der bliver sat for faget. Kompetencemålene bliver sat højt for KLM-faget, og derfor har jeg den allerstørste fortrøstning til, at det fag nok skal blive så indholdsmættet, at de lærerstuderende vil opleve det som et løft i forhold til de fag, der udbydes i dag.

Kl. 10:07

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det fru Mette Reissmann som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Lærerne er hjertet i vores folkeskole. Det er lærerne, som får folkeskolen til at leve, og det er mødet med fagligt stærke og motiverende lærere, der giver vores børn lyst til at lære. Folkeskolen og dens faglige mål udvikler sig konstant. Det stiller krav til de lærere, der er kernen i vores folkeskoler, og det stiller helt særlige krav til uddannelsen af vores lærere.

Det kræver en dereguleret uddannelse, der fleksibelt kan forny sig. Det kræver en uddannelse, der styrker de lærerstuderendes faglige, pædagogiske og professionsrettede kompetencer, og det kræver en uddannelse, der bygger på den nyeste forsknings- og udviklingsbaserede viden om fag, didaktik og pædagogik.

Med aftalen om en ny læreruddannelse hæver vi barren for fremtidens lærere. Vi sikrer, at færdiguddannede læreres kompetencer til fulde kan stå mål med folkeskolens omskiftelige behov og faglige mål. Den læreruddannelse baner vi vejen for med det lovforslag, vi behandler her i dag. Det lovforslag udstikker den overordnede ramme for, at vi kan udmønte den politiske aftale om en ny læreruddannelse fra den 1. juni 2012 mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti.

Aftalen indebærer, at regelstyring af læreruddannelsen foreslås ændret. Med lovforslaget foreslår vi derfor at ophæve lov om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen. Fremover vil læreruddannelsen i stedet blive reguleret ved en uddannelsesbekendtgørelse med hjemmel i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser på linje med de fleste øvrige professionsbacheloruddannelser, og den politiske aftale vil således blive konkret udmøntet i bekendtgørelsen.

Nogle af de bestemmelser, der i dag er i lov om uddannelse til professionsbachelor som lærer i folkeskolen, vil blive videreført i lov om erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne. Det drejer sig om forpligtelsen til at stille egnede praktikpladser til rådighed, og at udgifter i forbindelse med praktikvirksomhed kan blive godtgjort.

For at sikre folkeskolens behov for lærere med de relevante undervisningskompetencer får ministeren med lovforslaget en bemyndigelse til at pålægge professionshøjskolerne at udvikle og implementere konkrete initiativer, der sikrer den nødvendige forsyning af lærere. Den politiske aftale om en ny læreruddannelse betyder et

fagligt løft af læreruddannelsen med højere eksamenskrav og optagelsessamtaler.

Kl. 10:12

Det vil fremover kræve en større arbejdsindsats af de studerende for at blive lærere, og det er nødvendigt, for at vi kan løfte kvaliteten i folkeskolen. Et af de væsentlige nye elementer i læreruddannelsen bliver de store fag pædagogik og lærerfaglighed, som kommer til at fylde et helt år på uddannelsen. Faget skal skærpe lærernes kompetencer inden for pædagogik, elevkendskab, og undervisningsfærdigheder som f.eks. undervisningsdifferentiering, inklusion og klasserumsledelse.

Socialdemokraterne har lagt særlig vægt på, at brugen af it i undervisningen fremover bliver en integreret del af lærernes uddannelse. Brug af it i undervisningen kan være med til at engagere eleverne på en ny måde og bliver et helt uomgængeligt element i folkeskolens undervisning i fremtiden. Samtidig skal alle lærerstuderende fremover have kendskab til specialpædagogik og dansk som andetsprog, for når vi skal løfte den store opgave med bedre inklusion i folkeskolen, skal lærerne være bedre rustet til at tackle elever med særlige behov i klasseværelset frem for at sende dem i specialklasser.

Endelig skal alle lærerstuderende fremover have undervisningskompetence i tre fag, tidligere linjefag, heraf enten dansk eller matematik, for i dag kommer alt for mange lærerstuderende ud fra uddannelsen med kun to linjefag. Det sætter vi ind over for med den nye uddannelse.

Socialdemokraterne glæder sig over aftalen om en ny læreruddannelse, og aftalen sikrer, at der stilles større krav til, hvad fremtidens lærere skal kunne, og at de lærerstuderende bliver bedre rustet til at møde folkeskolens virkelighed. Skal vores børn være den dygtigste generation i danmarkshistorien, er uddannelsen af vores lærere et vigtigt og helt centralt sted at starte, og dette lovforslag er startskuddet for det vigtige arbejde med at forny og styrke læreruddannelsen.

Vi ser frem til samarbejdet med alle relevante parter. Socialdemokraterne støtter hermed lovforslaget.

Kl. 10:12

Formanden:

Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 10:12

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg vil gerne dvæle ved det, som Socialdemokraternes ordfører var inde på, altså at de lærerstuderende skal være bedre rustet til at møde den virkelighed, de kommer ud i. Det er jeg sådan set meget enig i. Jeg vil bare gerne spørge Socialdemokraterne, hvorfor de så støtter, at man nu forringer praktikken med 6 ECTS-point.

Kl. 10:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:12

Mette Reissmann (S):

I den her sammenhæng skal man se på, at vi faktisk mener, at der kommer til at være en bedre praktik, og vi kommer også til at skulle se, at arbejdsmarkedsparatheden hos de lærerstuderende vil stige. Det er jo sådan, at det er en meget væsentlig del af aftalen, at man har lige præcis de her praktikperioder, og samlet set styrker de læreruddannelsen.

Kl. 10:12

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Rosa Lund (EL):

Jeg har meget svært ved at se, hvordan det er en styrkelse af praktikken, at man forringer den i ECTS-point, og at man også nu siger, at der skal ligge tre praktikperioder på de 4 år, en læreruddannelse varer. Jeg er sådan set enig med ordføreren i, at praktikken er afgørende for de lærerstuderende, for det er her, de møder den virkelighed, de kommer ud i. Jeg vil derfor bare gerne have et svar på, hvordan det er, man i den her nye læreruddannelse styrker praktikken, for det er altså meget svært at se i aftaleteksten.

Kl. 10:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:13

Mette Reissmann (S):

Vi har set på læreruddannelsen som en helhed, og vi har jo bl.a. med aftalen, som den nu også konkret udmøntes i selve lovforslaget, for-tættet uddannelsen, sådan at de elementer, der nu indgår i den nye læreruddannelse, samlet set kommer til at løfte fagligheden og kommer til at styrke de lærerstuderende, så de bliver i stand til at kunne møde folkeskolens virkelighed. Dermed har alle elementer været i spil. Og når vi nu ser på det samlede resultat, fremgår det, at man både vil kunne opfylde ønsket om at skulle øge de studerendes arbejdsmarkedsparathed i forhold til at skulle møde den virkelighed, som venter på den anden side af deres dimittendbevis, og de vil samtidig have den faglighed med i bagagen, som gør, at de er i stand til også at kunne løfte kvaliteten, når de møder de elever i fremtidens folkeskole.

Kl. 10:14

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Alex Ahrendtsen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg skal læse en tale op på vegne af hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, der desværre ikke kunne være i salen i dag:

Dette lovforslag fastlægger rammen for den videre udmøntning af den politiske aftale om en ny læreruddannelse, som for nylig er indgået, en aftale om en reform af læreruddannelsen, som blev indgået mellem Dansk Folkeparti, Venstre, Konservative og regeringen. Selve læreruddannelsen bliver fremover reguleret via en bekendtgørelse på samme vis som med andre professionsbacheloruddannelser. Det betyder, at den politiske aftale ville blive konkret udmøntet i bekendtgørelsen, og det er vi godt tilfredse med, vi er tilfredse med aftalen om denne reform.

Bl.a. indeholder den skrappe krav i forhold til at kunne blive optaget på uddannelsen, og aftalen betyder også, at der bliver stillet større faglige krav til de lærerstuderende. Der er tale om en klar styrkelse af læreruddannelsen, der kommer kommende lærere og ikke mindst vores børn til gode. Når alt kommer til alt, handler det at gå i skole om at tilegne sig færdigheder, så man kan klare sig godt i livet. Nu bliver lærerne så at sige klædt bedre på til at klæde vores børn på, og det kan man kun glæde sig over.

For Dansk Folkeparti er det et væsentligt element i aftalen, at al-mendannelsen styrkes. Det vil sige, at kristendomskundskab, livsoplysning og medborgerskab kommer i fokus og får sin egen selvstændige eksamen. Det betyder også, at lærerne bliver i stand til at klæde børnene på, når det gælder de værdier og den viden, som er nødvendigt for at kunne blive en del af det danske samfund. Kort sagt er re-

formen af læreruddannelsen en sejr for vores børn, for det store kompetenceløft, som lærerne får, betyder en bedre skolegang for det enkelte barn, der får meget mere med sig i rygsækken, når han eller hun forlader folkeskolen.

Derudover har Dansk Folkeparti sikret, at der kommer mere god musik i skolerne. Der skal være mindre falsk blokfløjte og mere kvalificeret undervisning, så børnene rent faktisk får noget ud af musikundervisningen, og derfor bliver samarbejdet mellem professionshøjskolerne og musikonservatoriet styrket gennem et forpligtende samarbejde, så de studerende gennem deres studium og de nuværende lærere gennem efteruddannelse får et højere musikfagligt niveau.

Vi er dog også meget opmærksom på, at bekendtgørelsen som nævnt får en temmelig vigtig rolle at spille, og forligspartierne bliver jo løbende inddraget igennem arbejdet, så det håber jeg selvfølgelig ministeren vil bekræfte i sin tale. Der har jo været nogle bekymrede røster fremme om, at de beskrivelser, som der arbejdes på netop nu, og som f.eks. sikrer KLM den plads, som aftalen sigter på, måske ikke helt har været, som de skulle. Vi har selvfølgelig tillid til, at når ministeren oplyser, at aftalen bliver overholdt, så er det også det, der gælder, men derfor ser vi nu alligevel frem til at få det dokumenteret i beskrivelserne.

Et element i aftalen er en overordnet forpligtelse til professionshøjskolerne samlet om at sikre den nødvendige forsyning af lærere i forhold til behovet for alle undervisningsfag i folkeskolen. Og hvis skolerne ikke selv kan klare den opgave, giver dette lovforslag en bemyndigelse til ministeren om at pålægge professionshøjskolerne at udvikle og implementere konkrete initiativer, der sikrer den nødvendige forsyning af lærere med relevante undervisningskompetencer i forhold til folkeskolens behov.

Dansk Folkeparti støtter lovforslaget, men vil naturligvis følge arbejdet med bekendtgørelsen meget nøje.

Kl. 10:18

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Fru Sofie Carsten Nielsen som radikal ordfører.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Den 1. juni blev der indgået et bredt forlig om en ny læreruddannelse mellem regeringspartierne og V, K og O. Målet med forliget var at skabe en ny, fagligt stærkere og mere attraktiv læreruddannelse, der matcher folkeskolens behov, er gennemsyret af almen dannelse og hæver barren for de lærere, der skal løfte folkeskolen i fremtiden. Og nu førstebehandler vi det lovforslag, der skal gøre det muligt at etablere en ny læreruddannelse.

Det er jo sket før, at lærerne har fået revideret deres uddannelse med en ny lov eller en revision af en gammel lov. Det er faktisk sket en hel del gange, og det er ikke meningen, at det mønster skal fortsætte. Derfor deregulerer vi også med denne aftale for første gang læreruddannelsen, så den bliver en uddannelse på linje med de fleste øvrige professionsbacheloruddannelser, reguleret gennem en uddannelsesbekendtgørelse. Vi skal ikke have en ny læreruddannelseslov hvert andet år, det er ikke rimeligt.

Med den her lovændring viser et bredt flertal i Folketinget professionshøjskolerne den tillid, der skal til, for at de kan løfte opgaven med at højne kvaliteten på læreruddannelsen, mindske frafaldet og sikre, at vi har flere kvalificerede lærere med faglige kompetencer i flere fag fremover. For der er ikke og bør ikke være nogen modsætning mellem det at bevare og udvikle de almindelige elementer i vores uddannelsessystem, sådan set fra folkeskole til videregående uddannelse, og så det at satse på kompetenceudvikling, der gør vores børn og unge i stand til at være længere i uddannelsessystemet og efterfølgende gør dem parate til arbejdsmarkedet. Uddan-

nelse er både et middel og et mål i sig selv, og det håber og tror jeg at den nye læreruddannelse med tiden vil være med til at bevise.

Så jeg ser frem til den videre behandling af forslaget. Jeg er rigtig glad for, at vi er så mange partier bag forslaget. Det skylder vi både lærerne, skolerne og ikke mindst børnene.

Kl. 10:21

Formanden:

Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 10:21

Rosa Lund (EL):

Jeg vil gerne vende tilbage til det her med den almene dannelse og i og for sig også kristendommen, for jeg mener sådan set, at spørgsmålet om religion i det hele taget også bør være en del af lærerfagligheden. Jeg vil bare gerne spørge De Radikales ordfører: Hvordan har man styrket den almene dannelse, når man har fjernet et selvstændigt fag, KLM, til 17 ECTS-point og lagt det ind i et andet fag?

Jeg er klar over, at der er nogle kompetencemål, men det er vel ikke en styrkelse af faget i sig selv. Jeg vil meget gerne have en forklaring på, hvordan den almene dannelse er stærkere i den nye læreruddannelse end i den læreruddannelse, vi har i dag.

Kl. 10:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:22

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg synes faktisk, at Venstres ordfører svarede rigtig, rigtig godt på det spørgsmål, som fru Rosa Lund stillede. Jeg er fuldstændig enig med Venstres ordfører her. Det drejer sig altså om, at vi har højnet kvaliteten. De nye uddannelser her arbejder jo ikke med ECTS-angivelser for de enkelte fag, men med overordnede ECTS-rammer. Og det er op til professionshøjskolerne – det er også den tillid, vi viser – at afgøre, hvordan man ved hjælp af netop fagmoduler vil sikre, at de studerende har forudsætningerne for at imødekomme netop de her kompetencemål, som er rigtig afgørende, og som er dem, Venstres ordfører også var inde på.

Ambitionsniveauet skal højnes, og det kommer vi til at kunne måle i forhold til de kompetencemål, vi sætter, og selvfølgelig ved at følge, hvordan det går, og ikke afhængigt af nogle centralt fastsat ECTS-point.

Kl. 10:22

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 10:22

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg er fuldt indforstået med, at man har lavet en ECTS-ramme for professionshøjskolerne og for læreruddannelsen, men det med at styrke den almene dannelse undrer mig bare stadig væk lidt. For når man laver en ECTS-ramme og putter rigtig mange ting ind i den, som man jo har gjort med det her nye fag, pædagogik og lærerfaglighed og almen dannelse, så er der jo noget, der må falde fra. Altså, der kan jo ikke være plads til det hele. Så derfor har jeg stadig væk meget svært ved at se, hvordan man styrker den almene dannelse. Men måske kan ordføreren svare på, hvad det så er, der ikke skal være der for de studerende, som næsten ikke har nogen undervisningstimer. Det vil jeg gerne have et svar på.

Kl. 10:23

Formanden:

Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg håber meget, at professionshøjskolerne får styrket undervisningen, og at der vil være undervisningstimer – det er noget af det, jeg ved ministeren vil følge meget tæt. For det er klart, at der skal være timer, for at man kan modtage undervisning.

Den almene dannelse har sin egen eksamen, og den vil vi følge meget grundigt, og det vil være i kompetencemålene, at professionshøjskolerne skal leve op til netop de høje kvalitetskrav, som vi stiller med den her nye uddannelse.

Kl. 10:23

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Lisbeth Bech Poulsen som SF's ordfører.

Kl. 10:24

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Det er meget spændende, det er min første ordførertale på det her område. Det er også med en vis bæven, at jeg må læse op, for jeg kan måske forvente nogle spørgsmål fra Enhedslisten eller andre, som jeg så må forholde mig til, når de kommer.

Mange af os kan jo huske en eller, hvis vi har været heldige, flere rigtig gode lærere fra vores skoletid – lærere, der gjorde en forskel, gjorde undervisningen spændende eller sikrede børnene god travsel. Det er jo lærerne, som er alfa og omega i vores skolesystem med hensyn til netop at sikre, at børn får lyst til at lære mere og lære for livet, og at de kan se tilbage på deres skoletid som en god tid.

Det her lovforslag har jo til formål at styrke læreruddannelsen. Forslaget er en udløber af forliget om folkeskolen, som vi i SF er glade for. Det brede forlig fra juni sikrer en ny, fagligt stærkere og mere attraktiv læreruddannelse, der skal løfte morgendagens folkeskole. I dag falder alt for mange lærerstuderende fra i løbet af studiet. De nye tiltag skal kunne tiltrække og fastholde endnu flere fagligt dygtige studerende med talent for og lyst til at undervise.

Med lovforslaget ændres regelstyringen af læreruddannelsen, så den fremover vil blive reguleret ved en uddannelsesbekendtgørelse med hjemmel i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser på linje med de fleste andre professionsbacheloruddannelser.

Hovedformålet er afbureaukratisering og falder i tråd med princippet fra forliget. Derudover giver lovforslaget bemyndigelse til ministeren til at pålægge professionshøjskolerne at udvikle og implementere konkrete initiativer, der sikrer den nødvendige forsyning af lærere med relevante undervisningskompetencer i forhold til folkeskolens behov.

SF ser positivt på lovforslaget. Det er vigtigt, at læreruddannelsen har et højt fagligt niveau, så de færdiguddannedes kompetencer kan modsvare folkeskolens behov. Jeg ser frem til arbejdet i udvalget.

Kl. 10:26

Formanden:

Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 10:26

Rosa Lund (EL):

Til fru Lisbeth Bech Poulsen vil jeg bare sige: Velkommen til. Jeg ved godt, hun er ny i det, men jeg vil stille et spørgsmål alligevel. Man lægger jo med forslaget til ny læreruddannelse op til, netop med den her ECTS-ramme, at der kan være forskel på, hvordan læreruddannelsen ser ud på Skive Seminarium eller læreruddannelsen i

Skive, som det jo hedder nu, og på læreruddannelsen Blaagaard/KDAS. Det vil altså sige, at den nationale standard forsvinder.

Så vil jeg bare spørge SF's ordfører: Mener SF ikke, at man skal have de samme muligheder, uanset om man er lærerstuderende i Skive eller lærerstuderende ude på Blaagaard/KDAS?

Kl. 10:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:27

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Altså, når man giver noget mere frihed, og når man afbureaukratiserer og deregulerer, er det jo altid med den risiko, at der sker forskelsbehandling. Det er altid den risiko, man må tage med. Vi har gerne villet give mere frihed lokalt til at indrette sig, og så er der den risiko for, at der kan være en lille smule forskel.

Men der er jo de her kompetencemål, som definerer det samme for alle studerende, og vi sætter nu fokus på, hvad lærerne skal kunne, når de kommer ud, og ikke så meget på, hvad de skal igennem. Det kan der være en smule forskel på, men det, de skal kunne, når de kommer ud, skal være det samme.

Jeg forstår godt ordførerens bekymring. Vi skal selvfølgelig følge det her. Men det er altid, når man afbureaukratiserer og deregulerer og giver mere frihed lokalt, at der kan være forskel.

Kl. 10:28

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 10:28

Rosa Lund (EL):

Jeg har fuld forståelse for ønsket om at afbureaukratisere; det tror jeg at de er rigtig glade for ude på professionshøjskolerne. Min bekymring her går på de studerende, altså det, at man som studerende jo også har nogle rettigheder. Det mener vi i hvert fald i Enhedslisten at man bør have.

Så jeg vil bare, hvad angår de her kompetencemål, som ordføren selv fremhæver som noget, der er rigtig vigtigt, spørge ordføreren: Vil SF så sikre eller i hvert fald arbejde for, at de studerendes organisationer og de faglige organisationer på folkeskoleområdet er med til at definere kompetencemålene?

Kl. 10:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:28

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det har jeg faktisk svært ved at svare på, det beklager jeg meget. Jeg er ikke godt nok inde i reformen af uddannelsen til at kunne svare på, om det bliver relevant. Det er jeg ked af at jeg ikke kan give et svar på, og jeg vil meget gerne vende tilbage til det spørgsmål.

Men som hovedbærende princip synes jeg jo altid, at de organisationer, der bliver berørt af ændret lovgivning, skal inddrages så vidt muligt. Det er desværre det eneste, jeg kan sige lige nu.

Kl. 10:29

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Så er det fru Rosa Lund som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg synes, det er blevet gennemgået meget godt, hvad lovfor-slaget egentlig handler om, så det vil jeg ikke dvæle så meget ved.

Jeg vil dog lige hive fat i en ting, som jeg ikke synes nogen af de andre ordførere har været inde på, nemlig at konsekvensen af denne lov ikke bare er, at vi fjerner den læreruddannelse, der er i dag, men at konsekvensen af denne lov også er, at vi fjerner en national stan-dard. Vi fjerner en national standard i læreruddannelsen, for der læg-ges op til, at institutionerne selv kan fastlægge fagenes konkrete størrelse og samtidig tone og profilere uddannelsen i den retning, som professionshøjskolerne ønsker. Nu er det ikke, fordi vi i En-hedslisten er tilhængere af detailstyring af uddannelserne og slet ikke læreruddannelsen, som har været udsat for en massiv politisk sty-ring og har været et sted, hvor man tog politiske slagsmål. Det er så-dan set ikke det, vi er tilhængere af i Enhedslisten, men jo lige præ-cis, fordi læreruddannelsen har været et redskab til, at forskellige partier kunne markere sig, havde jeg håbet, at man denne gang ikke ville tage hensyn til politiske partier, men ville tage hensyn til de læ-rerstuderende, altså de unge mennesker, som er fremtidens folkesko-lelærere. Jeg synes jo, at det var dem, man skulle have taget hensyn til og sikret en national standard, så de lærerstuderende netop i Ski-ve, på Blaagaard, på Zahles, i Hjørring osv. havde de samme rettig-heder og de samme muligheder.

Jeg har stillet en del spørgsmål i debatten i dag, så nu kommer der lige et par få rosende ord her med på vejen. Først og fremmest vil jeg sige, at det er på tide, at der indføres en norm om, at de stude-rende uddannes i flere end to linjefag og i det her tilfælde inden for tre kompetenceområder. Det vil skabe bedre betingelser for de nyud-dannede lærere. Samtidig er det rigtig positivt, at alle lærerstuderen-de nu får specialpædagogik og dansk som andetsprog i faget pæda-gogik og lærerfaglighed. Det ruster fremtidens lærere til de udfor-dringer, som folkeskolen står over for i dag, og især til den folkesko-ledagsorden om inklusion, som regeringen har indført. Jeg synes dog, at kæden hopper en lille smule af, når man samtidig fjerner de her to meget vigtige fag som linjefag, for vi vil bestemt også i frem-tiden have behov for folkeskolelærere ude i folkeskolerne, der er specialiseret i dansk som andetsprog og i specialpædagogik. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor man har valgt det fra.

Så er der praktikken. Københavns Kommune efteruddanner jo nyuddannede lærere, fordi de får et praksisshock. Jeg har så meget svært ved at forstå, hvorfor man i en ny læreruddannelse forringer praktikken: Man gør det sværere for de lærerstuderende at ruste sig til den virkelighed, de møder, man nedsætter praktikken med 6 ECTS-point, og man siger også, at de nu skal have tre praktikker for-delt over 4 år i stedet for en praktik om året. Det synes jeg er en for-ringelse af praktikken, og jeg vil meget gerne bede om en forklaring på, hvorfor man har valgt at gøre det sådan. Vi har jo netop brug for, at de lærerstuderende kommer ud og møder den virkelighed, som de senere skal være en ret stor og vigtig del af, vi har brug for, at de bliver bedre til konflikthåndtering, og vi har brug for, at de bliver bedre til forældresamarbejde. Alle de her ting, som vi kræver af fol-keskolen i dag, har vi også et ansvar for at ruste lærerne til, og det gør vi altså ved at give dem den bedst mulige uddannelse med en stærk praksiskobling.

Så er der den almene dannelse, som jeg har været lidt inde på i mine spørgsmål, og det fortjener selvfølgelig også et par ord med på vejen. Jeg er klar over, at kompetencemålene sættes højt, og jeg er klar over, at almen dannelse vil have sin egen eksamen, men det, at man har høje kompetencemål, og det, at man har sin egen eksamen, er altså ikke det samme som en styrkelse af faget. Vi går fra et fag, der har været selvstændigt. KLM hed i gamle dage skolen i samfun-det, men blev forringet til at hedde KLM, og det bliver nu endnu en

gang forringet, fordi det er lagt i et andet fag og bliver presset, og kompetencemålene og den her eksamen vil også blive presset. Man bliver jo ikke dygtigere som studerende, man bliver jo ikke mere al-ment dannet som studerende, bare fordi man går til en eksamen. Man bliver jo mere alment dannet som studerende, hvis man får den gode undervisning og den gode dialog med sine medstuderende og ikke mindst med de elever, man er i kontakt med, når man er i prak-tik. Så jeg har stadig væk meget, meget svært ved at forstå, hvordan man kan mene, at det her er en styrkelse af den almene dannelse i læreruddannelsen.

Til sidst vil jeg sige, at der ikke er nogen tvivl om, at de her æn-dringer har skabt stor uigennemsigthed for de studerende, som jo nu skal til at søge ind – det skal de til sommer – på en ny lærerud-dannelse. På det tidspunkt vil det være meget svært for de studeren-de at vide, om de, hvis de vil være den ene type lærer, skal tage til Skive eller til Zahles; hvor skal de flytte hen? Det vil det, fordi man har forringet den nationale standard. Det er meget uklart på mange af uddannelserne og for mange af institutionerne, hvordan det her skal gribes an efter sommerferien, og jeg håber i den grad, at der vil blive rettet op på det.

Til allerallersidst vil jeg sige – jeg når det lige – at nu, hvor man var i gang med at ændre læreruddannelsen, burde der være blevet til-vebragt et fokus i uddannelsen, der rustede de kommende lærere inden for området køn og seksualitet. Det havde været en tiltrængt modernisering af en til tider gammel institution, som folkeskolen kan være, og et vidensløft, som ville kunne skabe større forståelse og anerkendelse af forskellige køn, forskellige seksualiteter og forskel-lige familieformer hos eleverne. Jeg har meget svært ved at forstå, hvorfor det ikke er en del af forliget, nu hvor man var i gang. Tak.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ikke nogen korte bemærknin-ger. Så er det fru Mette Bock som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak for det. Læreruddannelsen er en af de mest mishandlede uddan-nelser i Danmark overhovedet. Den har haft sin egen lov, og igen-nem de sidste 10 år har der været gennemført så mange ændringer, at det svarer til en ændring cirka hver tredje måned. Det er simpelt hen ikke godt nok, og af samme grund er vi i Liberal Alliance rigtig kede af, at regeringspartierne, V, K og O valgte ikke at invitere os med til forhandlingerne. Vi ville gerne have løftet ambitionsniveauet, vi vil-le gerne have løftet barren.

Jeg vil gerne kort fortælle om, hvad vi gerne ville have gjort. Vi havde et håb om, at man, når man nu samlede professionsuddannel-ser og universitetsuddannelser under det samme ministerium, så og-så kunne begynde at samtænke de to søjler. Der er alvorligt brug for et løft af vores læreruddannelse, men der er også alvorligt brug for et løft af de universitetsuddannelser, som uddanner de mennesker, der skal ud at undervise på ungdomsuddannelserne. Der, hvor vi med den stolte danske uddannelsestradition, vi har, kunne have løftet ved at tænke de her ting samlet, var ved at bruge den praksisforankring, professionsorientering og samtænkning af fag, didaktik og pædago-gik, som vi kender fra læreruddannelsen. Vi kunne have bragt det bedste af det ind på universiteterne, og ved at gøre læreruddannelsen universitetsbaseret – altså, ikke gøre den til en universitetsuddannel-se, men knytte den til universiteterne – kunne vi samtidig bringe en del af den fagfaglighed, som er på universiteterne, ud på læreruddan-nelsen. Når jeg siger, at det ikke var vores ambition at gøre lærerud-dannelsen til en universitetsuddannelse, er det netop, fordi vi har brug for at uddanne lærere overalt i landet. Men vi har ikke løst pro-

blemet omkring fagfagligheden på læreruddannelsen med det forslag, der ligger her.

Vi mener stadig væk, at linjefagene i dette forslag er for små. Vi har ikke fået løst problemet. Vi er kommet et lille skridt i den rigtige retning, men linjefagene er stadig væk for små.

Vi mener også, at det er et stort, stort problem, at man er så naiv, at man tror, at vi styrker almindelsen ved at have lavet et i øvrigt på mange måder udmærket nyt fag omkring pædagogik og lærerfaglighed og integrere det gamle KLM i det. Men at tro, at almindelse er noget, som man kan placere et særligt sted og eksaminere folk i, og så er de alment dannede, er da en naivitet, som råber til himlen. Vi mener heller ikke, at de nye krav til optagelse løser nogen som helst problemer. Vi får ikke bedre kvalificerede lærerstuderende ved at have indført de her nye krav. Hvis man virkelig skulle have gjort noget, skulle man have stillet et konsekvent krav om optagelsessamtaler, så vi var sikre på, at vi fik de unge mennesker ind. Det, der er afgørende for, om vi får dygtige lærere, er ikke det karaktergennemsnit, de går ud fra ungdomsuddannelsen med; det er hele deres indstilling til, hvad det vil sige at komme til at arbejde som lærer.

Men der er også nogle gode ting i det, vi ser. For det første synes vi, at det er fint, at der sker en vis deregulering af uddannelsen, og at den ikke længere får sin egen lov, men bliver lagt ud i en uddannelsesbekendtgørelse. Det er absolut et skridt i den rigtige retning. Vi ser det også som en stor styrkelse, at man nu på det enkelte udbyrdested kan lave sin egen profil. Det har der været stærkt behov for, og der er brug for lærere med mange forskellige toninger i det komplicerede samfund, vi lever i i dag, så det er absolut også en rigtig god ting.

Der er så nogle ting, som vi synes vi må nøjes med at trække på smilebåndet af. Altså, at tro, at det skulle gøre vores børn bedre rustede i forhold til at kunne åbne den verden, som handler om musik, fordi der bliver en tilknytning til musikkonservatorierne – af alle – mener jeg simpelt hen er udtryk for, at man ikke aner et klap om, hvad der foregår på vores musikkonservatorier. Men lad os nu se, hvad der sker.

Samlet set ser vi det her som et skridt i den rigtige retning, men vi synes, at ambitionsniveauet er for lavt, og jeg vil gerne herfra forudsige, at vi i løbet af 10 år får en universitetsbaseret læreruddannelse. Vi bliver nødt til at styrke denne fagfaglighed, ikke af hensyn til de politiske partier, ikke af hensyn til de lærerstuderende, men af hensyn til Danmarks fremtid, og jeg synes virkelig, at det er ærgerligt, at man ikke tog det fulde skridt nu og fik det gjort rigtigt.

Som sagt er der samlet set skridt i den rigtige retning, og derfor støtter Liberal Alliance forslaget.

Kl. 10:39

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

I dag behandler vi den nye lov om læreruddannelsen, og fra Konservatives side takker vi for et godt forhandlingsforløb og et resultat, som vi er godt tilfredse med. For vores børn er Danmarks fremtid, og de skal have verdens bedste folkeskole og de dygtigste lærere. Højere faglighed og fokus på dannelse skal kendetegne læreruddannelsen, hvor lærerjobbet er et af de vigtigste job overhovedet herhjemme.

Reformen sikrer, at læreruddannelsen bliver fagligt stærkere og mere attraktiv. Fremover skal adgangsbegrænsning på læreruddannelsen kombineret med optagelsessamtaler sikre, at fremtidens lærere bliver de bedst kvalificerede. For frafaldet på læreruddannelsen er med sine knap 40 pct. alt for stort, og med denne adgangsbegræns-

ning sikrer vi, at ikke færre søger ind, men at mere velkvalificerede søger ind. For man bliver mere velkvalificeret, når man til en samtale skal begrunde sin ansøgning positivt.

Vi skal motivere de dygtigste til at undervise i folkeskolen. Målet med reformen er, at lærerne underviser i fag, de har undervisningskompetencer i, så eleverne i folkeskolen i højere grad møder lærere, der har en faglig fordybelse i netop det fag, der er på skoleskemaet. Undervisningen skal være i top, og derfor skal lærerne også selv være uddannet i de fag, så de på sikker og inspirerende vis kan formidle viden videre til eleverne. Samtidig betyder den nye aftale, at dannelse vil gennemsyre uddannelsen, nøjagtig som Konservative har kæmpet for. Morgendagens lærere bliver bedre til at undervise eleverne i kristendomskundskab, livsoplysning og medborgerskab og dermed til at ruste dem til at deltage og tage et medansvar for et samfund med frihed og folkestyre.

Vi er glade for, at det ikke lykkedes regeringen at slagte dette fag, som det først blev foreslået. For folkeskolen handler naturligvis om at uddanne vores børn bedst muligt, men det handler i høj grad også om dannelse. Nu løfter vi lærerens kompetence til både at danne og uddanne eleverne. Og jeg er meget glad for, at alle lærere fortsat får undervisning og kompetencer i kristendomskundskab, livsoplysning og medborgerskab. Det er utrolig vigtigt, at vi har fundamentet i vores skole, som er en bevidstgørelse af hele den livsanskuelse, som Danmark bygger på, og det, som vi har tilfælles. I en tid, hvor vores værdier er under pres, bliver undervisning i faget KLM, som det jo blev forkortet til, desto vigtigere. Og med stor tilfredshed har vi noteret, at både Danmarks Lærerforening og de lærerstuderende, som oven i købet er til stede oppe på tilhørrækkerne, har været enige heri.

Nu mangler vi så selve udformningen af kompetencemål, og også her vil Konservative stå vagt om dannelsesfaget i læreruddannelsen. Også lærernes grundfaglighed i klasserumsledelse, relationskompetencer og kompetencer i forhold til inklusion styrkes med reformen, og det er meget positivt. Men vi havde også gerne set, at læreruddannelsen var blevet 5-årig, og det ønske deler vi med Danmarks Lærerforening. Desværre må vi bare erkende, at der ikke var flertal for dette i forligskredsen. Men jeg håber på, at det er en idé, der blot skal modnes, og at de øvrige partier om nogle år vil være parate til at tage forslaget med ind på forhandlingsbordet.

Konservative kan naturligvis støtte dette lovforslag, og vi følger udviklingen tæt, så vi sikrer, at intentionerne bag aftalen også føres ud i livet.

Kl. 10:43

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Rosa Lund.

Kl. 10:43

Rosa Lund (EL):

Tak. Tak for talen til fru Mai Henriksen, som jo lægger meget vægt på den almene dannelse, og det kan jeg sådan set godt forstå. Jeg bed også mærke i, at fru Mai Henriksen sagde, at man har fået den almene dannelse med, altså faget KLM, selv om regeringen først havde lagt op til, at det ikke skulle være med. Jeg vil bare gerne spørge fru Mai Henriksen, om hun mener, at den nye læreruddannelsesreform giver mere almindelse end den læreruddannelsesreform, der er i dag, hvor altså KLM er et selvstændigt fag med 17 ECTS-point og ikke et fag, som bliver trængt imellem alle mulige andre kompetencemål.

Kl. 10:44

Formanden:

Ordføreren.

Mai Henriksen (KF):

Tak, og også tak til fru Rosa Lund for en rigtig god tale heroppefra. Det, der er helt afgørende for Konservative og grunden til, at vi egentlig endte med at komme overens med det her, selv om der ikke er nogen tvivl om, at vi gerne havde set et fag selvstændigt fortsætte, er, at vi kunne se, at der bliver en større fortætning – det vil sige, at man altså skal undervises i mere – og at vi samtidig kunne se, at der bliver ved med at være en selvstændig eksamen i faget. Det er for os udtryk for, at man ikke bare fastholder KLM, men at man faktisk styrker KLM. For fortætningen betyder jo netop, at man kommer til at lære mere, man får altså en større kompetence som lærer, og det bliver man så eksamineret i efterfølgende, og det synes jeg er en klar styrkelse af læreruddannelsen.

Kl. 10:44

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 10:44

Rosa Lund (EL):

Jeg har nu stadig svært ved at forstå De Konservatives og fru Mai Henriksens tilfredshed med, at man forringer KLM-faget i forhold til den gamle læreruddannelse.

Men jeg vil gerne spørge om en anden ting. Fru Mai Henriksen var inde på, at karakterer vil mindske frafaldet på læreruddannelsen. Jeg forstår godt, at det kan mindske frafaldet, at vi udelukker nogle fra at starte på læreruddannelsen, men tror Det Konservative Folkeparti og fru Mai Henriksen virkelig, at karakterer fra en ungdomsuddannelse er afgørende for, om man bliver en dygtig og engageret folkeskolelærer?

Kl. 10:44

Kl. 10:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:45

Mai Henriksen (KF):

Jeg tror ikke, det kommer som nogen stor nyhed – det er i hvert fald ikke første gang, det sker – at Enhedslisten ikke har forstået, hvad De Konservative siger i den her sal. Det er jo sket et par gange før.

For os var det rigtig vigtigt at spille ind med optagelsessamtalerne. Det var noget af det første, som vi lagde på bordet til forhandlingerne. Og vi kan jo se, at de på en række andre uddannelser har karaktergennemsnit for, om man kan søge ind eller ej. Bliver man en god læge af at have et godt snit? Det er der i hvert fald mange der mener.

Det, jeg hæfter mig ved, er sådan set, at vi netop ikke udelukker nogen. Altså, de elever, som ikke har et helt så højt snit, som der skal til, og som ikke engang er så forfærdelig højt, kan jo rent faktisk gå til den her optagelsessamtale, og det er jo det, jeg synes er så positivt. Det er ikke sådan, at vi fastsætter et snit og siger, at så får man ikke lov til at søge ind længere. Nej, man kommer bare til en samtale, hvor man positivt kan begrunde sin motivation for at søge ind.

Havde fru Rosa Lund spurgt mig, om jeg havde haft lyst til at udvide det til at være hele ansøgerkredsen, ville svaret have været ja, for jeg tror egentlig positivt på, at optagelsessamtaler er med til at motivere den studerende og med til, at den studerende får mulighed for at reflektere over, om det er et studium, som vedkommende skal være en del af. Vi kan jo se, at det virker rigtig godt på lægeuddannelsen i Odense, hvor man har optagelsessamtaler, og her kan vi se at der er et langt, langt lavere frafald end ellers. Og derfor sagde jeg også til sidst i min tale, at vi vil følge det her meget tæt, for det er jo klart, at hvis ikke vi får mere kvalificerede ansøgere, og hvis frafaldet

det bliver ved med at være så tordnende højt, som det er nu, må vi se på, hvad der så skal gøres, for noget skal der gøres. Vi kan ikke leve med et frafald på 38 pct. på læreruddannelsen.

Kl. 10:47

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

Kl. 10:47

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Tak, hr. formand, og tak for en god debat i dag. Som afrunding vil jeg gerne benytte lejligheden til at opsummere, hvad formålet med den nye læreruddannelse er.

Lærerne er den vigtigste enkeltfaktor for skoleelevernes udbytte af skoledagen. Overordnet set er der brug for en læreruddannelse, der mere fleksibelt end i dag sikrer behovet for uddannede og kompetente lærere i folkeskolen. Det bliver jo ikke mindre aktuelt af, at regeringen har et forslag til reform af folkeskolen på trapperne, som vil stille nye krav til lærerne. Vi skal sikre, at sammensætningen af lærernes undervisningskompetencer matcher folkeskolens fagtrække, men vi skal også sikre de tværgående, lærerfaglige kompetencer, som der stilles et stadig stigende krav til i en mere inkluderende folkeskole. Her kan jeg nævne undervisning af tosprogede og specialpædagogik, men også almen dannelse som et fundament, alle lærere skal være i besiddelse af.

Der er behov for et generelt løft af det faglige niveau i læreruddannelsen. Fremover skal det simpelt hen være sværere at blive lærer. Det løft vil ske ved indførelsen af kompetencemål, som vil sikre, at uddannelsen peger fremad mod lærerprofessionen i højere grad, end tilfældet er i dag. Kompetencemålene vil skærpe det faglige niveau i de enkelte fag, og derfor er det også vigtigt at understrege, at det vil kræve en øget arbejdsindsats i fremtiden at blive lærer.

Vi indfører et generelt adgangskrav på 7 for den adgangsgivende eksamen med optagelsessamtale for resten af ansøgerne. Det skyldes bl.a., at der har været og er et meget højt frafald på læreruddannelsen, og dokumentation på området viser, at studerende med et karaktergennemsnit på 7 alt andet lige har højere fastholdelsesgrad end studerende med et lavere karaktergennemsnit. Erfaringen fra bl.a. sundhedsuddannelserne på Syddansk Universitet har vist, at en optagelsessamtale er et vigtigt instrument i forhold til at afdække de studerendes studieegnethed og motivation for at levere den nødvendige arbejdsindsats. Der er flere eksempler på, at ansøgere, der har været igennem en optagelsessamtale, er mindre tilbøjelige til at falde fra.

Derfor er det også min klare forventning, at vi, allerede når vi begynder optaget til den nye læreruddannelse i 2013, vil se en reduktion i det alt for høje frafald, der er på læreruddannelsen i dag.

Det er nødvendigt, at vi med den nye læreruddannelse vil give professionshøjskolerne den tillid og den frihed, der skal til for at indfri de forøgede krav til det faglige niveau, reduktion af frafald og de andre målsætninger, vi har opstillet. Vi skal derfor give professionshøjskolerne albuerum til at udføre det kæmpe arbejde, institutionerne har foran sig frem mod det første optag i august 2013, et arbejde, som bl.a. omfatter udarbejdelsen af de konkrete fagmoduler, der skal danne grundlag for, at de studerende kan opfylde kravene i de nye kompetencemål.

Men med den øgede tillid følger også en øget monitorering af professionshøjskolernes evne til at indfri målsætningerne og samtidig også en sikring af, at den regionale dækningsforpligtelse, som er afgørende for, at vi får de lærerkræfter, vi har brug for i folkeskolen, vil blive skærpet med det lovforslag, vi fremlægger her, og tilsvarende monitoreringen.

Lad mig så vende mig særligt til kommentarerne fra de to partier, som ikke er en del af forliget. Enhedslistens ordfører hæftede sig en

del ved fraværet af en national standard, og der synes jeg måske, at det var relevant at kigge lidt rundt i uddannelseslandskabet, fordi det, der jo er tilfældet her, er, at vi sådan set normaliserer reguleringen af læreruddannelsen.

Som flere har været inde på, har det været en politisk kamplads med sin egen meget tætte regulering i sin egen lovgivning, og nu vælger vi fremover at styre læreruddannelsen på den måde, vi styrer stort set alle andre uddannelser i kongeriget på. Derfor synes jeg også, at det er en forvanskning at fremstille det, som om man ikke har de samme rettigheder eller de samme muligheder som lærerstuderende landet over. Det er jo heller ikke sådan i dag, og det tror jeg at mange vil kunne bekræfte, at det er den samme oplevelse at være lærerstuderende fra sted til sted, og vi kan da også se, at søgningen er forskellig til de forskellige institutioner, fordi der jo selvfølgelig er et institutionelt præg. Det, der sikrer standarden, er jo de fælles kompetencemål, og det, vi går over til, er at sige, at det afgørende altså er, hvad man kan, når man er færdig med sin læreruddannelse, og ikke, præcis hvilke skridt man har taget på vejen derhen.

Så er jeg glad for det fokus, der har været på normen om de tre linjefag, fordi det er afgørende, hvis vi skal sikre den bærende ambition bag læreruddannelsesforliget om at bidrage til, at vi i langt højere grad ser, at undervisningen i folkeskolen varetages af lærere, der rent faktisk har undervisningskompetence i det fag, der er på skemaet.

Der bliver så fra Enhedslistens side udtrykt ærgrelse over, at vi nu har valgt at gøre specialpædagogik og dansk som andetsprog til noget, som alle lærere skal have som en del af deres grundfaglighed frem for som et linjefag, som det hed i den tidligere terminologi. Det skyldes altså to ting. For det første er det ønsket om, at alle har forudsætninger for i en inkluderende folkeskole at udøve specialpædagogik og også dansk som andetsprog, og for det andet er det en erkendelse af, at der også er behov for, at det her indtænkes i efteruddannelsen, hvor der er rigtig god grund til, at nogle af de her kompetencer og specialistkompetencer opnås gennem efteruddannelse; derfor kombinationen af grundfaglighed og fokus i efteruddannelse.

Kl. 10:52

Så har der også tilsvarende været et fokus fra Enhedslistens side på spørgsmålet om praktik. Der vil jeg bare nævne tre forhold, som jeg synes understreger at vi løfter praktikken. For det første det generelle, at vi altså også her skærper kravene gennem kompetencemål, som for hver enkelt praktikperiode vil betyde, at udbyttet forventes at blive øget. For det andet indfører vi jo en karakter, så praktikken sidestilles med de andre fag på læreruddannelsen, og for det tredje kigger vi altså på kvaliteten af praktikken, bl.a. ved at insistere på, at vi skal have uddannet praktikvejledere, sådan at vi kan sikre, at der er den fornødne sammenhæng mellem det, der foregår, når man er på læreruddannelsesstedet, og når man er ude på praktikskolen.

Endelig synes jeg, at det er vigtigt at understrege, at praksisnærhed jo ikke er isoleret til praktikken. Vi ønsker meget mere folkeskole i selve læreruddannelsen, altså det, at der er et tættere samspil mellem den professionsforskning, der i stigende grad skal drives på læreruddannelsesstederne eller professionshøjskolerne, og at vi får en meget tættere kobling, sådan at det ikke er sådan, at praksis er noget, man tager sig af, når man er i praktik, og teori er noget, man klarer på læreruddannelsesstedet. Der skal vi have meget mere praksisnærhed også i den daglige undervisning på læreruddannelsesstederne.

Så har der været spørgsmål om almen dannelse, og der synes jeg sådan set, at der er svaret rigtig fint på det fra flere ordføreres side. KLM har sin egen eksamen, men det er en del af den samlede grundfaglighed, og jeg hører sådan set, at der er bred enighed om, at det bør almen dannelse opfattes som, nemlig en del af lærernes grundfaglighed. Det er det, der er afspejlet i aftalen og kommer til at blive

afspejlet i bekendtgørelsen: at almen dannelse er en del af lærernes grundfaglighed. Der vil fortsat være et eget kompetencemål, og den egen eksamen, og også her vil barren blive løftet, og dermed er der også en styrkelse af det element.

Så blev der også lige kort nævnt de timeløse fag, og der vil jeg bare understrege, at også her udvikles der kompetencemål, og de vil indgå i monitoreringen af, om vi sikrer tilstrækkelig forsyning, også inden for de timeløse fag, herunder seksualundervisning.

Til Liberal Alliance vil jeg starte med at takke for, hvad jeg forstod som et tilsagn om at stemme for lovforslaget. Det synes jeg er meget positivt. Så er der den bærende diskussion, om man kan styrke fagfagligheden uden at rykke læreruddannelsen ind på universiteterne – eller i hvert fald bringe den nærmere. Jeg mener faktisk, at vi løser den her udfordring. Hvis man læser aftalen, kan man jo se, at det er åbenlyst, hvad jeg også har været inde på et par gange her, at vi ønsker at skærpe kravene, altså, vi ønsker at øge det faglige udbytte både i lærernes grundfaglighed og også, når det handler om undervisningskompetence i specifikke fag, ved at stille højere krav i de her kompetencemålsbeskrivelser.

Det andet, som jo også gennemsyrrer aftalen, er netop et ønske om et tættere samarbejde med bl.a. universiteterne eller musikkonserveratorierne, som ordføreren selv var inde på, for at få det tætte samspil. Med den måde, som Uddannelsesministeriet er blevet indrettet på, de udligningskontrakter, vi laver, og den læreraftale, som meget klart signalerer et ønske om det samarbejde, mener jeg faktisk, at vi, i kombination med at vi nu modulariserer og ikke kører efter en stram dagsorden fastsat i en lov, men i stedet for har moduler, som man jo passende kan udbyde i fællesskab, faktisk skaber et helt andet grundlag for netop at få den samtænkning, som Liberal Alliances ordfører var inde på.

Med hensyn til optagesystemet, som Liberal Alliances ordfører også satte spørgsmålstejn ved om ville føre noget bedre med sig, vil jeg sige, at det har jeg en klar forventning om. Vi kan ikke blive ved med at køre med et frafald, der nærmer sig fire ud af ti studerende, og jeg føler mig overbevist om, at optagelsessamtalen vil være et godt redskab, og der kan man spørge: hvorfor ikke lave optagelsessamtaler for alle? Det er der ikke noget, der forhindrer nogen professionshøjskoler i, hvis de måtte ønske at gøre det, men det, vi har sagt, er i hvert fald som minimum for dem, der har mindre end 7 med fra deres ungdomsuddannelse.

Så er jeg glad for det klare blik, der var for dereguleringen her, som jo også betyder som et sidste signal, at der bliver langt bedre mulighed for at gøre sin indflydelse gældende, uanset om man er en del af lærerstanden, eller om man tilhører de studerende, fordi når vi laver de her kompetencemål, vil de jo så komme til udtryk i den bekendtgørelse, som der også er blevet henvist til et par gange, og den vil i sagens natur komme i høring, hvor alle vil kunne gøre deres interesser gældende, både studerende, Danmarks Lærerforening og andre, der måtte have synspunkter.

Så afslutningsvis vil jeg gerne takke forligspartierne for et godt og konstruktivt samarbejde frem mod aftalen om læreruddannelsen og det lovforslag, vi behandler i dag, men samarbejdet slutter jo slet ikke der, som hr. Alex Ahrendtsen også var inde på. Det fortsætter nu, hvor vi skal implementere uddannelsen, og det trækker spor langt ud i fremtiden, fordi vi jo også har stillet os selv en række målsætninger, som vi skal vende tilbage til, bl.a. som følge af den øgede monitorering og de udviklingskontrakter, som vi er i gang med at forhandle med professionshøjskolerne.

Jeg ser frem til en forhåbentlig frugtbar lovbehandlingsproces, hvor vi kan få lejlighed til at konkretisere flere af intentionerne bag læreruddannelsen og svare på de spørgsmål, der måtte være. Tak for ordet.

Formanden:

Der er to for korte bemærkninger, først fru Rosa Lund.

Kl. 10:57

studerende rent faktisk får noget undervisning, så de kan leve op til kompetencemålene?

Kl. 10:58

Rosa Lund (EL):

Tak. Der er jo mange ting, man kan gribe fat i, og jeg kunne ønske mig, at vi kunne være hernede i salen og diskutere den her læreruddannelse resten af dagen, for det er jo grundlæggende, når det handler om uddannelse af folkeskolelærere – det tror jeg vi alle sammen er enige om.

Men jeg vil bare spørge om noget af det, som ligger mig mest på sinde, og det er det her med praktikken, for jeg er rigtig glad for, at ministeren siger, at man vil lave en stærkere praksiskobling på uddannelsen, også i undervisningen. Men hvad så med den tid, man er i praktik? Er det ikke vigtigt, at de lærerstuderende er i små praktikteam, altså mindre end dem, de er i i dag, så de rent faktisk får noget erfaring selv med at undervise elever i folkeskolen, så de får tid til at lære, hvad det egentlig vil sige at undervise, hvad det vil sige at lave klasserumsledelse, og hvad det vil sige at inkludere alle de visioner, som vi har for folkeskolen? Får vi ikke udlevet dem bedst, hvis de lærerstuderende prøver det i praksis?

Det handler om det her med, at man nu kun skal i praktik tre gange på 4 år. Det ser jeg stadig væk som en forringelse.

Kl. 10:59

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:59

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Altså, jeg føler mig jo i sagens natur overbevist om, at med den måde, vi får indrettet det på her, hvor vi altså skærper kravene, indfører en karakter, som også signalerer, at praktikken er ligeværdig med de andre elementer i uddannelsen, og så med det tættere samarbejde mellem praktikskolerne og uddannelsesstederne får vi en praktik af en højere kvalitet.

Men jeg synes også, man kan læse ud af aftalen, at det jo heller ikke behøver stoppe der. Der er mange steder, hvor man har et rigtig godt og tæt samarbejde mellem læreruddannelsesstederne og de lokale folkeskoler, og det er jo noget, der kan opdyrkes i stadig stigende grad for at supplere det, som ligger i praktikken.

Jeg kan høre på fru Rosa Lund, at Enhedslisten ikke er helt overbevist om, at det her fører til en bedre praktik, men det er vi så i forligskredsen.

Kl. 11:00

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 11:00

Rosa Lund (EL):

Ja, det må man jo gå ud fra. Og til det vil jeg da også sige, at jeg er rigtig glad for tilsagnet om, at der nu skal uddannes praktikvejledere, så der kommer en god vejledning i praktikken. Jeg tror ikke, jeg bliver enig med forligskredsen om, at praktikken er blevet styrket, så derfor vil jeg gerne spørge om noget lidt andet.

Det handler om den almene dannelse og måske i særdeleshed om demokrati, for jeg var faktisk af den opfattelse, at regeringen og i særdeleshed ministerens eget parti, Det Radikale Venstre, synes, at den demokratiske dannelse er afgørende. Den vil man styrke ved at hæve kompetencemålene, men hvordan vil man så sikre, at de lærer-

Jeg taler her om, at en gennemsnitlig lærerstuderende i snit har 13 timer om ugen. Hvis KLM er blevet presset ind i et andet fag og der kommer en fagsnæverhed i forhold til kompetencemålene og der så samtidig er så lidt undervisning, hvordan vil man så sikre, at fremtidens folkeskolelærere er klar til at uddanne eleverne i demokratisk dannelse?

Kl. 11:01

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:01

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jamen jeg ved ikke, om jeg helt kan anerkende billedet af sådan en fagsnæverhed. Det, vi taler om, er jo en fortætning, hvor vi øger kravene, og det er rigtigt, som jeg sagde i min tale, at det selvfølgelig også betyder, at der vil blive stillet større krav til de lærerstuderende. Jeg synes nu også, man kan læse ud af aftalen, at vi er meget opmærksomme på, at det selvfølgelig også kræver, at der er en tilstrækkelig mængde undervisning, uden at vi ad den vej vil gå ind og fastsætte minimumstimal. Det er jo også noget af det, jeg diskuterer med professionshøjskolerne i forbindelse med deres udviklingskontrakter.

Man i forhold til den almene dannelse må man jo sige, at jeg synes, vi har fundet en god balance her, fordi vi har sagt, at der er noget, der handler om noget af det, som alle lærere skal kunne, nemlig lærernes grundfaglighed. Der er en række pædagogiske elementer, didaktiske elementer, og så er der de her almindelige elementer. Der har vi så sagt: Jamen så lad os lave to kompetencemål og dermed også to forskellige typer af eksamener. Og der er det jo selvfølgelig uddannelsesstedernes ansvar at sørge for, at de studerende gennem den undervisning, de modtager, og den indsats, de i øvrigt gør, er i stand til at møde de krav.

Men det er jo altså sådan, vi regulerer uddannelse de fleste steder. Det er jo ved at sige: Hvad skal man kunne, for at man kan komme forbi den hurdle, det er at bestå den eksamen? Det er så det, vi også har gjort her, og derfor mener jeg, at det er en styrkelse, fordi vi stiller øgede krav til, hvad man skal have ud af undervisningen.

Kl. 11:02

Formanden:

Fru Mette Bock for en kort bemærkning.

Kl. 11:02

Mette Bock (LA):

Tak for det. Jeg vil godt lige endnu en gang understrege, at vi ikke er fortalere for, at læreruddannelsen skal placeres på universiteterne. Når jeg taler om en universitetsbaseret læreruddannelse, taler jeg om en tættere tilknytning. Vi har jo bl.a. set rigtig gode forløb – nu er det så endt i en fusion – mellem ingeniøruddannelsen i Aarhus og Aarhus Universitet, hvor man faktisk havde dobbeltansættelser, altså hvor lærerne også byttede plads. Jeg vil spørge ministeren, om ministeren vil medgive, at det, at man nu har åbnet for, at man som lærerstuderende kan tage moduler på et universitet, ikke løser det problem, at vi på en række af vores læreruddannelser har meget, meget små faglige miljøer, hvor der sidder en enkelt underviser i en række af f.eks. de små sprogfag og fysik osv. Der sidder der en enkelt person og underviser, og det er et meget tyndt fagligt miljø. Vil ministeren medgive det?

Formanden:
Ministeren.

Kl. 11:03

undervejs, må vi selvfølgelig kigge på dem. Men jeg mener ikke, at man med rimelighed kan sige, at vi lukker nogen døre. Tværtimod synes jeg, at vi har skabt langt bedre vilkår for det samarbejde.

Kl. 11:06

Kl. 11:03

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jamen jeg synes, man skal kigge på den aftaletekst, vi har lavet. Og jeg kan så citere fra side 6:

»Aftalepartierne forventer, at professionshøjskolerne og de andre videregående uddannelsesinstitutioner gør brug af de nye muligheder for øget samspil omkring uddannelsen af fremtidens folkeskolelærere. Mål for samarbejde skal desuden indgå i udviklingskontrakterne for professionshøjskolerne, som det allerede er tilfældet for universiteterne. Professionshøjskoler og universiteter kan blandt andet samarbejde om fag, der er trængte af en forholdsvis lille studentertilgang, fx fransk og tysk.«

Det er bare for at sige, at det jo er en problemstilling, vi er fuldstændig opmærksomme på, og det er et signal, vi klart sender. Vi sender det i aftalen, og vi skaber mulighed for det med den deregulering, vi laver, og vi søger at fremme det gennem de andre instrumenter, vi har, f.eks. udviklingskontrakterne. Derfor mener jeg, at vi er på sporet af den problemstilling.

Kl. 11:04

Formanden:
Fru Mette Bock.

Kl. 11:04

Mette Bock (LA):

Hvorfor tager man ikke skridtet fuldt ud og åbner for f.eks. dobbeltansættelser, altså åbner for, at det ikke bare er et spørgsmål om noget andet? Alle, der har en lille smule indsigt i de kontrakter, samarbejdsaftaler osv., der er lavet mellem professionsuddannelserne og universiteterne igennem de senere år, vil vide, at det i hvert fald er en vej med rigtig mange sten, som man skal køre over. Der er selvfølgelig gode eksempler, men der er også rigtig mange eksempler på, at det ikke rigtig bliver til noget.

Hvorfor har man ikke i stedet for at lukke døre åbnet de døre, hvilket for alvor kunne gøre, at man kunne få styrket de fagfaglige miljøer, da vi jo alle er enige om, at der er brug for et fagligt løft på vores læreruddannelser?

Kl. 11:05

Formanden:
Ministeren.

Kl. 11:05

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jeg har ganske enkelt svært ved at anerkende, at der skulle være tale om, at vi lukker døre. Det, jeg lige har læst op fra aftalen, signalerer jo tværtimod, at vi åbner døre. Den regulering, vi laver, skaber mulighed for det, bl.a. fordi vi modulariserer, altså giver mulighed for, at man kan lave moduler, som man deles om. Det gør vi jo bl.a. i en konsekvens af de forsøg, der har været. Vi kan se, at det også er den drift, der har været i uddannelsessektoren. Der har været ønsket om at lave såkaldte science teacher, hvor man samarbejder mellem professionshøjskoler og universiteter om at forbedre uddannelsen af unge, som har lyst til at blive undervisere inden for de naturvidenskabelige og tekniske områder og på matematikområdet. Jeg ved også, at der er en stor interesse fra professionshøjskoler og universiteters side, bl.a. i Nordjylland, for at se, om man kan få et forstærket samarbejde. Det er jo det signal, vi sender ud, og støder vi på barrierer

Formanden:

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, siger jeg tak til ministeren, og forhandlingen er så sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om sammenlægning og spaltning af uddannelsesinstitutioner m.v. og om ophævelse af lov om Det Informationsvidenskabelige Akademi. (Mulighed for sammenlægning og spaltning af universiteter, uddannelses- og forskningsinstitutioner m.v.).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 24.10.2012).

Kl. 11:06

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Esben Lunde Larsen som Venstres ordfører.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Esben Lunde Larsen (V):

Vi har i dag L 36 til første behandling. Lovforslaget skaber en generel hjemmel til sammenlægning og spaltning af universiteter, uddannelses- og forskningsinstitutioner, og med L 36 harmoniseres regelsættene i de respektive love, så vilkårene for sammenlægning og spaltning på Uddannelsesministeriets område er de samme. Hjemmelen i L 36 kan kun anvendes, når det sker efter anmodning fra bestyrelserne for de berørte institutioner. Baggrunden for lovforslaget er ønsket om at skabe mulighed for, at uddannelsesministeren kan godkende sammenlægninger og spaltninger af institutioner på Uddannelsesministeriets ressortområde.

I Venstre ser vi dette som en klar fordel, idet der med forslaget skabes en større sammenhæng og en øget faglig synergi mellem to eller flere forskningsinstitutioner eller videregående uddannelsesinstitutioner. Desuden rummer lovforslaget enkelte og mere tekniske ændringer af universitetsloven, men med lovforslaget overdrages forskningsinstitutionernes rettigheder og forpligtelser i forbindelse med sammenlægning eller spaltning til den nye eller den fortsættende institution, som dermed bevarer eller overtager rettigheder og forpligtelser fra de institutioner, der sammenlægges. Sammenlægning sker efter ønske fra bestyrelserne for de berørte institutioner, og med de noter, der er i loven, kan Venstre støtte op om dette forslag.

Kl. 11:08

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Mette Reissmann som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:08

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Regeringen har fra dag et haft som målsætning at øge sammenhængen og smidigheden i det videregående uddannelsessystem. Derfor har vi samlet alle de videregående uddannelser i Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, og dette lovforslag kan derfor ses i sammenhæng med, at de videregående uddannelser nu er samlet i ét ministerium.

Med lovforslaget får ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser en generel hjemmel til sammenlægning og spaltning af universiteter, uddannelses- eller forskningsinstitutioner. Denne hjemmel skal dog udelukkende tages i brug efter ønske fra bestyrelserne for de pågældende institutioner. Lovforslaget styrker målsætningen om en øget sammenhæng i det videregående uddannelsessystem ved at harmonisere regelsættene i de respektive love, så der bliver ens vilkår for sammenlægning og spaltning på ministeriets ressortområde. En godkendt sammenlægning forudsætter, at den nye eller den fortsættende institution skal bevare eller overtage de rettigheder og forpligtelser fra de sammenlagte institutioner. Loven understøtter således de berørte institutioners mulighed for at skabe større sammenhæng og øge de faglige synergier mellem forskningsinstitutioner og videregående uddannelsesinstitutioner på kryds og tværs. I udgangspunktet er det nemlig institutionerne, der ved bedst, hvad der er fagligt hensigtsmæssigt. Derfor vil det være på baggrund af bestyrelsernes indstilling, at ministeren godkender en sammenlægning, selvfølgelig under hensyn til eventuelle politiske forlig og aftaler, der må være på området.

Regeringens uddannelsespolitiske vision er at få skabt mere sammenhængende rammer for alle videregående uddannelser, og forslaget her gør det altså lettere at implementere innovative og effektive tiltag til gavn for regeringens ambitiøse uddannelsesmålsætninger. Derfor støtter Socialdemokraterne fuldt op om lovforslaget.

Kl. 11:10

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Alex Ahrendtsen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg skal på vegne af hr. Jens Henrik Thulesen Dahl læse følgende tale op:

Vi er indledningsvis skeptiske. Hensigten med dette lovforslag er overordnet set en harmonisering af reglerne om sammenlægning og spaltning af uddannelses- og forskningsinstitutioner og er i den forstand en logisk følge af samlingen af uddannelserne i ét ministerium. Man kunne bekymre sig om, at lovforslaget skulle bruges til at skabe et nyt uddannelsesbillede, eller at det var en opfordring til at lægge mange flere uddannelsesinstitutioner sammen. F.eks. var der i et første udkast beskrevet mulighed for at lægge erhvervsakademier og erhvervsskoler sammen, hvilket ville være imod den hidtidige politiske linje både hos den nuværende og den tidligere regering. Dette er heldigvis taget ud af forslaget, men det er væsentligt, at der fortsat i forbindelse med eventuelle tilladelser til sammenlægning eller spaltning er meget opmærksomhed på politiske forlig og aftaler.

Selv om denne lov medfører muligheden for, at der kan tillades gennemførelse af sammenlægninger eller spaltninger af videregående uddannelsesinstitutioner, når det er besluttet på anden måde, og selv om det også kun er en hjemmel, som kan tages i anvendelse, når det sker efter anmodning fra bestyrelserne for de berørte institutioner, så synes vi i Dansk Folkeparti, at det er et vidtgående forslag.

Det skal også bemærkes her, at der er et nyt akkrediteringssystem på vej, som skal understøtte kvaliteten af uddannelsesinstitutionerne og også forholde sig til kvaliteten af de enkelte uddannelser. Arbejdet med kvalitet kan naturligvis give anledning for uddannelsesinstitutioner til ønsker om sammenlægninger eller spaltninger, som kunne styrke kvaliteten.

Der er i lovforslaget en paragraf, som siger, at ministeren kan fastsætte regler for obligatorisk benyttelse af et bestemt digitalt system til kommunikation mellem universitet og studerende. Det er meget tilforladeligt at sige dette, det lyder praktisk, at alle bruger samme system, men der er også mange dårlige erfaringer med store digitale systemer. De enkelte universiteter har i dag deres egne systemer til kommunikation mellem universitetet og de studerende. Det ville være fint, hvis universiteterne i enighed gik ind i et arbejde for fælles systemer, men det er meget vigtigt, at det ikke bliver systemer for systemernes skyld, men systemer, der er etableret på baggrund af konkrete behov. Om der er et behov, som de nuværende systemer ikke kan klare, er vi ikke overbeviste om. Så derfor er vi for nuværende ikke overbevist om, at vi skal stemme ja til forslaget.

Kl. 11:13

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Sofie Carsten Nielsen som radikal ordfører.

Kl. 11:13

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Grunden til, at vi står her med L 36 med det meget mundrette navn »sammenlægning og spaltning af uddannelsesinstitutioner«, er jo en anmodning om sammenlægninger fra henholdsvis Danmarks Tekniske Universitet, Ingeniørhøjskolen i København samt Københavns Universitet og Det Informationsvidenskabelige Akademi. Og vi stod her senest i foråret til godkendelsen af sammenlægningen af Aarhus Universitet og Ingeniørhøjskolen i Århus; det krævede en særlig lov.

Nu behandler vi en lov, der giver en generel hjemmel til sammenlægninger og spaltninger af uddannelsesinstitutioner på uddannelsesministerens ressort, såfremt selvfølgelig de berørte institutioner ønsker det og det kan godkendes af ministeren.

Det synes vi i Radikale Venstre er rigtig fornuftigt, så vi ikke skal lave særlove, når to institutioner helt af egen drift ønsker at skabe yderligere synergi ved at lægge kræfterne sammen. Det synes vi giver god mening.

Kl. 11:14

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Lisbeth Bech Poulsen som SF's ordfører.

Kl. 11:14

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Formålet med lovforslaget er for det første at skabe en generel hjemmel til sammenlægning og spaltning af universiteter og uddannelses- og forskningsinstitutioner. For det andet er formålet at harmonisere regelsættene i de respektive love, så vilkårene for sammenlægning og spaltning på ministeriets ressortområde bliver ens.

Med dette lovforslag skaber vi ensartede regler på et meget kompliceret område. Det er selvfølgelig vigtigt at sørge for, at uddannelseslandskabet i Danmark er fornuftigt, og vi har tillid til, at ministeren og uddannelsesinstitutionerne deler den interesse. Vi lægger ikke mindst vægt på, at ministeren skal vurdere, om sammenlægningen eller spaltningen lever op til de seks relevante kriterier om bl.a. samarbejde, økonomi, politiske målsætninger og faglighed, og at ministeren herunder skal sikre, at institutionen styrker den faglige udvik-

ling og udbyder uddannelser med hensyn til arbejdsmarkedets behov.

SF er positive over for lovforslaget, og jeg ser frem til udvalgsarbejdet.

Kl. 11:15

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Pernille Skipper som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:15

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Det her lovforslag giver jo som sagt ministeren bemyndigelse til at godkende sammenlægninger og spaltninger af videregående uddannelsesinstitutioner, og det mener vi i Enhedslisten er en meget vidtgående bemyndigelse. Når man sammenlægger eller spalter uddannelsesinstitutioner på tværs af landskabet i Danmark, har det store konsekvenser for de enkelte institutioner og uddannelser, for de studerende og de undervisere og forskere, som er ude på de enkelte institutioner. Det er ikke beslutninger, man skal tage let på. Det er ikke administrative beslutninger, det er politiske beslutninger, som bør tage afsæt i grundlæggende uddannelsespolitiske overvejelser. Og derfor finder Enhedslisten det besynderligt, at sådan nogle beslutninger nu med det her lovforslag udelukkende skal tages i institutionernes bestyrelser og af ministeren.

For det første er det bekymrende, fordi bestyrelserne på de videregående uddannelser ikke er repræsentative for de mennesker, der bevæger sig ude i den virkelige uddannelsesverden. De er ikke repræsentative for de undervisere og forskere og for de studerende, som har fingrene nede i materien til daglig, og som virkelig ved, hvad der gavner og skader de enkelte institutioner. Nej, bestyrelserne består af et flertal af eksterne repræsentanter, som kommer fra alle mulige andre steder end lige præcis den institution, som de beskæftiger sig med i bestyrelsen. Alle dem, som virkelig ved, hvad der foregår til daglig på institutionerne, er konsekvent i mindretal.

Der må man jo sige, at bestyrelserne ikke kan ses som et demokratisk forankret organ på de enkelte institutioner og derfor efter vores mening ikke er noget kvalitetsstempel for, at de beslutninger, der bliver taget, skulle være i institutionernes interesse. Samtidig har bestyrelserne jo et primært fokus på drift og økonomi, og beslutninger om spaltninger og sammenlægninger bør altså hverken tages med udgangspunkt i drift eller i økonomi. De bør tages med udgangspunkt i pædagogik, uddannelseskvalitet og forskningspotentiale.

For det andet udelukker man Folketinget fra at tage del i de store uddannelsespolitiske beslutninger. Med en kompetencebemyndigelse til ministeren vil det også besværliggøre indsigten fra alle organisationerne og interessenterne på det uddannelsespolitiske område, når vi tager hele processen ud af Folketinget. Man vil samtidig afskære Folketinget fra at trække i håndbremsen, og det mener vi i Enhedslisten er problematisk, set i lyset af hvor store konsekvenser sammenlægninger og spaltninger har for vores samlede uddannelsessystem og for det samlede landskab, som der er i uddannelsesverdenen.

Vi mener ikke, at det at lette overgange, afbureaukratisere og gøre det nemmere at skifte fra uddannelse til uddannelse – jeg tror, den socialdemokratiske ordfører kaldte det smidighed – står i modsætning til en åbenhed og en demokratisk proces. Så vi mener, at de her beslutninger er alt for store til at kunne overlades til bestyrelser og ministeren alene. Derfor kan Enhedslisten ikke støtte forslaget.

Vi vil samtidig stille spørgsmål til ministeren om at overveje, hvordan man kan sikre, at Folketinget i form af f.eks. Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser kan involveres, hver gang der igangsættes sådan en proces, så vi i hvert fald, selv om

jeg kan høre, at flertallet vil tage kompetencen fra Folketinget, kan blive involveret og sikre os, at vi kan følge med i, hvad der foregår.

Kl. 11:19

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Mette Bock som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 11:19

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

I modsætning til Enhedslisten er vi i Liberal Alliance helt sikre på, at man er meget bedre til at træffe beslutninger ude i institutionernes bestyrelser, end man er herinde i Folketinget.

Men når det er sagt, er vi sådan set enige i det, der er formålet med L 36, nemlig at gøre processen med at spalte og sammenlægge uddannelser mere enkel og tilgængelig. Det er en god idé, fordi man dermed giver institutionerne mulighed for bedst muligt og smidigst muligt at tilpasse sig både de samfundsmæssige behov, de organisatoriske behov og de studerendes behov, og derfor er vi generelt positivt stemt over for lovforslagets intentioner.

Et lille problem, som bliver påpeget i høringssvarene fra bl.a. Københavns Universitet og Aarhus Universitet, er, at ministeren ifølge forslaget kan stille krav om obligatorisk anvendelse af bestemte digitale systemer. Muligheden for krav om digital kommunikation, som den nuværende universitetslov giver, kan være fornuftig nok, men at kræve nogle bestemte digitale systemer, når kommunikation er defineret så bredt, som det her er tilfældet, kan, tror vi, skabe alvorlige gener for uddannelsesinstitutionerne. Derfor vil vi fra Liberal Alliances side opfordre til, at man forsøger at imødegå nogle af de her bekymringer i lovgivningsarbejdet. Men overordnet set er vi positive og kan stemme for.

Kl. 11:21

Formanden:

Fru Pernille Skipper har en kort bemærkning.

Kl. 11:21

Pernille Skipper (EL):

Tak. Nu fik fru Mette Bock det lidt til at lyde, som om Enhedslisten ønskede en centralisering af beslutningsprocesserne i forhold til uddannelsesinstitutionerne, og der må jeg jo så tage til genmæle og sige, at det bestemt ikke er det, vi ønsker.

Men jeg vil spørge fru Mette Bock, om hun ikke kan give mig ret i, at de bestyrelsessammensætninger, der er på de videregående uddannelser, betyder, at et eksternt flertal, som ikke kommer på institutionerne til daglig, har den overskyggende kompetence, og at dem, som virkelig ved, hvad der foregår nede på gulvet – underviserne, de studerende – konsekvent er i mindretal. Er det et udtryk for, at bestyrelserne så ved præcis, hvad der foregår, og at de altså er repræsentative for, hvad der er godt på institutionerne?

Kl. 11:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:22

Mette Bock (LA):

For det første er jeg jo glad for at høre, at man ikke generelt går ind for en centralisering; det glæder mig rigtig meget.

For det andet vil jeg sige: Enhedslisten må da selv som lille parti vide, at selv om man ikke har flertallet, kan man faktisk godt få indflydelse, hvis man er dygtig til at forhandle. Jeg er selv erfaringsramt og har siddet i bestyrelser på både professionshøjskole- og universitetsniveau om eksternt, og for det første vil jeg sige, at min erfaring er, at de eksternt udpegede gør en kæmpeindsats for at sætte sig ind

i, hvad det drejer sig om, og som regel har de en eller anden form for bagage med, der også gør dem kompetente.

Dernæst vil jeg sige, at det bidrag, både studerende og lærerrepræsentanter kommer med, i allerhøjeste grad er noget, der bliver lyttet til, og at der netop er en mulighed for at fremføre de synspunkter, som de berørte parter i dagligdagen derude kan have, inden der bliver truffet store beslutninger ude på institutionerne. Og det synes jeg faktisk er en rigtig, rigtig god idé. Så det er jo ikke sådan, at man udelukker interessenter eller berørte parter. De er der, og de har medindflydelse. Og kan de argumentere og forhandle om deres ting, får de selvfølgelig tingene igennem.

Kl. 11:23

Formanden:

Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:23

Pernille Skipper (EL):

Jamen jeg synes, fru Mette Bock siger det lidt selv, nemlig at der er tale om en mulighed, man *kan* have; hvis man er dygtig nok, er der indflydelse at hente.

Jeg kan forstå, at fru Mette Bock har siddet som ekstern repræsentant. Jeg har som studerende brugt rigtig mange år ude på universiteterne, hvor jeg har forsøgt at gøre de studerendes holdninger gældende, og jeg kan afsløre, at det ikke altid er så nemt, om end man kan støde ind i storsindede eksterne repræsentanter af den slags, som fru Mette Bock åbenbart selv har været.

Kan vi ikke godt blive enige om, at reel indflydelse jo handler om magt? Kan vi ikke godt blive enige om, at det hele ikke bør afhænge af storsindede eksterne repræsentanter, men af dem, der virkelig ved noget om tingene? De studerende, underviserne og forskerne er dem, vi skal have på banen, hvis vi skal have et organ, som faktisk er repræsentativt for, hvad der foregår på institutionerne til daglig. Er det så ikke paradoksalt, at det, som fru Mette Bock kalder det store demokrati, består af mennesker, som slet ikke kommer på institutionerne til daglig?

Kl. 11:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:24

Mette Bock (LA):

Altså, det gør mig selvfølgelig meget ondt, at fru Pernille Skipper ikke har kunnet komme igennem med sine argumenter. Det har jeg så som ekstern repræsentant kunnet; jeg ved ikke, hvad det kan skyldes, men sådan er det.

Men igen vil jeg sige, at magt jo netop ikke bare handler om at have et flertal; det handler om at gøre sig gældende i en demokratisk proces, hvor meningerne brydes, og hvor det handler om at kunne fremføre de gode argumenter. Og derfor er magt i allerhøjeste grad noget, som handler om, at interessenter mødes, og ikke om bare at have et flertal, som man kan tromle tingene igennem med.

Kl. 11:24

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 11:24

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Tak, formand. Der tales ofte om, at Folketinget lovgiver for meget, og her er der kritikere, som ofte peger på antallet af love. Lad os bare tage folkeskoleloven. Den er ændret 28 gange siden 2001. Sådan lød en overskrift for 2 år siden. Og ja, det er rigtig nok. Men der er

jo ikke tale om grundlæggende, dybtgående ændringer, hver eneste gang en ny lov vedtages. Det er vigtigt at holde sig for øje. Derfor er det også positivt at behandle L 36 i dag. Traditionelt har det jo været sådan, at hver eneste gang to uddannelsesinstitutioner enten er blevet sammenlagt eller opsplittet, så har det krævet en lovændring, og det betyder en ny lov, hver gang en fusion har fundet sted.

Min første tale fra Folketingets talerstol var for et år siden, og den angik L 23, som drejede sig om sammenlægningen af Aarhus Universitet med Ingeniørhøjskolen i Aarhus. Det er måske ikke nødvendigvis en af de mere sprudlende ideologiske debatter, der når kogepunktet, men en meget fin debat med en række nye ordførere, der holdt taler for første gang. Med dette lovforslag vil et lovforslag som det, der var genstand for min første tale sidste år, L 23, altså ikke blive fremsat i fremtiden. For dette lovforslag giver hjemmel til, at ministeren kan godkende sammenlægninger og spaltninger, og det betyder færre lovforslag som L 23.

Betyder det så, at oppositionspartier glædeligt afgiver beslutningskompetence? Nej, det håber jeg søreme ikke, og jeg tror heller ikke, at det kommer til at ske. For der er jo en række forskellige betingelser, der skal være opfyldt. For det første skal de pågældende institutioner selv ønske en sammenlægning. Man vil således ikke opleve en uddannelsesinstitution blive tvunget til en sammenlægning med en anden uddannelsesinstitution med denne lov, fordi en radikal minister har fået en fiks idé. Og heldigvis for det, for fikse ideer er der jo nok af til daglig. For det andet står det grundigt skrevet i lovforslagets bemærkninger, at ministeren vil være opmærksom på politiske forlig, på politiske aftaler på området, og det tager vi selvfølgelig meget alvorligt, for det betyder jo, at de politiske partier må indtages, hvor det måtte være relevant.

Derfor kan Konservative støtte lovforslaget.

Kl. 11:27

Formanden:

Tak til ordføreren. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

Kl. 11:27

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Indledningsvis vil jeg gerne takke for en god debat om lovforslaget. Og interessen viser jo tydeligt, hvor afgørende de videregående uddannelsesinstitutioner er for de ambitioner, vi har om at øge andelen af danske unge, som får en videregående uddannelse, og for det danske samfund generelt.

Den konkrete anledning til fremsættelsen af lovforslaget er en anmodning om sammenlægninger fra henholdsvis Danmarks Tekniske Universitet og Ingeniørhøjskolen i København samt Københavns Universitet og Det Informationsvidenskabelige Akademi. Begge sammenlægninger forventes at ske pr. 1. januar 2013.

Formålet med lovforslaget er at skabe en generel hjemmel til, at uddannelsesministeren efter anmodning fra de institutioner, der ønsker sammenlægning eller spaltning, kan godkende sammenlægning og/eller spaltning af alle institutioner inden for ressortområdet.

Jeg vil gerne her understrege, at det ikke er et signal om en ny fusionsbølge. Jeg synes, at der har været rigeligt fokus på mursten og matrikler i mange år og har derfor valgt at sætte et andet fokus, nemlig på indholdet og på undervisningens kvalitet. Men der skal være mulighed for, at institutioner, som finder ud af, at det er mere hensigtsmæssigt at slå sig sammen, får det godkendt – naturligvis i respekt for de politiske aftaler, som området her jo er tæt belagt med, og som jo udgør en væsentlig demokratisk kontrol.

Dermed er det også et svar til Enhedslistens ordfører om, at der jo ikke er nogen, der kan forhindre noget. Altså, en minister kan jo ikke udelukke Folketinget fra at deltage i en debat, og derfor kan Folketinget tage det op, og man kan jo heller ikke som regering

komme ret langt med at sidde et flertal i Folketinget overhørigt. Og derfor vil jeg bare sige, at der ikke er tale om at udelukke Folketinget fra noget, men tale om at bede Folketinget om en bemyndigelse. Det er set og sket mange gange tidligere.

Lovforslaget giver også anledning til at ensrette lovene på området for sammenlægning og spaltning af institutioner på området for videregående uddannelser. De har været meget forskelligt reguleret hidtil. Men jeg har, som også Dansk Folkepartis stedfortrædende ordfører påpegede det, tilpasset loven, så det fremgår helt klart og tydeligt, at vi taler om videregående uddannelsesinstitutioner. Det er dermed også for at undgå den misforståelse, der var ved at blive skabt af, at der kunne være en bagvedliggende intention om at ville rulle nogle af de spaltninger tilbage, som er foregået mellem erhvervsuddannelsesinstitutioner og erhvervsakademier.

Som det fremgår af den kommenterede høringsoversigt, som er sendt til udvalget, har jeg valgt at sende dele af lovforslaget ud i en supplerende høring. Det drejer sig om lovforslagets bestemmelser om tjenestemænds retsstilling i forbindelse med sammenlægning og spaltning. Det er bestemmelser, som blev indsat i lovforslaget efter den oprindelige høring, og da de vedrører ansattes retsstilling, er det fremsatte lovforslag derfor sendt ud i en supplerende høring hos relevante organisationer m.v. med frist den 6. november 2012. Og de supplerende høringssvar vil derfor efterfølgende blive sendt til udvalget, så de kan indgå i udvalgsarbejdet.

Jeg må hellere starte med at sige, at Enhedslistens ordfører rejser spørgsmålet om medindflydelse. Der kan man sige, at det her forslag jo ikke ændrer på retsstillingen i forhold til medindflydelse. Det er stadig væk de vilkår, og der er jo en stående udvikling på området og en diskussion om, hvordan det foregår bedst muligt. Men jeg vil bare sige, at forslaget her jo ikke ændrer på de vilkår, der gør sig gældende, og de rettigheder, der er.

Så var der også flere, der var inde på spørgsmålet om den del af lovforslaget, der handler om nye regler om digital kommunikation. Der vil jeg også bare benytte lejligheden til at præcisere, at det, som regeringen søger, og som den til enhver tid siddende uddannelsesminister kan få bemyndigelse til, altså er at kunne give universiteterne eller andre ret til at fastsætte en bestemt form for digital kommunikation med deres studerende og deres ansøgere. Det er altså ikke et spørgsmål om at tage noget fra dem, men snarere om at give dem en mulighed for at lave en effektiv forvaltning. Og det er det, der sigtes til med de bestemmelser. At der derudover pågår almindelig diskussion om, hvordan man kan sikre en ensartethed og mindre bureaukrati ved måske at vælge nogle fælles administrative processer, er en anden diskussion. Lovforslaget her handler om at give nogle rettigheder for, at man lokalt kan fastsætte, at man kommunikerer igennem bestemte systemer, og dermed lette den lokale administration.

Jeg ser frem til udvalgsarbejdet og svarer gerne på uddybende spørgsmål af enhver karakter og vil afslutningsvis takke forligspartierne bag professionshøjskoleloven, som har medvirket til, at vi kunne sende det her lovforslag i høring og efterfølgende fremsætte det her i Folketinget, og også takke for det tilsagn, jeg opfattede fra Liberal Alliance, om at støtte lovforslaget. Tak for debatten.

Kl. 11:32

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Mette Bock.

Kl. 11:32

Mette Bock (LA):

Jeg vil gerne høre, hvordan ministeren vil reagere, den dag en professionshøjskole ønsker at fusionere med et universitet.

Kl. 11:32

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:32

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Det vil jeg tage stilling til på det tidspunkt, situationen måtte opstå, og så vil jeg drøfte med de respektive forligspartierne på området, hvordan vi skal forholde os til det.

Kl. 11:32

Formanden:

Fru Mette Bock.

Kl. 11:32

Mette Bock (LA):

Så vil jeg gerne vide, hvordan ministeren vil reagere, hvis et universitet ønsker at udspalte en række professionsuddannelser til en professionshøjskole.

Kl. 11:32

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:32

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Svaret vil blive det samme, at det, der lægges op til her, er, at det ikke vil kræve lovgivning at imødekomme det, men det vil jo stadig væk kræve en politisk drøftelse med forligspartierne i de respektive forlig og en vurdering af, hvad det er, der er bevæggrundene for det ønske.

Kl. 11:32

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet.

Tak til ministeren. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlige forskningsinstitutioners kommercielle aktiviteter og samarbejde med fonde. (Mulighed for universiteterne til at formidle visse boliger og studielån i forbindelse med internationale uddannelsessamarbejder).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 24.10.2012).

Kl. 11:33

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. lund Larsen som ordfører for Venstre.

Kl. 11:33

(Ordfører)

Esben Lunde Larsen (V):

Med lovforslag nr. L 37 indarbejdes der en klar og særskilt hjemmel i lov om forskningsinstitutioners kommercielle aktiviteter og samarbejde med fonde. I fremtiden vil de følgelig høre under denne lovs § 13 b og ikke som i dag under finansloven.

Formålet med at flytte bestemmelsen fra finansloven over til lov om offentlige forskningsinstitutioners kommercielle aktiviteter og samarbejde med fonde er alene at få en særskilt hjemmel. Forslaget indebærer, at universiteterne kan formidle visse boliger og stipendier i forbindelse med internationale uddannelsessamarbejder. Lovforslaget giver mulighed for at formidle og fremleje visse boliger til studerende, der via et af de otte danske universiteter er optaget eller indskrevet på et uddannelsesforløb udbudt på Det Danske Universitetscenter i Beijing.

Lovforslaget indebærer også, at universiteterne kan dække udgifter i forbindelse med disse fremlejemål – herunder betale for boligerne, når de ikke er lejet ud. Der kan også stilles garanti for udlejerens ved fraflytning, og lovforslaget giver mulighed for, at et universitet efter opnået akkreditering kan formidle amerikanske studielån til amerikanske statsborgere og udlændinge med permanent opholdstilladelse i USA.

Med lovforslaget får universiteterne en generel mulighed for at stille bolig til rådighed for ansatte, som via et dansk universitet er sendt til udlandet. De ansattes byrde lettes dermed, hvilket kan medvirke til at tiltrække de bedst kvalificerede medarbejdere til de danske universiteter og deres internationale samarbejder – herunder centeret i Beijing. Det er vi i Venstre naturligvis glade for at kunne medvirke til.

Formålet med bestemmelsen er således at lette de ansattes byrder, og i øvrigt understøtte den internationalisering, der er formålet med en del af den danske uddannelsespolitik, altså at danske studerende kan engagere sig på uddannelsessteder uden for landets grænser.

Forslaget er således blot et spørgsmål om omroking af midler, og det bakker Venstre op om og kan selvfølgelig støtte forslaget.

Kl. 11:35

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Mette Reissmann som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Danmark skal være et åbent land, som griber de muligheder, som en øget globalisering skaber. Regeringen vil satse målrettet på at forbedre vilkårene for at tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet. Det gælder også på landets universiteter.

Det lovforslag, vi behandler her i dag, vil styrke den internationale rekruttering af både medarbejdere og dygtige studerende. Lovforslaget vil nemlig forbedre universiteternes mulighed for at kunne tiltrække de bedst kvalificerede medarbejdere til de danske universiteter og deres internationale samarbejdspartnere. Konkret indarbejder lovforslaget hjemler, der i dag findes på finansloven, så universiteterne får mulighed for at formidle boliger og stipendier i forbindelse med internationale uddannelsessamarbejder.

Lovforslaget behandler tre områder.

For det første skal det være muligt for danske universiteter at formidle boliger til de studerende på Det Danske Universitetscenter i Beijing.

For det andet skal danske universiteter kunne formidle boliger til ansatte, som er udsendt i forbindelse med internationale samarbejder – bl.a. til Det Danske Universitetscenter i Beijing. Her skal universi-

teterne kunne dække udgifter i forbindelse med disse fremlejemål, det vil sige betale leje for boligerne, når de ikke er lejet ud. De skal også kunne stille garanti for lejernes forpligtelse over for udlejerens ved fraflytning.

For det tredje skal lovforslaget give danske universiteter – som er akkrediteret af det amerikanske undervisningsministerium – mulighed for at formidle og administrere amerikanske føderalt garanterede studielån til amerikanske statsborgere og udlændinge med permanent opholdstilladelse.

Lovforslaget er derfor med til at styrke konkurrenceevnen ved at gøre det nemmere for studerende og ansatte at bosætte sig i udlandet i forbindelse med arbejds- eller studieophold. Dermed bliver det strategiske partnerskab mellem Danmark og udlandet styrket på forsknings- og uddannelsesområdet.

Derfor kan vi fra Socialdemokraternes side støtte op om lovforslaget.

Kl. 11:37

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Alex Ahrendtsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:37

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg skal på vegne af hr. Jens Henrik Thulesen Dahl læse følgende tale:

Dette lovforslag har til hensigt at give universiteterne mulighed for dels at formidle boliger til forskere og studerende i forbindelse med Det Danske Universitetscenter i Beijing, dels at stille boliger til rådighed for udsendte ansatte til samarbejdsinstitutioner i udlandet, dels at formidle studielån til amerikanere på universiteternes uddannelser.

Vedrørende vores engagement i Kina kan der siges mange ting. Det er ikke kommet rigtig i gang endnu, og det bliver ganske spændende at følge, om den ytringsfrihed, som er et væsentligt element i den frie forskning, kan fastholdes på kinesisk jord.

I Dansk Folkeparti har vi vores tvivl om det, og dermed er vi også tvivlende over for, om det giver mening at forsøge at have et dansk universitet i Kina. Det skal dog ikke hindre, at det – når vi nu er i gang – bliver muligt at sikre boliger til de studerende og forskere, som man skal have derude, så de kan koncentrere sig om det, de er der for.

Det samme kan siges om muligheden for at stille bolig til rådighed for udsendte medarbejdere til samarbejdsinstitutioner. Det er oplagt, at man skal kunne tage ud og starte på det arbejde, man er udsendt for at udføre, uden at skulle tænke på at finde bolig m.v.

Den sidste del af lovforslaget handler om at give mulighed for, at et universitet efter opnået godkendelse kan formidle visse amerikanske studielån til amerikanere, som studerer på universitetet.

Grundlæggende kan det siges, at alle tre forslag handler om at skabe nogle rammer for studerende og ansatte, som gør, at der ikke spildes tid på bl.a. at søge bolig og indgå lejekontrakter. Det vil alt andet lige gøre det mere attraktivt og dermed lettere at tiltrække de bedst kvalificerede studerende og medarbejdere til de internationale muligheder.

Derfor er Dansk Folkeparti trods skepsis over for projektet i Kina positive over for lovforslaget.

Kl. 11:39

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Sofie Carsten Nielsen som radikal ordfører.

Kl. 11:39

Kl. 11:42

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Nu tror jeg, at lovforslaget er blevet nogenlunde gennemgået af de foregående ordførere. Det er et lovforslag, som er en ændring af lov om offentlige forskningsinstitutioners kommercielle aktiviteter og samarbejder med fonde. Det kan lyde noget teknisk, men pointen er jo, som de tidligere ordførere også har gjort klart, at det skal øge universiteternes muligheder for at gøre sig gældende internationalt. Med forslaget indarbejder vi hjemler fra finansloven, der gør det muligt for universiteterne at formidle boliger og stipendier i forbindelse med internationale uddannelsessamarbejder udbudt på netop Det Danske Universitetscenter i Beijing, og derudover giver vi også med lovforslaget universiteterne en generel mulighed for at stille boliger til rådighed for ansatte, som via et dansk universitet er sendt til en samarbejdsinstitution i udlandet.

Overordnet giver det her forslag universiteterne større fleksibilitet og lidt lettere vilkår i udlandet, og det har vi hårdt brug for. Konkurrencen er benhård, så derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 11:40

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Lisbeth Bech Poulsen som SF's ordfører.

Kl. 11:40

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Formålet med dette lovforslag er jo, som vi har hørt i dag, at gøre det muligt for universiteterne at formidle boliger til studerende, der via et af de otte danske universiteter er optaget på et uddannelsesforløb udbudt på Det Danske Universitetscenter i Beijing. Målet med at have et dansk universitetscenter i Beijing er at skabe de bedste vilkår for, at danske universiteter og virksomheder får udbytte af Kinas store satsning på viden og talent. Vi ser det dansk-kinesiske forsknings-samarbejde som meget vigtigt; det vil være med til at fremme Danmarks muligheder i det internationale forskningsmiljø.

Det Danske Universitetscenter i Beijing danner ramme for den dansk-kinesiske forskning og indeholder bl.a. uddannelse af ph.d.-studerende og kandidatuddannelser. Vi ser det som fordelagtigt, at dette lovforslag letter de studerendes og universitetsansattes byrder med at skulle finde en bolig og indgå lejekontrakt, når de bliver udsendt til uddannelsesinstitutioner i udlandet. Det er meget positivt, at lovforslaget fremmer de danske universiteters mulighed for at deltage aktivt i det internationale forskningssamarbejde. SF støtter forslaget.

Kl. 11:41

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Pernille Skipper som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:42

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil ikke gennemgå det her lovforslag endnu en gang – det mener jeg er blevet gjort så grundigt – men blot konstatere, at det jo dybest set handler om at indrette universiteternes muligheder, så de kan fungere i en internationaliseret verden, så selvfølgelig støtter Enhedslisten lovforslaget.

Kl. 11:42

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Mette Bock som Liberal Alliances ordfører.

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

I Liberal Alliance deler vi regeringens opfattelse af, at en internationalisering af vores uddannelsessystem og af vores forskning er fuldstændig essentiel for Danmarks muligheder i fremtiden. Her i lovforslaget vil man bl.a. styrke Det Danske Universitetscenter i Beijing ved at lade det formidle boliger, hvilket vil gøre uddannelserne mere tilgængelige for også fremtidige studerende. Vi deler regeringens opfattelse af, at det her er en lettelse i forhold til den internationalisering, som skal komme og bør komme, og derfor støtter vi forslaget.

Kl. 11:43

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 11:43

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Da den konservative ordfører, fru Mai Henriksen, desværre ikke kan være til stede lige nu, har jeg lovet at træde til og sige, at vi fra konservativ side kan støtte lovforslaget her. Vi synes, det er et glimrende forslag, for det er jo den retning, det går i. Der bliver mere og mere internationalisering og globalisering, og det kan vi lige så godt forholde os til, og vi kan lige så godt gøre det på en smidig måde, så vi i Danmark også får gavn og glæde af det, der sker i den store verden omkring os.

Men i den sammenhæng har jeg så også fået i opdrag at sige til ministeren og til regeringen, at hvis man nu havde taget flere lande med, ville vi ikke have protesteret fra konservativ side. Altså, vi synes måske, at det, der bliver lagt frem fra regeringens side, er sådan lidt lidt ambitiøst, nemlig at det kun er Beijing og USA, man omtaler her. Men det kan være, at regeringen lige vil prøve at løbe det i gang, og så kan det jo være, at vi senere kan komme tilbage til at udvide den her ordning til også at gælde andre lande. For vi hører også, at f.eks. bare det at skulle tage sin SU med til Norge kan være ganske problematisk og give en masse udfordringer, og det bør det jo ikke gøre. Så jeg tror, at ministeren har meget arbejde foran sig.

Men hvis ministeren har den ambition, at han vil komme med flere forslag i Folketinget og få fuld opbakning til det, så kan jeg sige, at fra konservativ side vil vi imødesee det med glæde, og vi skal nok stemme for, når der kommer flere lande på listen.

Kl. 11:44

Formanden:

Tak til ordføreren. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

Kl. 11:44

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Den stedfortrædende konservative ordfører siger, at ministeren har meget arbejde foran sig, og jeg kan i hvert fald bekræfte, at ambitionen er at blive ved med at arbejde længe.

Men jeg vil gerne takke for den brede tilslutning fra alle Folketingets partier til det her lovforslag, hvilket understreger en meget bred opbakning til internationaliseringen af det danske uddannelsessystem. Det synes jeg lægger nogle gode spor ud for fremtiden, hvor der bestemt er masser at gribe i. Så sent som i dag har vi jo annonceret, at vi også vil se frem til, når det kommer til moderniseringen af udlandsstipendieordningen senere på året, at kunne introducere nye ting som eksempelvis et udlandslån i den sammenhæng.

Med lovforslaget her indarbejder vi hjemler fra finansloven, der gør det muligt for universiteter at formidle visse boliger og stipendier i forbindelse med internationale uddannelsessamarbejder, og det gør vi jo bl.a., som følge af at vi har lavet et særligt projekt i Kina. Vi ved jo, at det kræver noget særligt, når vi vil bevæge os uden for den slagne vej i den engelsktalende verden, som studerende ellers ofte betræder. Der er der altså særlige vilkår, der gør sig gældende, og som gør, at vi syntes, det var vigtigt at have en mulighed for også at hjælpe det på vej ved at sikre boligerne for dem, der rejser ud.

Men det er jo ikke gjort med det, for bl.a. på baggrund af høringsvar giver vi jo med lovforslaget universiteterne en generel mulighed for at stille boliger til rådighed for ansatte, som via et dansk universitet er sendt ud til en samarbejdsinstitution i udlandet. Det synes jeg er et vigtigt led i at give universiteterne de bedste rammer for deres internationale arbejde, og det er selvfølgelig også noget, vi fremadrettet vil have fokus på. Men jeg synes, det er værd at notere sig, at her er der i hvert fald tale om, at vi har sendt lovforslaget i høring og sådan set grundigt læst, hvad man er vendt tilbage med, og så har vi rettet ind og giver en hjemmel, som vil skabe bedre vilkår for universiteternes internationalisering.

Men nu skal vi jo først i gang med udvalgsarbejdet, og skulle der alligevel være enkelte opklarende spørgsmål til lovforslaget her, svarer vi gerne på dem. Ellers glæder jeg mig over, at der er så bred enighed om det.

Kl. 11:46

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Tak til ministeren.

Forhandlingen er sluttet.

Lovforslaget henvises til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 40:

Forslag til lov om ændring af søloven, lov om skibes besætning, lov om tillæg til strandingslov af 10. april 1895 og forskellige andre love samt ophævelse af lov om registreringsafgift for fritidsfartøjer. (Gennemførelse af vragsfjernelseskonventionen, tilpasninger som følge af passagerrettighedsforordningen, gebyr for sønærings- og kvalifikationsbeviser, indførelse af en årlig afgift for skibe optaget i skibsregistre og sanktionering af skibsførers forpligtigelse til at redde de ombordværende m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 24.10.2012).

Kl. 11:47

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Preben Bang Henriksen som ordfører for Venstre.

Kl. 11:47

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Lovforslaget vedrører skibe i bred forstand, jævnfør og så ministerens fremsættelsestale. Lovforslaget vedrører gennemfø-

relse af Nairobikonventionen, og det har måske ikke lige stået soleklart for os alle sammen, hvad den gik ud på, men det er en konvention vedrørende vragsfjernelse. Den vedrører passagerforordningen fra EU. Den vedrører straf for skibsførere, hvis de ikke gør, hvad de skal for at redde passagerer. Endelig vedrører den betaling for det, jeg vil kalde pas og kørekort på søområdet, altså sønærings- og kvalifikationsbeviser, samt en fiskal afgift for optagelse i skibsregistre.

Tager vi det første, nemlig at få fjernet skibsvragene, så har jeg noteret, at fritidsfartøjer, dem under 20 bruttoregisterton, ikke er omfattet. De vil så i øvrigt også tit være dækket af deres egen kaskoforsikring, og i det hele taget kan Venstre selvfølgelig gå ind for, at den her del af lovforslaget gennemføres, så vi ikke har flere skibsvrag liggende end lige højst nødvendigt.

For så vidt angår den anden del, så skal skibspassagererne have de passagerrettigheder, som man har introduceret i EU. Det er Venstre også fuldt ud tilhænger af. Jeg vil bare gerne præcisere – for man trækker jo naturligvis en parallel til forordningen om flypassagerers rettigheder – at jeg håber, at det her kommer til at fungere bedre. Tager vi flypassagererne, kan de jo i vidt omfang have ret og få ret ved klageinstanser, men herefter være henvist til selv at føre sagerne ved domstolene oftest for små kompensationsbeløb, mindre end de overhovedet er dækket af af nogen retshjælpsdækning eller noget med det resultat, at de alligevel ikke får deres penge. Det var flypassagerer. Jeg håber ikke, det samme bliver tilfældet her med skibspassagerer.

For så vidt angår det tredje punkt, nemlig at der skal være straf for skibsføreren, hvis han ikke gør, hvad han kan for at redde passagererne, så har det jo adresse til »Costa Concordia«. Det må vist være den eneste kaptajn i verdenshistorien, som er dømt og dømt over hele jorden uden nogen sinde at have været for en dommer. Men i realiteten er der i hvert fald intet i den her del af forslaget, som Venstre kan have noget imod. Så summa summarum kan Venstre gå ind for forslaget, undtagen den sidste del af forslaget.

Den drejer sig bl.a. om, at man skal introducere en ny fiskal afgift på henholdsvis 800 kr., 1.600 kr. og 2.400 kr. alt efter skibets størrelse. Det er 800 kr. i ny afgift for en fritidssejler eksempelvis. Nu er det sådan, at når man introducerer en ny afgift, en ny knap på apparatet her i Folketinget, så er der jo nogle, der har svært ved ikke at pille ved den. Derfor vil Venstre altså ikke være med til en sådan ny afgift. Selv om 2.400 kr. for A.P. Møller i årlig udgift kan synes som en lille ting, så vil jeg sige, at jeg synes, at det er en lidt sær udmelding oven på, at vi lige har fået vækstteamets anbefalinger til regeringen, og de skal forhåbentlig afløses af en egen tlig vækstplan. Og de 800 kr. for de små fritidssejlere kan da mærkes. Så den del er Venstre imod, og vi konstaterer, at der i øvrigt på en række af de her områder i forvejen er en hel masse brugerbetaling inden for Søfartsstyrelsens område. Der er 1.000 kr. for alle mulige bunkercertifikater og radiocertifikater og passagerskibetsrettigheder, og hvad ved jeg. Endelig er der i forvejen i Danmark en 1-promille-afgift for at blive optaget i registre, så vi er godt kørende i forvejen på det her område. Men her er der tale om en ny fiskal afgift. Den er Venstre imod. Derfor ser vi positivt på udvalgsbehandlingen, hvor vi vil foreslå forslaget opdelt, jævnfør det, jeg lige har introduceret. Tak.

Kl. 11:51

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Tom Behnke.

Kl. 11:51

Tom Behnke (KF):

Tak for det. Det er ikke, fordi jeg er uenig i det, ordføreren sagde i talen, men der var ét punkt, som jeg hæftede mig meget ved, og som vi fra Konservatives side står lidt uforstående over for, og det er der, hvor man bruger eksemplet med »Costa Concordia«, hvor kaptajnen

stikker af, og så går skibet ned med mus og mand. Der lægges der nu op til, at strafferammen skal være bøde eller fængsel i indtil 4 måneder, det vil sige, at i praksis vil der aldrig nogen sinde være nogen, der får mere end højst 1 måneds fængsel for det. Er det en rimelig strafferamme at have for så alvorlig en forseelse, altså at den person, der har ansvaret for måske flere hundrede menneskeliv, kan nøjes med at få 30 dages fængsel for ikke at opfylde sin pligt? Det synes vi fra konservativ side er lidt problematisk. Jeg nævner det her ved førstebehandlingen, for så er der jo mulighed for, at vi også i det videre arbejde kan komme til at drøfte det. Det er jo forudsætningen, har jeg forstået.

Kl. 11:52

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:52

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg kan kun sige, at jeg er enig med spørgeren i de pågældende betragtninger, og lad os kigge på dem i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Tak.

Kl. 11:52

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Mette Reissmann som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Jeg skal på vegne af Socialdemokraternes erhvervsordfører, hr. Benny Engelbrecht, som er på udenlandsrejse i øjeblikket, læse følgende tale op:

Overordnet set kan lovforslaget om ændring af søloven vist godt beskrives som en sammensat helhed med skibe som fællesnævner. Først og fremmest gennemføres den internationale konvention, der i form af en forsikringspligt pålægger skibsejeren at dække udgifterne til fjernelse af vrage. Derudover går Danmark på to områder videre end konventionen. For det første udvides forsikringskravet til også at gælde for mindre skibe under konventionens grænse. Det sker ud fra en betragtning om, at det ikke er rimeligt, at det offentlige skal afholde udgifterne til at fjerne vrage, der f.eks. er til skade for sejlsikkerhed og fiskeri. For det andet udvides anvendelsesområdet i forhold til konventionen, så bl.a. reglerne om en forsikring ikke kun skal dække den såkaldte eksklusive økonomiske zone, men også søterritoriet. Det giver god mening, eftersom hovedparten af vrage netop ligger i søterritoriet.

Forslaget indeholder desuden også en forbedring af klageretten for skibspassagerer. Det er i overensstemmelse med EU's passagerrettighedsforordning, og dermed opnår skibspassagerer samme rettigheder som bus-, tog- og flypassagerer.

I kølvandet på ulykken med »Costa Concordia« lægger forslaget desuden op til, at skibsførerne kan idømmes straf, hvis pågældende forsømmer forpligtelsen til at hjælpe passagerer ved en søulykke.

Sidst, men ikke mindst, pålægges skibsejere desuden en årlig afgift for at have et skib registreret. På den måde bliver administrationen mere effektiv, og vores skibsregister bliver holdt opdateret. Formålet med en årlig afgift er at give skibsejerne et incitament til at afmelde skibe, som enten ikke længere eksisterer, eller som ikke længere anvendes til erhvervsmæssig brug. Ved samme lejlighed ophæves derfor registreringsafgiften for fritidsfartøjer. Dog skal det understreges, at afgiften ikke pålægges bevaringsværdige skibe, der er en del af den danske kulturarv.

Socialdemokraterne kan tilslutte sig forslaget.

Kl. 11:54

Formanden:

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 11:54

Tom Behnke (KF):

Jeg har forstået, at det ikke er erhvervsordføreren, vi har her i dag, men jeg egentlig glad for, at det så til gengæld er retsordføreren, der står på talerstolen, for det, jeg vil spørge ind til, er det mere retspolitiske i det her. Jeg ved jo og kan huske, at Socialdemokratiet støttede det, da vi i sin tid skærpede færdselsloven, så man kan idømmes en ganske betragtelig straf, hvis man er involveret i et færdselsuheld og stikker af. Set i forhold til at man her i forslaget lægger en øvre grænse på 4 måneders fængsel, vil jeg høre, om ordføreren her i dag vil tale med erhvervsordføreren i Socialdemokratiet om, om ikke det var hensigtsmæssigt, at man lavede en parallelitet mellem den her bestemmelse og færdselsloven. Det kan ikke være rigtigt, at det skal være billigere, at man svigter folk i nød på havet, end hvis man gør det på landevejen.

Kl. 11:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:55

Mette Reissmann (S):

Hr. Tom Behnke har en pointe heri, og jeg kan love hr. Tom Behnke, at jeg naturligvis vil forelægge Socialdemokraternes erhvervsordfører lige præcis det her problem. Jeg er ikke kun retsordfører på det her område, jeg er jo også forbrugerordfører. Og når vi nu ligesom ser på, at den her ligestilling imellem de forskellige befordringsformer forekommer, kan man jo kun sige, at det netop er vældig vigtigt, at der både retssikkerhedsmæssigt og i forhold til mangelspørgsmål eller andre ting, naturligvis er en ligestilling mellem de forskellige transportformer.

Kl. 11:55

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Vi kan vist godt her før frokostpausen nå Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby. Værsgo.

Kl. 11:56

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Der er måske egentlig ikke så meget at tilføje i den her diskussion, for det er sådan set de samme ting, som vi fæstner os ved i det her, jeg vil ikke sige udviklede lovforslag, men der er trods alt mange forskellige ting i det her lovforslag, som den nye erhvervsminister har valgt at fremsætte.

Ordførere før mig har jo været inde på, at det indeholder forskellige delelementer, bl.a. en indførelse af den her internationale konvention om fjernelse af skibsvrage osv. Det er jo selvfølgelig egentlig godt, at vi endelig får bugt med nogle af de problemstillinger, der har været i mange danske kystområder, hvor man har kunnet se, at der har ligget skibsvrage, som måske nok ikke har været til fare for sejlskaden og fiskeriet, men som visuelt har været til skade for det danske miljø, fordi det er træls at se på gamle skibe, som ikke længere kan sejle. Men med det her lovforslag sikres der i hvert fald en forsikringspligt, og det sikres også, at der bliver en betalingsordning, som gør, at der vil blive tilført ressourcer til at få de her skibe fjernet, når de desværre kommer til at ligge forkerte steder. Den del af lovforslaget kan vi i Dansk Folkeparti egentlig godt se fornuften i.

Det kan vi også med hensyn til det med at lave et udvidet søterritorium, som skal sikre, at det netop er de steder, hvor der typisk ligger skibsvrag, vi får mulighed for at fjerne de her skibsvrag. Derfor er det vigtigt, at vi får udvidet søterritoret.

De forbedrede klageadgange for utilfredse skibspassagerer synes vi også er fornuftig set i forhold til, at det drejer sig om folk under transport, hvor man hermed kan blive sidestillet med folk, der har købt en busbillet eller en togbillet eller en flybillet, altså at der bliver nogle ensartede regler, også når det handler om de klager, der kommer, fra folk med eksempelvis nedsat funktionsevne, som føler sig dårligt serviceret i forhold til den assistance, de har købt. Det er også noget, som vi kan støtte. Dog vil jeg sige, at der i lovforslaget står, at de nærmere regler om klageorganer og gebyrer vil blive fastlagt efterfølgende. Jeg synes, det er lidt svært sådan bare på stående fod at sige ja til det, når vi ikke ved, hvilke bødestørrelser, klagesanktioner osv. der bliver åbnet op for. Vi vil selvfølgelig gerne have ministeren til helt nøgternt at præcisere, hvad det er, det går ud på.

Med hensyn til det sidste punkt om en betalingsordning for især de meget små skibe som f.eks. fritidssejlere er vi altså ikke så positivt stemt over for det her forslag. Vi har noteret os de høringssvar, vi har fået, bl.a. fra Dansk Sejlerunion, Danske Tursejlere og alle mulige andre, hvori det præciseres, at der jo er nogle urimeligheder i lovforslaget i spørgsmålet om, hvor stor en del af den her regning på 11 mio. kr., som kommer til at lande hos de folk, der typisk har både under 20 bruttoregisterton osv. Der synes vi, at man måske skulle prøve at kigge på den der betalingsfordelingsnøgle og se, om der ikke kan gøres noget ved den. Ellers vil vi anbefale ministeren at få skilt den del af det ud af det her lovforslag, så vi har mulighed for at støtte de ting, der langt hen ad vejen efter vores mening er positive, og det er det altså ikke med betalingsordninger. Der ligger vi lidt i tråd med de ting, der er blevet sagt bl.a. fra Venstres ordfører.

På den baggrund er vi positivt indstillet, og vi ser frem til det videre udvalgsarbejde.

Kl. 11:59

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Jeg kan se, at den radikale ordfører står på spring. Skal vi prøve at nå også den radikale ordfører, hr. Andreas Steenberg? Værsgo.

Kl. 11:59

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Det her lovforslag vil indføre en række internationale aftaler i dansk lov.

For det første sikrer vi med lovforslaget, at skibspassagerer får samme mulighed for at klage over forsinkelser som tog- og flypassagerer har. Mennesker med funktionsnedsættelser – som det rent teknisk hedder – får for det andet mulighed for at klage over manglende hjælp. Ud over det strammer vi bestemmelsen omkring skibsførerens ansvar ved ulykker. Skibsføreren får nu pligt til at hjælpe passagererne. Vi indfører også vragfjernelseskonventionen i dansk lov, hvilket betyder, at rederier får pligt til at fjerne vrag. Det sikrer miljø og sikkerhed til søs.

Den sidste del handler om indførelse af et gebyr på 500 kr. for udstedelse af sø- og kvalifikationsbeviser og en registreringsafgift på mellem 800 kr. og 2.400 kr. årligt pr. skib afhængig af størrelsen. Afgiften på registrering skal sikre, at ejerne opdaterer deres data, og at finansieringen af vores register er til stede. Gebyret for de her beviser er 500 kr., hver gang man skal have et nyt bevis, som gælder i 5 år. Det er 100 kr. om året, og det stemmer overens med omkostningerne til at udstede de her beviser. Vi synes, det er fair, at man selv betaler for at få sådan et bevis.

Med de ord kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 12:01

Formanden:

Tak til den radikale ordfører.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages kl. 13.00 med fortsat behandling af L 40.

Mødet er udsat. (Kl. 12:01).

Kl. 13:00

Forhandling

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter med dagsordenens punkt 4, første behandling af lovforslag nr. L 40. Jeg giver ordet til SF's ordfører, hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Karl H. Bornhøft (SF):

Tusind tak. Jeg skal på vegne af SF's ordfører sige følgende om lovforslaget:

Det her lovforslag indeholder jo en række tiltag, som skal være med til at forbedre sikkerheden til søs, forbedre passagerernes rettigheder og sikre ajourførte registre; alt sammen noget, der er med til at forbedre den danske søfart, og derfor ser vi naturligvis meget positivt på det. Hvis et tog, en bus eller et fly bliver forsinket, eller hvis forordningen på anden måde brydes, kan passagererne klage, men sådan er det altså ikke på skibsfartsområdet i dag. Selvfølgelig skal en forbruger have samme rettigheder i forbindelse med at rette en klage, ligegyldigt hvilket transportmiddel han eller hun vælger at benytte.

Samtidig er vi meget positive over for, at der nu oprettes en mulighed for at idømme skibsføreren en straf, hvis denne stikker af fra sit ansvar. Forulykker et skib, er det vigtigt, at der er nogen til at lede evakueringen og sørge for, at alle de involverede passagerer reddes i sikkerhed. Sætter man derfor andres liv på spil, må man stå til ansvar efterfølgende. Sådan skal det være.

Oven i det medfører forslaget også en stribe praktiske og økonomiske tiltag, der stiller skibsejere til ansvar. Efter en ulykke til søs skal vraket naturligvis fjernes, fordi det generer lokale fiskere og andre til havs og ikke mindst af hensyn til miljøet. Det skal ikke foregå på statens regning, men dækkes af skibsejerens forsikring. Samtidig ser vi positivt på, at der indføres en fritagelse af registreringsafgiften for fritidssejlere. Den skal fremover dækkes af en ny brugerbetaling samt en årlig afgift for at have skibet registreret. Det vil lette fritidssejlerne, og udgiften for skibsejerne vil ikke blive større end den økonomiske belastning, de har i dag. Så SF anbefaler på den baggrund forslaget.

Kl. 13:02

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om ordet. Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:02

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Vi har med et lovforslag at gøre, som set med vores briller rummer både positive og negative elementer. Det, der handler om at gøre skibsejere ansvarlige for at få fjernet deres skibe, hvis de støder på grund, er positivt. Det kan også være positivt at pålægge dem en ansvarsforsikring, der sørger for, at de har råd til at gøre det, hvis det

sker. Det er også positivt, at regeringen nu ønsker at ophæve en registreringsafgift på 6.000 kr. for fritidsfartøjer til søs.

Omvendt er der også negative elementer i det her lovforslag. Der er et gebyr for et lovtungent certifikat for godkendt forsikring, der er en årlig afgift for at være registreret i det danske skibsregister, og der er en passagerrettighedsforordning, som vi stiller os kritisk over for, fordi vi mener, at den almindelige købelov og de almindelige bestemmelser for handel med varer også bør gælde for passagerer, nemlig at hvis man ikke får den vare, man har betalt for, så er man blevet snydt, og så kan man få pengene tilbage. Det med at tildele særlige rettigheder til særlige grupper af forbrugere er vi ikke de store tilhængere af.

Alt i alt er det lidt svært at opgøre, hvad der vejer tungest her, om det er de positive ting eller de negative ting, men vi ender med at vurdere, at de negative ting vejer tungest og vil derfor stemme imod forslaget som helhed, medmindre lovforslaget bliver splittet op i forskellige elementer.

Kl. 13:04

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Vi går videre til næste ordfører, og det er hr. Tom Behnke.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for det, formand. Lovforslag L 40 indeholder nogle forskellige elementer om at pålægge ejere af skibe, at de skal tegne en forsikring, således at hvis deres skib går hen og bliver til et skibsvrag, er der en forsikring, der dækker, at de kan få det fjernet. Det er jo sådan set meget fornuftigt, for det, der typisk sker i de situationer, er jo ikke så meget, at ejeren ikke vil betale, men at ejeren kan være gået konkurs med sit firma, og så er der ikke nogen til at betale. Så det er hensigtsmæssigt, at vi her laver en forsikringsordning.

Vi er også meget begejstrede for, at der bliver samme passagerrettigheder til søs som på landjorden og på jernbaneskinneerne. Vi er specielt optagede af, at regeringen har husket at få de handicappede med. Det er utrolig vigtigt, at vi område for område sørger for, at handicappedes rettigheder bliver varetaget; så den del har vi heller ingen problemer med.

Vi har så lidt problemer i forhold til det med registreringsafgifterne. På linje med Venstre er det noget af det, vi vil spørge dybere ind til, for det er rigtigt, at man på den ene side letter nogle afgifter, men så laver man på den anden side nogle nye. Vi er sådan set enige i målet, nemlig at man vil sørge for, at der ikke står skibe registreret i registret, hvis ikke det er nødvendigt. Og det kan sådan en afgift jo godt være med til, altså at man lige tænker sig om og sørger for at få slettet de skibe i skibsregisteret, som ikke længere er sejldygtige og bruges. Så målet er vi sådan set enige i, men måden at gøre det på vil vi gerne diskutere og spørge ind til. For vi kan forstå, at man jo lempet nogle afgifter for fritidsfartøjer, men så til gengæld lægger nogle afgifter på erhvervsfartøjer, og det er vi jo ikke de store tilhængere af. Så på linje med Venstre er det noget, vi i hvert fald vil problematisere.

Så er der det omkring søulykkerne. Jeg har i mine korte bemærkninger tidligere i debatten spurgt lidt ind til, om ikke den ramme, der bliver lagt op til, er for smal. Hvis man som skibsfører forsømmer sin forpligtelse til at hjælpe passagerer ved en søulykke, kan man få en bøde eller op til 4 måneders fængsel for det. Det kan godt være, at det i de meget små tilfælde kan være en rimelig sanktion, men søulykker kan have meget, meget forskellig størrelse og omfang. Jeg må sige, at specielt når man kigger i færdselsloven og ser, hvad det koster der at stikke af fra et færdselsuheld, man er impliceret i, så er det altså temmelig dyrt. Jeg håber, at ministeren kan uddybe det lidt mere – det kan jo være mig, der tager fejl. Ellers vil vi fra konservativ side prøve at fremsætte forslag om, at vi i hvert fald får strafferam-

men udvidet, så man ikke bare som skibsfører kan stikke af fra skibet og lade det gå ned med mand og mus, uden at det får alvorlige konsekvenser.

Men den anden del af det – det er slet ikke med i lovforslaget her, og det havde jeg sådan set håbet på det var, men det er det ikke – er noget, som vi gerne vil tilføje debatten og lovforslaget. For en ting er, at man som skibsfører har et ansvar for sine egne besætningsmedlemmer og passagerer, men hvad med det skib, der sejler ind i et andet skib, og hvor det er det andet skibs besætning, der falder i vandet?

Der har man formelt set en pligt allerede i dag. Men vi har kunnet se med den ulykke, der skete i Kattegat, hvor en svensk coaster sejlede et dansk fiskerfartøj ned og to mand døde, at det sådan set ikke er – det kan jeg forstå på anklagemyndigheden – fordi reglerne ikke er til, at man kan rejse en tiltale og en sigtelse for uagtsomt manddrab, når en skibsfører ikke gør det, han skal gøre for at redde menneskeliv, men fordi retspraksis er sådan indrettet, at det ikke kan føre til, at vedkommende bliver dømt. I den konkrete sag, hvor der altså var to døde fiskere som resultat af, at coasterens besætning og kaptein eller skibsfører ikke var i stand til at gøre det, som de skulle gøre, fordi de simpelt hen var ikke trænet til det, blev sanktionen 10.000 kr. i bøde.

Det står jo slet ikke mål med, at man ikke gør det, man kan. Der burde vi jo i højere grad – og det er så det, vi vil forfølge – prøve at se på de spilleregler, vi har i færdselsloven, for der bør egentlig gælde de samme regler til søs som på landjorden, når sådan noget sker. Det, som specielt er afgørende vigtigt, kan jeg forstå, er, at det egentlig ikke så meget er reglerne, det er galt med, men retspraksis. For man siger, at det fiskerfartøj, der sejler stille og roligt og sørger for at tage nogle fisk om bord og sådan noget, også har en pligt til at have en udsigtspost, hvor man holder øje med, om man er ved at blive sejlet ned.

Men kunne man forestille sig, at vi på færdselslovens område pålægger fodgængere, der går over for grønt lys, at de har en pligt til at undgå at blive kørt ned af den bil, der kører over for rødt lys? Hvis ikke fodgængerer har været særlig opmærksom på at undgå at blive kørt ned, så vil man ikke rejse en tiltale for uagtsomt manddrab. Selvfølgelig kunne man ikke forestille sig det. Der må det bare være sådan – og det mener jeg er logisk – at den samme retspraksis må gælde på havet som på landjorden, altså at det i hvert fald er over for den, der forårsager ulykken, man rejser tiltale. Så kan der være nogle formildende omstændigheder, men der må vi overlade til domstolene at afgøre, hvad straffen så skal være.

Fra konservativ side håber vi, at ministeren vil være med til at se på, om ikke vi på en eller anden måde kan sørge for, at retspraksis bliver ændret, således at uagtsomt manddrab altså er noget, man bliver sigtet og tiltalt for, uanset om den, man sejler ned, ikke selv var opmærksom på, at vedkommende kunne blive sejlet ned. Det mener vi sådan set ikke er rimeligt.

Men samlet set er vi relativt positive over for forslaget. Der er noget, vi skal have set på, men lad os se, om vi ikke kan nå frem til at stemme for hele forslaget, når vi når dertil.

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 13:10

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg takker for de positive og konstruktive bemærkninger, der er kommet til forslaget.

Med lovforslaget ønsker vi at forbedre skibspassagerers rettigheder og sikkerhed. Der indføres nye klagemuligheder, og vi strammer bestemmelsen om, at skibsføreren har pligt til at hjælpe passagerer

ved ulykker. Det sidste gør vi, fordi vi ønsker at undgå de situationer, som vi så ved »Costa Concordia« s forlis.

Med lovforslaget får rederierne desuden pligt til at forsikre sig mod udgifter til fjernelse af vrak, og det vil gavne sejladssikkerheden og vores miljø.

Endelig indfører vi et gebyr for udstedelse af sønærings- og kvalifikationsbeviser på 500 kr. og en registreringsafgift på mellem 800 og 2.400 kr. pr. skib årligt. Gebyret for at få sønærings- eller kvalifikationsbevis kan sammenlignes med et gebyr for et erhvervskørekort, og det udgør årligt et meget begrænset beløb. Og for så vidt angår registreringsafgiften, taler vi om et beløb, som afhænger af skibets størrelse. Det er et beløb, som alt i alt må anses for at være af begrænset størrelse i forhold til det, som det i øvrigt koster at eje og drive et skib. Vi har desuden forsøgt at tage hensyn til dansk kulturarv, ved at vi har undtaget bevaringsværdige skibe fra afgiften.

Afgiften for at være registreret i skibsregisteret vil bidrage til at dække de myndighedsopgaver, som er forbundet med at have skibet under dansk flag. Det handler ikke kun om skibsregistrering, det drejer sig også om f.eks. afmærkning med fyr og bøjer og opgaver, som gavner alle skibe og både, som sejler i danske farvande. Afgiften vil medvirke til at sikre, at vores skibsregistre er ajourført, for den skaber nemlig et incitament hos skibsejerne til at afmelde skibe og opdatere data i skibsregisteret. Det er særlig relevant for de mindre skibe, hvor en del ikke afmelder deres skibe af registeret, hvis skibet f.eks. ophugges.

I forhold til brugerbetaling for udstedelse af sønærings- og kvalifikationsbeviser vil jeg gøre opmærksom på, at betalingen alene dækker udgifter forbundet med udstedelse af beviserne. Gebyret er af en ganske begrænset størrelse, der er tale om et mindre gebyr på 500 kr. pr. bevis, og da sønæringsbeviser gælder for 5 år, svarer det til en årlig udgift på 100 kr.

Med lovforslaget får skibspassagerer også ret til at klage over f.eks. forsinkelser og manglende assistance til personer med funktionsnedsættelse. På den måde får skibspassagerer samme rettigheder, som fly- og togpassagerer har i dag. Den nærmere fastlæggelse af klageorgan og finansieringen skal drøftes med interessenterne, og den konkrete udmøntning vil blive fastsat i en bekendtgørelse.

Jeg ser frem til udvalgets velvillige behandling af forslaget og svarer naturligvis gerne på eventuelle opklarende spørgsmål.

Kl. 13:13

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så jeg siger tak til erhvervs- og vækstministeren.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og straffeloven. (Indførelse af fængselsstraf i kartelsager, forhøjelse af bødeniveauet, straffempelse, ændrede sagsprocesser m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 26.10.2012).

Kl. 13:13

Forhandling

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg giver ordet til hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 13:14

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Formålet med det lovforslag, vi skal debattere her i dag, er at øge konkurrencen i Danmark. Det sker gennem generalpræventive midler, nemlig fængsel og bøder i henhold til lovforslaget. Herudover indeholder lovforslaget nogle mere tekniske regler om tilbagebetaling af ulovlig støtte, mulighed for det, der hedder præciserende påbud, mulighed for foreløbige påbud, udvidede høringsmuligheder og nye frister for fusionsbehandling.

Om noget parti her i Folketingssalen kan jeg sige at Venstre støtter den fri konkurrence og derfor også støtter forslaget, om end der dog spores en vis zigzagkurs fra regeringens side. I dag behandler vi således et konkurrencefremmende forslag, og tak til vækstministeren for det. For en uge siden behandlede vi en ændring af tilbudsloven, hvorefter kommunerne ikke længere behøver at annoncere en god del af deres arbejde uanset størrelsen. Jeg synes ikke, det harmonerer. Tilsvarende gælder den hastighed eller mangel derpå, der er i udliciteringen af service- og tjenesteydelser i den offentlige sektor. Det kan måske være svært en gang imellem lige at finde linjen.

Når vi så lige er ved det her med at finde linjen, konstaterer jeg med glæde, at regeringen og regeringspartierne nu er af den opfattelse, at straf virker. Straf virker, for ellers var der ikke rigtig nogen mening i at sætte det ind i det her forslag. Det står jo skrevet med flammeskrift både her og dér. Så det er da rart at kunne konstatere.

Herudover, når vi er ved zigzagkursen, er jeg også nødt til at påpege, at vi ikke skal andet end en god uges tid tilbage, før det i hvert fald var regeringens opfattelse, at når man vælger at hæve straffen – og det gør man jo her, disse overtrædelser var tidligere fængselsstraffri, og det skal de så ikke være længere, nu skal der kunne idømmes fængselsstraf helt op til 6 år – sker det aldrig i regeringens tid, uden at der er en gennemtænkt plan for finansieringen. Jeg har lidt svært ved at se den gennemtænkte plan, ud over at der står, at penge skal findes inden for Erhvervs- og Vækstministeriets ramme. Nok om det, vi kvitterer over for erhvervsministeren for meningen med forslaget her, og Venstre støtter det.

Hvis jeg herudover skal knytte et par direkte bemærkninger til det, kan jeg sige, at forslaget jo introducerer fængsel for kartelvirk-somhed. Det er nyt, og det er rimelig alvorligt, det behøver man vel ikke skære ud i pap. Helt op til 6 års fængsel er noget, der er til at tage og føle på. Derfor er det meget vigtigt, at vi her i Folketinget gør os fuldstændig klart, om det gerningsindhold, der kan resultere i, at man nu bliver dømt for en kartellovertrædelse, også er klart og tydeligt for enhver.

Det er helt klart, at konkurrencebegrænsende aftaler er ulovlige, men hvad er en aftale? I de fleste menneskers optik er en aftale noget, man skriver under på, og det er det da i hvert fald også, men en aftale kan også være mundtlig. Og endelig kan den, og det præciserer man jo også i forslaget her, indgås som en stiltiende aftale mellem folk. Det er så lige her, jeg råber lidt vagt i gevær, og jeg håber,

vi kan komme det lidt nærmere under udvalgsbehandlingen, for nu er vi altså i gang med at sige, at en stiltiende aftale, som jo er sådan noget, der flyder lidt ud, kan medføre høj fængselsstraf. Så selv om det også var ulovligt tidligere, synes jeg nok, at det forhold, at det nu er så kraftigt strafsanktioneret, i hvert fald bør tale for, at vi i højere grad under udvalgsbehandlingen kommer ind på, om gerningsindholdet nu også er klart og tydeligt.

Lad mig give et par eksempler: Ved brancheorganisationers landsmøde vil der typisk være markedsforhold på dagsordenen. Hvor meget må de snakke om markedet, før det begynder at tangere en direkte eller stiltiende aftale om det? Hvad med det lokale murermesterlaug? Det skulle være mærkeligt, hvis ikke også de får sig en snak om, hvordan livet er i byen. Hvad med erfagrupperne med ganske få? Må en brancheforening overhovedet udarbejde salgs- og leveringsbetingelser og sende dem ud vejledende til sine medlemmer? Må to mindre virksomheder, der samarbejder om at tilbyde en stor opgave, indgå et tilbudsamarbejde? Er det også konkurrencebegrænsende aftaler? Og hvad med salgssamarbejder, hvor man har samme salgsorganisation for flere firmaer? Det giver typisk rationaliseringsfordele. Man skal ikke ofre alle de penge på at have sælgere rendende for hvert firma, og det giver måske dermed også en billigere pris for kunderne.

Men hvorom alting er, så risikerer man måske her ikke bare som tidligere at få en bøde, ikke bare som tidligere at få et civilretligt ansvar over for den, der har tabt penge på det her, men nu også en mulighed for at få et fængselsophold. Derfor skal vi her i Folketinget være helt sikre på, og det har vi gudskelov udvalgsbehandlingen til at sikre os, at det står lysende klart, hvad der er lovligt, og hvad der er ulovligt. For ellers risikerer vi nemlig en anden ting, nemlig at der måske kan blive tilbageholdenhed med at mødes i de her fora og drøfte faglige spørgsmål, fordi man simpelt hen er bange for, at det her kan blive karakteriseret som en stiltiende aftale, man er i gang med, med deraf følgende risiko for straf.

Til sidst skal jeg lige knytte et par bemærkninger til det forhold, at man nu også sætter bødetaksterne op. Bødetaksterne sættes faktisk op til næsten det dobbelte. Og jeg skal bare slå fast, at der også her er tale om en ganske alvorlig sanktion, og også derfor skal vi i udvalget sørge for at sikre os, at man er klar over, hvad gerningsindholdet er, så ingen bliver taget på sengen.

Kl. 13:20

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en kort bemærkning fra hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:20

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg kan forstå, at Venstre går ind for, at der skal være fængselsstraffe i sager om karteldannelse. Kan Venstre fortælle om en sag, lad os sige inden for de sidste 10 år, hvor Venstre savnede, at der var nogle, der kunne komme i fængsel?

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Preben Bang Henriksen (V):

Det er ikke sådan, at jeg kan stå og gengive 10 års retspraksis her, men jeg kan sige, at baggrunden for forslaget jo netop er at opnå en præventiv virkning og afskrække folk fra at lave karteller. Hvis det er tilfældet, kan man jo sige, at forslaget jo i sig selv er en god begrundelse, men derfra til at stå at gennemgå 10 års retspraksis for karteldannelser, er jeg ikke lige forberedt på.

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:21

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, men hvis den præventive effekt alene skulle begrunde straf, kunne vi jo have dødsstraf i Danmark. Det ville da have en præventiv effekt. Jeg spørger efter, om Venstre har oplevet inden for de senere år, at vores straffesystem i forhold til karteldannelse er kommet til kort, at straffen simpelt hen ikke har været hård nok, hvorfor det nu er nødvendigt at hæve den. Det er jo sådan, det plejer at være, når vi hæver strafferammerne her i Folketinget. Vi har set nogle konkrete eksempler på straffe, der var for lave, synes vi, og så tænker vi, at vi hellere må lave nogle hårdere straffe til næste gang. Men er der i den her sag eksempler på straffe, der er blevet idømt for kartelvirksomhed, som ifølge Venstre var alt for lave?

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Preben Bang Henriksen (V):

Der er ikke nogen i den her sag, som spørgeren spørger til. Det er jo ikke en sag, vi er i gang med at føre, og der er ikke her noget gerningsindhold, vi skal tage stilling til. Men når spørgeren spørger, om der overhovedet er behov for det her, må jeg henvise til noget af det materiale, som har været vedlagt lovforslaget, og hvor det viser sig, at politiet er i gang med at efterforske endog meget, meget store karteldannelser. Jeg skal ikke stå her og dømme nogen folk på forhånd, så derfor skal jeg ikke udtale mig om skyldsspørgsmål eller lignende, men jeg kan sige, at hvis de beløb, som man sigter folk for, holder vand, virker det i hvert fald stødende for folks retsbevidsthed og dårligt for konkurrencen her i landet, hvis man kan slippe afsted med en bøde, som man øjensynligt kan i dag.

Kl. 13:23

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:23

Hans Kristian Skibby (DF):

Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi også i Dansk Folkeparti har stor sympati for, at vi selvfølgelig skal gøre, hvad vi kan, for at få de her karteldannelser fjernet fra jordens overflade og sikre, at forbrugerne ikke kommer til at betale mere for de varer, som de vil købe. Det skal stå med blinkende neonlygter.

Men jeg vil egentlig gerne gå lidt tilbage til netop det der med eksisterende sager eller sager, hvor det her lovforslag skulle kunne gøre nogen som helst forskel. For hvis jeg tænker tilbage på nogle af karteldannelsessagerne, så husker jeg f.eks. hele rørkartelsagen for mange år tilbage, hvor der jo kom en ekstremt stor bødestraf til de berørte virksomheder. Det var faktisk så store bøder, at det virkelig var hårdt for de virksomheder overhovedet at kunne fremskaffe den kapital. Vi har haft SAS, som også har haft nogle sager, osv. Men er det i sådan nogle sager, at Venstre så mener, at vi skal finde en direktør at putte i fængsel set i forhold til det her, eller er det en anden type af karteldannelsessager, man er interesseret i?

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:24

Danmark. Skulle man så alene gøre det bødebestemt? Den argumentation holder ikke rigtig.

Kl. 13:27

Preben Bang Henriksen (V):

Til det med karteldannelsessager: Hvis man skal stå og præcisere, hvad karteldannelser er, så bliver det her jo til en helaftensforestilling. Man kan jo kigge efter i lovens § 6, stk. 1, så vidt jeg husker, og så finde ud af, hvad det er. Men når spørgeren spørger direkte, vel i fortsættelse af hr. Ole Birk Olesens spørgsmål om, hvilke sager der konkret kan påvises, så må jeg sige, at meningen med det her jo er, at det skal virke afskrækkende. Altså, det er jo ikke sådan, at fordi en sag ikke er kommet op til overfladen, så har den aldrig eksisteret. Det er jo ikke sådan, at folk, der ikke er dømt for karteldannelser, aldrig har lavet et kartel. Der eksisterer desværre hundredvis af karteller rundt om i Danmark, som folk indlader sig på, og det gør de jo i tiltro til, at der ikke er den helt store risiko. Risikoen er en i hvert fald i europæisk sammenhæng meget lille bøde, og risikoen er nul fængsel, modsat hvad der gælder i mange andre europæiske lande. Så allerede der finder jeg sådan set begrundelsen for, at forslaget indeholder en fængselsstraf, hvad der i øvrigt bringer os på linje med flere andre lande, som vi sammenligner os med.

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:25

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men jeg synes jo, at hvis vi også ser på de høringssvar, vi har fået til det her lovforslag, så anerkender vi jo klart, at vi selvfølgelig skal gøre alt, hvad vi kan, for at hindre det, og vi skal også sanktionere alle de mennesker, som forbryder sig mod lovgivningen, og dem, som går ind og laver karteldannelse i det her tilfælde, men vi kan jo også godt se, at er der noget, man har respekt for i erhvervskredse, så er det jo de økonomiske sanktioner, frem for hvis man har en tilfældig direktør ansat, som så kan komme ind og spjælde den, og så kan virksomheden ellers køre videre bagefter. Det er de økonomiske repressalier, som i hvert fald i vores optik må være dem, der skal være det mest grundlæggende.

Der er også kommet forslag om, at man kan lave nogle rettighedsfrakendelser, eksempelvis retten til at drive virksomhed inden for bestemte brancher, hvis nogen bliver taget i at medvirke til grov karteldannelse. Der er også forslag om, at man kan lave en højere grad af risiko for at blive opdaget, at man siger, at jo større grad af mulighed, man har for at opdage de her karteldannelser, jo mere risikabelt det er at lave dem, desto større præventiv effekt vil det have at lave den type lovgivning. Er det ikke der, vi i stedet for skal hen?

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:26

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg forstod spørgeren derhen, at i hvert fald baggrunden for spørgsmålet var, at erhvervsfolk jo havde respekt for økonomiske repressalier. Jeg må nok sige, at hvis vi sådan skal karakterisere eller graduere respekten, tror jeg med mit kendskab til erhvervslivet altså nok, at de har lidt mere respekt for at komme i spjældet – for nu at sige det på godt dansk – så der er jeg bestemt ikke enig med spørgeren. Og så for lige afslutningsvis at runde emnet af: Hvis det forhold, at der måske ikke tidligere har været så mange domfældelser med store bøder, skulle medføre, at man så slet ikke kunne introducere fængselsstraf, så må jeg nok sige, at så kunne vi jo lige så godt overveje at ophæve eksempelvis loven om falskmøntneri. Der er jo søreme heller ikke mange, der bliver dømt, gudskelov da, for falskmøntneri i

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er der ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det fru Mette Reissmann.

Kl. 13:27

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

På vegne af Socialdemokraternes erhvervsordfører, hr. Benny Engelbrecht, skal jeg læse følgende tale op:

Dette lovforslag er en del af den samlede styrkelse af konkurrencen, som regeringen præsenterede i sidste uge, og en styrkelse af konkurrencen er nødvendig for at fremme produktivitet og innovation i Danmark. Et tydeligt eksempel på den dårlige danske konkurrence ... (*formandsklokken vælter*)... er, at de danske priser på varer og serviceydelser er henholdsvis 5 og 14 pct. højere end i de andre EU-lande, som vi normalt sammenligner os med. Det er en voldsom forskel, der hæmmer både innovation og vækst og dermed også udviklingen af nye arbejdspladser. En mere effektiv konkurrence vil medvirke til at holde virksomhederne på tæerne og sikre forbrugerne bedre valgmuligheder og de bedste produkter til den laveste pris, og samtidig vil det ruste danske virksomheder bedre i den internationale konkurrence.

Et af de tre hovedområder i en skærpet konkurrence er en skærpelse af selve konkurrenceloven om myndighedernes kontrol. Det er den styrkelse, som vi behandler i dag. Formålet med lovændringen er at styrke konkurrencen via en mere effektiv og anvendelig lovgivning

Helt konkret sættes der ind på fire områder. Først og fremmest skærpes sanktionerne over for dem, der overtræder loven. Det betyder bl.a., at der indføres fængselsstraf for karteldannelse, så grove kartelsager ligestilles med anden form for økonomisk kriminalitet. Desuden forhøjes bødeniveauet for virksomheder og personer, der overtræder loven. Skærpelsen skal ses i lyset af de alvorlige økonomiske konsekvenser, karteldannelse kan have for forbrugerne, for samfundet og for øvrige virksomheder.

Derudover indeholder lovforslaget en række ændringer, der skal sikre en effektiv håndhævelse og efterlevelse af loven. F.eks. skal tilbagebetaling af ulovlig støtte fremover betales til statskassen i stedet for til støttegiveren. Samtidig sættes der en stopper for, at fusioner automatisk godkendes, når fristen for Konkurrencerådets sagsbehandling overskrides. Det sker ved, at fusionsfristerne afbrydes og sættes i bero, når en part klager til Konkurrenceankenævnet over Konkurrencerådets sagsbehandling i en endnu ikke afgjort fusions-sag.

Derudover giver lovforslaget virksomheder muligheder for at komme med bemærkninger til specifikke sager inden for nærmere bestemte frister. Det indebærer en forlængelse af høringsfristerne, så virksomhederne i højere grad kan inddrages i sagsprocessen.

Sidst, men ikke mindst, får medlemmer af Konkurrenceankenævnet nu mulighed for at færdigbehandle sager, der ved ophøret af den pågældendes hverv fortsat er under behandling af ankenævnet.

Overordnet fremgår det af høringssvarene, at en del erhvervsorganisationer ikke er enige i de foreslåede skærper af sanktionerne i forbindelse med karteldannelse i form af indførelse af fængselsstraf og forhøjelse af bødeniveauet. Her er det altså vigtigt at holde fast i, at formålet med lovgivningen er at øge konkurrencen på det danske marked gennem mere effektiv og anvendelig lovgivning. Og desuden påpeger konkurrencelovudvalget netop, at fængselsstraf i straf-ferammen for kartelvirksomheder vil kunne bidrage til at skærpe virksomhedernes opmærksomhed om, hvor vigtigt det er at overholde konkurrencelovens forbud mod kartelvirksomhed. Dermed sig-

nales det, at karteldannelse udgør økonomisk kriminalitet, hvilket må formodes at virke afskrækkende ude i virksomhederne. Og derfor vurderes en skærpelse af sanktionerne at være nødvendig. Socialdemokraterne lægger stor vægt på konkurrencelovudvalgets klare indstilling. Derudover vil det betyde, at strafferammen i konkurrenceloven bringes op på niveau med andre erhvervsregulerede områder, hvor økonomisk kriminalitet allerede i dag kan straffes med fængsel.

For Socialdemokraterne er det afgørende, at der er en sund og stærk konkurrence på det danske marked. En skærpelse af lovgivningen vil medvirke til at styrke konkurrencen, hvilket er afgørende for at skabe fornyet vækst og dermed også arbejdspladser i samfundet. Desuden vil de positive effekter af en forbedret konkurrenceevne også smitte direkte af på danskerne i form af bedre og billigere varer og serviceydelser.

Socialdemokraterne støtter hermed lovforslaget.

Kl. 13:31

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Jeg giver ordet videre til hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det her lovforslag er jo langt hen ad vejen rigtig positivt, og Dansk Folkeparti har bestemt ikke noget imod, at vi går ind og kigger på, hvordan vi gør det endnu vanskeligere for folk at bedrive karteldannelse, altså virksomhed, hvor man skruer priserne kunstigt op til ugunst både for de danske forbrugere og for andre virksomheder, som køber hos de pågældende virksomheder. Det er der slet ingen tvivl om. Vi synes også, det er meget, meget fornuftigt, at det her forslag lægger op til øgede repressalier, og at vi også får mulighed for at gøre det vanskeligere at bedrive karteldannelse.

Det eneste sted, hvor vi er nødt til at have en betænkelighed, er der, hvor der er tale om sanktionering med op til 6 års fængsel til en eller anden direktør, som tilfældigvis er direktør i den pågældende virksomhed, eller andre i virksomheden, som set i forhold til det her lovforslag vil gøre sig kriminelle. Det stiller vi os altså noget betænkelige over for, selv om vi jo også ønsker, at de bliver grebet, og at der bliver sanktioneret og dømt alle de steder, hvor det skal gøres, for når man begår noget ulovligt, skal man selvfølgelig også have en straf. Og den straf skal være passende, så man ikke føler det som en gevinst i forhold til at have begået den her kriminelle handling.

Men vi er i hvert fald meget betænkelige ved udsigten til at indføre den her 6-års-strafferamme, for vi synes ikke, den er i harmoni med alle mulige andre retsprincipper, vi har i Danmark. Altså, jeg kan f.eks. nævne, at den gennemsnitlige dom for at have begået voldtægt typisk er 2 års fængsel. Med det her lovforslag er der så en strafferamme, der hedder 6 års fængsel for i et eller andet omfang at have bedrevet ulovlig karteldannelse som leder i en given virksomhed.

Vi tror, at det, der skal til over for danske virksomhedsejere, er, at de skal vide, at der er en større risiko for at blive grebet. Og det er også det, man siger i nogle af de høringssvar, vi har fået, for der anbefaler man jo faktisk, at der bliver taget nogle initiativer, som skal styrke opdagelsesrisikoen. Og det betyder jo altså, at myndighederne skal have flere værktøjer til at gå ind at kontrollere de her virksomheder og den forretning, der pågår.

Vi tror også, som det bliver anbefalet i nogle af høringssvarene, at man kan diskutere, om ikke rettighedsfrakendelse måske var en bedre straf set i forhold til de her virksomheder. Hvis en virksomhed eksempelvis har flere brancher eller områder, som den beskæftiger sig med, skal man se, om man kan få en dom, som så gør, at virksomheden i en given periode får stækket sine muligheder for at gå ind at drive forretning på det pågældende område. Det tror vi altså

vil have en langt, langt mere præventiv effekt end det at man sender en direktør en tur bag tremmer.

Vi tror også, at der med det her lovforslag, hvis det bliver vedtaget med de 6 års fængsel som strafferamme, vil blive kørt en række sager, og så vil det bagefter også rejse en lang række af principielle spørgsmål i forhold til, hvordan mange af de danske virksomheder, vi har i dag, er organiseret. En koncern består jo af mange, mange selskaber, som den har under sig, og nogle af selskaberne har ledelser, hvor man på kryds og tværs er en del af ledelsen. Der er nogle steder, hvor en koncerndirektør er involveret i nogle af datterselskaberne, og i andre datterselskaber er koncerndirektøren ikke en del af ledelsen. Derfor skal man altså også ind at diskutere, hvordan det vil blive håndhævet i den praktiske virkelighed, og hvis man skal til at gå ind i den side af sagen, tror vi altså, at det vil være forbundet med mange uafklarede spørgsmål.

Sluttelig vil jeg sige, at det jo selvfølgelig også er en kende morsomt, at vi gang på gang her i Folketinget, når vi har haft store principielle debatter om retssikkerheden for ofre og andre, som bliver udsat for vold og alt muligt andet, har oplevet, at især Socialistisk Folkeparti har haft en indstilling, hvor de har sagt: Jamen det her med at putte folk i spjældet har ikke nogen præventiv, gavnlig effekt; det er derimod resocialisering og forebyggende indsats og alt muligt andet, som skal gøre sig gældende. Nu har vi så en anden sag, hvor det samme parti med en erhvervsordfører i spidsen gør sig til talsmand for, at vi virkelig skal have nogle strenge straffe, endda nogle straffe, som er langt højere – i hvert fald hvad angår strafferamme – end det, man bliver idømt ved en fuldbyrdet voldtægt. Altså, vi synes i hvert fald, det er lidt ude af proportioner – det vil jeg gerne have lov til at sige i dag. Men altså, fred være med det.

Vi støtter initiativet om, at vi skal have gjort noget ved karteldannelser, og vi skal også give myndighederne nogle flere værktøjer. Men vi tror desværre ikke, at den her del af lovforslaget, som vi har talt meget om i dag, netop det med fængselsstraffen som noget nyt, vil blive det bærende element i at få gjort det mindre interessant for virksomhedsejere at bedrive karteldannelsesforretninger. Vi tror, det er alle de præventive ting, som skal mere i spil. Og det er mulighederne for at frakende dem rettigheden til at udøve virksomhed – og så store bøder. Det er det, der skal til.

Kl. 13:36

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 13:36

Preben Bang Henriksen (V):

Det drejer sig bare lige om det sidste. Jeg kan forstå, at spørgeren foreslår en rettighedsfrakendelse. Og det er da også normalt til at forstå, hvis det sker over for personer.

Spørgeren vil have en effektiv håndhævelse. Hvordan forestiller spørgeren sig, at en virksomhed effektivt kan frakendes rettigheder til eksempelvis handel med en given genstand? Altså, aktionæren vil vel formodet et par tusind kroner dagen efter kunne stifte et andet aktieselskab, som så kan gå i gang med at handle. Så der er vel ikke meget sjov ved at foretage en rettighedsfrakendelse over for en virksomhed.

Kl. 13:37

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen det kan man jo have den holdning til. Men nu er det altså det principielle, der er til diskussion, nemlig hvad vi kan gøre for at gøre op med det her omfang af karteldannelsesvirksomhed i Danmark.

Der siger Danmarks Rederiforening eksempelvis, at det her er en af de måder, man kan gøre noget ved det på, og hvor man kan gøre det mere konsekvent over for de virksomheder, som går ud og spekulerer i at puste priserne kunstigt op.

Der er det altså sådan, at man kan sige, at der i lovgivningen skal være en mulighed for at lave en rettighedsfrakendelse – det har vi faktisk i dag, der er jo folk, som får en dom, som også giver dem et forbud mod forskellige typer af beskæftigelse osv., hvis de har begået noget ulovligt, det kan sagtens praktiseres inden for den gældende lovgivning. Men det er da rigtigt, at vi ikke kan undslå os, at der kan være nogen, der spekulerer i at stifte nye anpartsselskaber eller nye aktieselskaber eller andet. Den del af det, den side, skal selvfølgelig også belyses.

Grundlæggende er det bare min klare pointe, at vi med det her lovforslag skal sørge for at gøre det mindre attraktivt og mindre gunstigt for virksomheder at indgå i karteldannelser. Og der tror vi altså ikke på, at strafudmålingen er rimelig.

Kl. 13:38

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det hr. Preben Bang Henriksen. Nej, han ønsker ikke ordet.

Godt, så går vi videre til den næste ordfører, hr. Andreas Steenberg.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Regeringen ønsker at skabe mere konkurrence i Danmark. Det vil betyde lavere priser og dermed mindre pres på lønstigninger, og på den måde styrkes konkurrenceevnen. I kraft af konkurrence sikres innovation og produktivitet, da erhverv i konkurrence ikke falder i søvn, men hele tiden udvikler sig.

Med den her lov ønsker vi at give de danske konkurrencemyndigheder flere muskler til at øge konkurrencen på markederne. Med loven indfører vi fængselsstraf for karteldannelser i særlig grove tilfælde, og hvor der har været tale om forsæt.

Den her form for økonomisk kriminalitet koster mange penge for samfundet og forbrugerne. Vi kan se, at bøderne i tidligere sager har været meget lave i forhold til virksomhedernes omsætning, og derfor vil vi gerne indføre fængselsstraf.

Ud over det indfører vi også et generelt højere bødeniveau for at sikre, at virksomhederne overholder loven. Vi ønsker også mulighed for foreløbige påbud og præciserende påbud. På den måde kan myndighederne hurtigt skride ind over for ulovligheder på markederne.

Sidst, men ikke mindst, vil vi inddrage virksomhederne i de vurderende sager. Det er vigtigt for at sikre retssikkerheden og for at sikre, at virksomheder kan frikendes hurtigt, hvis de ikke er skyldige.

Med de ord kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så nu er det hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Karl H. Bornhøft (SF):

For et kvarters tid siden fik vi vel indtryk af, hvor vægtig formandens klokke er, og vi kan vel alle sammen – efter at have fået en klar fornemmelse af, at der virkelig er gods i den – glæde os over, at den kun skal bruges til at ringe med.

Det er rart at kunne sige, at der sådan set også er gods i det her lovforslag, og jeg skal på SF's vegne sige, at det faktisk er utrolig vigtigt for os, at dansk erhvervsliv har de mest optimale muligheder for vækst. I den forbindelse er konkurrence utrolig vigtig.

Derfor ser vi så positivt på netop det her lovforslag, som vi behandler i dag. For det er naturligvis bydende nødvendigt, at konkurrenceloven skal være skruet sammen på en sådan måde, at den understøtter de virksomheder, der har reelle hensigter, samtidig med, at de virksomheder, der bruger mere tvivlsomme metoder, bliver opdaget og straffet. Det er vigtigt for konkurrencen.

Mere konkret skal lovforslaget være med til at mindske risikoen for karteldannelser. Det fremgår af lovforslaget, at disse handlinger vil kunne straffes med større bøder og fængsel i op til 6 år. De større bøder vil være med til at afskrække virksomhederne fra at bruge karteltaaler, og muligheden for at fængselsstraf kan blive brugt i alvorlige sager, vil absolut have den samme virkning.

I den sammenhæng vil jeg godt lige understrege, at mens Dansk Folkepartis ordfører tydeligvis havde en opfattelse af, at direktører ude i virksomhederne er sådan nogle, der bliver udnævnt tilfældigt, er vores opfattelse den stik modsatte, nemlig at folk bliver valgt på grundlag af nogle kvalifikationer. De får et ansvar og en bestemt løn, og derfor skal de naturligvis også leve op til de ting.

Optimale konkurrencevilkår vil ikke blot gavne dansk erhvervsliv, men også gavne forbrugerne, som forhåbentlig vil kunne mærke det på den måde, at de fremover vil opleve billigere og mere rimelige priser, når de f.eks. handler ind. Det er vigtigt, at vi med det her lovforslag får styrket konkurrencen og dermed øget væksten.

Den anden del af lovforslaget omhandler sager om ulovlig støtte og fusioner. I SF ser vi positivt på, at pengene i sager om ulovlig støtte skal tilgå statskassen, i stedet for at pengene gives tilbage til den person, der har givet den ulovlige støtte. Det synes vi faktisk er rimeligt og flot.

Desuden er der foreslået ændringer i forbindelse med fusionssager. Det foreslås, at fristen for fusionen afbrydes, hvis der indsendes en klage fra en af parterne i en fusionssag. Det vil jo altså give Konkurrenceankenævnet bedre arbejdsbetingelser, og de aspekter vil medføre mere effektiv sagsbehandling for både Konkurrenceankenævnet og Konkurrencerådet.

Det er på den baggrund, vi faktisk synes, at det er et ret godt lovforslag.

Kl. 13:43

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er en enkelt spørger, og det er hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:43

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jo, men det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi er betænkelige. Det tror jeg også jeg gav udtryk for i min ordførertale for ganske kort tid siden.

Men jeg vil rent principielt gerne spørge ordføreren om noget. Når nu den diskussion om det med fængselsstraffe fylder så utrolig meget netop i det her lovforslag, hvordan kan det så være, at ordførerens eget parti generelt går ind for, at der skal være lavere og lavere straffe, fordi man ikke mener, at det har en præventiv effekt, men i stedet tror mere på at resocialisere og give folk terapi og alt muligt andet. Hvordan harmonerer det med, at man nu lige pludselig i SF er blevet bannerfører for, at vi nu saftsuseme skal til at have nogle længere og strengere fængselsstraffe?

Kl. 13:44

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 13:44

Karl H. Bornhøft (SF):

Det er jo tilsyneladende ordføreren, der opfatter det sådan, at vi i SF skulle være blevet bannerførere for det. Det er vi sådan set ikke blevet.

Det, der kommer til udtryk her, er faktisk, at vi også ser økonomisk kriminalitet som noget ret alvorligt. Vi kan notere os, at man i samfundsudviklingen i almindelighed førhen har set noget mildere på økonomisk kriminalitet i forhold til anden kriminalitet.

Det her er efter vores mening en ligestilling, og det betyder altså, at det samfundsmæssigt kommer ind på samme måde som andre ulovlige ting, som folk gør.

Kl. 13:45

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:45

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men ordføreren ved jo udmærket, at det sådan set ikke er det, der er vores dagsorden i den her sag. Det er jo ikke, at vi ikke går ind for, at det skal være meget, meget vanskeligt at gennemføre de her typer af kriminalitet. Vi går jo også ind for, som jeg også sagde i min ordførertale, at der gerne må komme strengere straffe, hvad angår de økonomiske sanktioner og de ting, som vi ved generelt er dem, der opleves som den største straf for den her type af virksomheder. Og der er det altså, at det er de økonomiske sanktioner – bøder, som jo også ser ud til at blive markant forøget i det her lovforslag – som vi er tilhængere af, fordi vi selvfølgelig også synes, at man skal gøre op med de her karteldannelser.

Det er bare principielt spørgsmålet om det her med fængselsstraffen, som fylder utrolig meget i debatten. Nogle, der typisk taler imod fængselsstraffe, er nu bannerførere for fængselsstraffe, og nogle af os andre, som plejer at sige, at vi egentlig gerne vil have højere fængselsstraffe, er så lidt mere kritiske og prøver på at trække lidt i nødbremsen. Det er jo det, der er det morsomme, kan man sige, i den her sag. Jeg synes måske også, ordføreren skulle prøve at reflektere lidt over netop det kuriosum i sin ordførertale.

Kl. 13:46

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):
Ordføreren.

Kl. 13:46

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg kan love med det samme, at ordføreren meget gerne vil reflektere over det her og ville være dybt taknemlig, hvis også spørgeren gjorde det. Jeg opfatter spørgsmålet sådan, at spørgeren har et meget stort behov for at fortælle, hvorfor Dansk Folkeparti ser sådan på det her forslag. Jeg er her så som repræsentant for et andet parti og fortæller, at for os er det et spørgsmål om, at vi sætter det ind i en samfundsmæssig sammenhæng, og at det her for os faktisk betyder en ligestilling i forhold til anden kriminalitet. Det, der jo så er det utrolig lykkelige og fine i den her situation, er jo, at vi har forskellige partier – så kan vi også have forskellige synspunkter, og så er der jo næsten lige ved at være en mening med, at vi er her.

Kl. 13:47

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:47

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Når man læser det her lovforslag, L 41, fra regeringen om strammere straffe ved overtrædelse af konkurrencelovgivningen, kunne man næsten få det indtryk, at der var et større behov for en stram konkurrencelovgivning i dag end tidligere. Virkeligheden er imidlertid en helt anden: Der bliver mindre og mindre behov for en skarp og stram konkurrencelovgivning, fordi flere og flere erhverv i Danmark er ud-

sat for international konkurrence. Hvor det før i tiden måske var muligt inden for bestemte brancher at lave nogle lokumsaftaler mellem de udbydere, der var på området i Danmark, så er det ikke i dag muligt, fordi dem, der er i Danmark, skal konkurrere med virksomheder i udlandet. Det seneste er jo, at f.eks. danske håndværkere er blevet voldsomt udsat for konkurrence fra østeuropæiske håndværkere.

Dermed bliver det meget svært på områder, som har med håndværk at gøre, at lave karteldannelser mellem danske udbydere, fordi der altid vil være østeuropæere til stede, som vil kunne underbyde de karteller.

Så vi får altså mindre og mindre behov for det her. Men regeringen lader, som om vi har mere behov for det, og det er der formentlig bare en politisk, strategisk tankegang bag. Regeringen ønsker på venstrepopulistisk vis at mistænkeliggøre private virksomheder. Især SF, landets folkesocialistiske parti, har jo en dagsorden her, hvor partiet, fordi det ikke har fået så meget igennem i regeringssamarbejdet, bliver nødt til på andre områder at tilfredsstille sit venstreorienterede bagland, og det kan man så gøre ved sådan nogle slag i luften her, selv om vi, så langt vores hukommelse rækker tilbage, ikke kan huske nogen sager, hvor vi har tænkt: Her var dog behov for, at der var nogle, der kom i fængsel. Der er ingen, der heroppe fra talerstolen har nævnt konkrete sager, hvor straffen ikke var hård nok. Men det her lovforslag ønsker at gøre straffen hårdere alligevel; man ønsker nu at indføre fængselsstraf for karteldannelser.

Med det gennemfører man også mulighed for at benytte nogle ret hårde efterforskningsmidler i kampen – den kamp, som man gerne vil gå ind i her. Fordi der nu kan idømmes fængselsstraf, får myndighederne mulighed for at ransage ikkemistænkes private hjem. Altså, hvis der er en eller anden virksomhed, der er mistænkt for at indgå i karteldannelser, og man tror, der er en person i den virksomhed, som man ikke har mistænkt for at deltage i det, men som måske kunne have et eller andet liggende derhjemme, som kunne være af interesse, så kan myndighederne nu gå hjem og ransage hjemmet hos den ikkemistænkte person. Der kan opsættes kameraer i private hjem, uden boligejernes vidende. Der kan foretages telefonaflytning. Alle disse magtmidler kommer nu ind på et område, hvor vi efter alt at dømme har mindre brug for hårde straffe, end vi havde tidligere. Og det gør de på et område, hvor det i forvejen er sådan, at vi virkelig bevæger os i gråzoner. For hvad er den rigtige markedspris? Det er jo et skøn, man foretager der. Hvornår er der nok konkurrence på et marked? Også der er der tale om et skøn. Hvordan identificerer man en aftale, som ikke er nedskrevet, heller ikke mundtligt indgået, men som sådan set bare er underforstået mellem parter på et marked? Også det er et helt vildt skøn. Og på det område, hvor man altså skønner så vildt, er man nu er villig til at putte folk i fængsel, hvis de har forbrudt sig mod de skøn, som man efterfølgende har foretaget. Det er faktisk ret opsigtsvækkende, og det er udtryk for en temmelig ekstrem venstrepopulisme, som den her regering har behov for at benytte sig af en gang imellem, fordi den på andre områder, begrænset, som den er, af den økonomiske virkelighed, ikke kan imødekomme de vælgere, som man egentlig gerne vil tale til.

Hvis man for alvor vil gøre noget ved konkurrencen for virksomheder i Danmark, skal man først og fremmest fjerne nogle af de begrænsninger, der er for konkurrencen, og som offentlige myndigheder har opsat. Det handler f.eks. også på byggematerialeområdet om nogle særegne danske standarder for byggematerialer, som gør, at udenlandske leverandører ikke kan komme ind på det danske marked, og sådan kan man finde eksempler andre steder også. Det er den vej, man skal gå, og ikke den her venstrepopulistiske vej.

Kl. 13:52

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Er der det? Undskyld. Fru Mette Reissmann.

Kl. 13:52

Kl. 13:55

Mette Reissmann (S):

Tak. Jeg vil sige, at det jo er interessant at høre hr. Ole Birk Olesen komme med sine holdninger til, hvordan regeringen ønsker at komme en meget alvorlig økonomisk kriminalitet til livs. Det bringer mig i hvert fald til bare at stille et meget kort spørgsmål, for jeg kunne godt tænke mig at høre, hvem hr. Ole Birk Olesen tror leder virksomheder – om det er en maskine, eller om det er mennesker?

Kl. 13:53

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:53

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg tror, det er mennesker.

Kl. 13:53

Forhandling**Fjerde næstformand (Anne Bastrup):**

Fru Mette Reissmann.

Kl. 13:53

Mette Reissmann (S):

Det var jeg så glad for, det svar – tak for det – for det bringer mig så til at stille det næste spørgsmål. Hvordan forestiller hr. Ole Birk Olesen sig så, at man skulle kunne komme lige præcis den her meget alvorlige økonomiske kriminalitet, vi taler om, til livs, hvis ikke man anvender metoder, som hr. Ole Birk Olesen refererer til i sin ordførertale, som f.eks. netop at aflytte telefonsamtaler, at anmode om at få udleveret en harddisk og i øvrigt undersøge deslige?

Hvis hr. Ole Birk Olesen var bekendt med retspraksis på området, ville han jo se, at det har været anvendt ikke blot i dansk ret, men også inden for EU-retten igennem flere årtier, for det er faktisk desværre den eneste måde at kunne komme så vidt som til at stoppe det på.

Men konkret: Hvordan har hr. Ole Birk Olesen tænkt sig at skulle kunne dæmme op for disse ting, hvis ikke det skal ske på den måde, som regeringen fremlægger?

Kl. 13:54

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:54

Ole Birk Olesen (LA):

Det ville jo hjælpe på den her diskussion, hvis fru Mette Reissmann kunne fremlægge eksempler på, hvor den her lovgivning, som man nu fremsætter, burde finde anvendelse. Altså, hvis man historisk – det behøver ikke at være inden for de sidste 10 år, hvis man ikke kan finde noget der, man kan også gå tilbage i de sidste 20 eller 30 år, hvis det er nødvendigt for at finde eksempler, hvor det her er en helt klar nødvendighed – kunne fremlægge de eksempler på, at her var der altså behov for den her lovgivning, så ville det hjælpe utrolig meget på overbevisningskraften hos regeringen og hos regeringens ordfører, vil jeg sige.

Måske er det bare sådan, at regeringen ikke helt har forstået, hvad jeg sagde her på talerstolen, nemlig at behovet for den her slags konkurrencelovgivning faktisk er blevet mindre med årene, fordi danske virksomheder i stigende grad udsættes for international konkurrence, som gør, at det er meget svært at lave lokumsaftaler.

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Tak, der er ikke flere, har bedt om ordet. Så er det fru Helle Sjelle.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):Så håber jeg, at formanden har styr på klokken. (*Munterhed*).

Efter Det Konservative Folkepartis opfattelse er et sundt og vel-drevet erhvervsliv en forudsætning for vækst og velstand, og derfor er det jo også vigtigt, at det netop forbliver sundt. Det skulle det her forslag gerne være med til at sikre, og derfor er vi også umiddelbart positive over for det. Men jeg vil dog gerne understrege – også i lyset af de bemærkninger, som andre ordførere er kommet med – at vi under udvalgsarbejdet meget, meget gerne vil have set lidt nærmere på de indvendinger, hvad angår fængselsstraf og bødeniveau, som en lang række erhvervsorganisationer er kommet med. For der er jo kommet indvendinger imod det her.

Overordnet set skulle forslaget dog gerne øge konkurrencen gennem en mere effektiv og anvendelig konkurrencelovgivning. Det tager bl.a. udgangspunkt i anbefalinger, som det såkaldte konkurrencelovsudvalg er kommet med. Det medfører fængselsstraf at deltage i karteller, bødeniveauet bliver forhøjet og derudover gennemføres der flere andre ændringer, som skal være med til at sikre en effektiv håndhævelse og efterlevelse af loven – tiltag, der gerne skulle være med til styrke konkurrencen i det danske erhvervsliv, og en konkurrence, som vi ikke kan komme uden om at der er et stort behov for, fordi det betyder noget for produktiviteten og dermed væksten og velstanden her i landet.

Så selv om konkurrencen er blevet forbedret de senere år, er konkurrencen i Danmark endnu ikke på niveau med de bedste lande, og Danmark har også meget høje priser i forhold til andre lande, som vi normalt sammenligner os med. Der er altså rigtig god grund til at gøre noget for at styrke konkurrencen, og derfor støtter vi også som udgangspunkt det her forslag. Men jeg vil endnu en gang meget gerne påpege, at der er altså nogle områder, som vi meget gerne vil have belyst nærmere under udvalgsbehandlingen, og det håber vi så kan lade sig gøre.

Kl. 13:57

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 13:58

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Mange tak for alle bemærkninger til forslaget.

Det lovforslag, som vi førstebehandler i dag, har det overordnede formål at øge konkurrencen gennem en mere effektiv konkurrencelovgivning. Lovforslaget er en del af det konkurrencepolitiske udspil, som vi lancerede den 26. oktober, og hvor der er et generelt fokus på en styrkelse af konkurrencen i Danmark.

En effektiv konkurrence fremmer en høj produktivitet og innovation. En effektiv konkurrence sikrer, at forbrugerne får adgang til de bedste produkter til den laveste pris. En effektiv konkurrence skaber vækst og velstand i samfundet.

Vi ønsker ikke at gå på kompromis med kvalitet og service. Det er derfor afgørende, at vi bl.a. gennem en effektiv konkurrence skaber bedre produkter og flere valg for forbrugerne. Konkurrenceloven udstikker rammerne for virksomhedernes aftaler og adfærd, og loven er dermed et vigtigt middel til at styrke en effektiv konkurrence.

Overtrædelser af konkurrenceloven, f.eks. i form af karteller, har typisk store økonomiske skadevirkninger for forbrugerne og for andre virksomheder i form af væsentlige overpriser og dårligere kvali-

tet og service. Det betyder i sidste ende store skadevirkninger for samfundet som helhed.

Det er derfor helt afgørende, at det ikke skal kunne betale sig for en virksomhed at bryde konkurrenceloven. Vi ved, at den procentmæssigt højeste bøde, som domstolene har udmålt i en kommende konkurrencesag til en virksomhed, kun udgjorde lidt over 1 pct. af virksomhedens samlede omsætning. Samtidig viser undersøgelser, at forbrugerne i gennemsnit betaler en overpris på mellem 10 og 50 pct., når der er karteller på markedet. Det viser netop, hvem der er vinderne, og hvem der er taberne i dag.

Det er derfor afgørende, at vi styrker håndhævelsen af konkurrenceloven og derigennem skaber tillid til markedet til fordel for forbrugerne og samfundet som helhed. Og det er det, vi gør med det her lovforslag.

For det første indføres der med lovforslaget mulighed for fængselsstraf i indtil 1 år og 6 måneder i kartelsager, dog alene under forudsætning af, at den pågældende har haft forsæt til overtrædelsen, og at overtrædelsen er af grov beskaffenhed. Det er vigtigt at fremhæve, at vi her taler om straf direkte til personerne bag forbrydelsen.

Under særligt skærpende omstændigheder vil straffen kunne stige til fængsel i 6 år. På den måde sikrer vi, at forbuddet mod kartelaktiviteter ikke længere er undersanktioneret. Overtrædelsen sidestiller vi med andre former for økonomisk kriminalitet med samme samfundsmæssigt skadelige virkning som f.eks. piratkopiering og bedrageri.

For det andet indføres der med lovforslaget en generel forhøjelse af bødeniveauet for virksomheders og personers overtrædelse af loven. Formålet er, at bøderne skal have et niveau, så virksomhederne og personerne bag afholder sig fra at overtræde konkurrenceloven, og så vi effektivt kan gribe ind, hvis de gør det alligevel.

Med forslaget får konkurrencemyndighederne en mulighed for at udstede foreløbige påbud. Her tænker vi på de situationer, hvor der er risiko for alvorlig skade på konkurrencen, hvis der ikke gribes hurtigt ind. Og med denne ændring kommer konkurrenceloven på dette punkt på niveau med de indgrebsmuligheder, som Europa-Kommissionen og langt størstedelen af konkurrencemyndighederne i EU-landene har.

Foruden foreløbige påbud foreslår vi, at Konkurrencerådet får mulighed for at udstede præciserende påbud. Her er der tale om situationer, hvor en virksomhed tilsigtet eller utilsigtet omgår et allerede udstedt påbud ved at justere på den konkurrencebegrænsende aftale eller adfærd, som der allerede er grebet ind over for.

Det er vigtigt at slå fast, at præciseringen af påbuddet ligger inden for den oprindelige afgørelse. På den måde sikrer vi, at parterne ikke skal igennem en tung og unødvendig sagsbehandling igen, hvilket også er til gavn for konkurrencen på det pågældende marked.

Med lovforslaget har vi fokus på at imødekomme virksomhederens ønske om at blive inddraget i sagsbehandlingen i øget omfang. Vi forpligter derfor Konkurrencerådet til bl.a. i påbudssager at udsende en meddelelse om betænkeligheder og en klagepunktsmeddelelse til parterne i løbet af sagsprocessen. Herefter vil virksomhederne få mulighed for at komme med bemærkninger til sagen inden for nærmere bestemte frister.

Samlet er der tale om en markant skærpelse af loven. Regeringen tager konkurrenceloven alvorligt og ønsker, at straffen for overtrædelse af loven står i forhold til skadevirkningerne. Loven skal naturligvis overholdes, og vi er klar til at tage de nødvendige midler i brug for at sikre, at det sker.

Afslutningsvis vil jeg blot nævne, at jeg er klar over, at der kan komme et større behov for oplysning og vejledning om konkurrencereglerne, særlig når der indføres skærpede sanktioner, og det har vi selvfølgelig også fokus på.

Med den nye forebyggelsesstrategi, som vi lancerede i mandags, sikrer vi, at en skærpelse af sanktionerne for overtrædelse af konkur-

rencereglerne ikke kommer til at stå alene, men at der er et tilsvarende fokus på, at virksomhederne hjælpes godt på vej. Og overordnet ønsker vi at skabe de bedste rammer for forbrugerne, så der er tillid til markedet. Det opnår vi bedst gennem vejledning og en styrket konkurrencelov.

Jeg ser frem til den videre behandling af lovforslaget og håber på en konstruktiv debat i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Kl. 14:04

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ministeren. Der er to, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 14:04

Ole Birk Olesen (LA):

Når man fremsætter forslag om, at strafniveauet skal forhøjes på et område, er det jo ofte, fordi man ude i virkeligheden har oplevet, at de straffe, som er blevet givet, har været på for lavt et niveau, i forhold til hvad man synes er rimeligt. Det plejer at være sådan, når vi har med den almindelige straffelov at gøre, at det er konkrete domme, hvor man synes at strafniveauet er alt for lavt, der resulterer i, at der er folketingsmedlemmer, partier, regeringer, der stiller forslag om, at straffene skal skærpes. I det her tilfælde forekommer det, som om man ikke har nogen henvisning til domme, der har været for milde. Er det korrekt forstået?

Kl. 14:05

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:05

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Det, der er korrekt forstået, er, at karteldannelser er samfundsskadeligt, og vi ønsker at gøre opmærksom på, at samfundsskadelig virksomhed skal straffes. Og det skal straffes ikke kun med bøder, for man kan pålægge en virksomhed at betale en bøde, men en fængselsstraf angår en person, som må gå ind og tage den straf. Det er derfor, vi mener, at den strafudmåling med fængselsstraf er den rette, når der er tale om samfundsskadelig kriminalitet, som der er i det her tilfælde.

Kl. 14:05

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Ole Birk Olesen, anden korte bemærkning.

Kl. 14:05

Ole Birk Olesen (LA):

Altså, jeg har det sådan med den her folketingsform og det med, at man kan stille spørgsmål fra salen, at jeg synes, den giver mest mening, når der bliver svaret på de spørgsmål, der stilles. Hvis man ikke ønsker at svare på spørgsmålene, synes jeg, det er mest ærligt at sige: Det spørgsmål ønsker jeg ikke svare på. Det ville ganske vist være lidt opsigtvækkende, men det ville være ærligt. Så når jeg spørger ministeren, om ministeren har eksempler på domme i konkurrencelovgivningssager, der var for milde, og hvor der var behov for den her skærpede straf, som regeringen foreslår, så forventer jeg faktisk at få svar på det – ja eller nej – og ikke bare, at man taler udenom og lader, som om man besvarer spørgsmålet.

Kl. 14:06

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:06

Kl. 14:08

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Nu er det jo spørgeren, der spørger, og svareren, der svarer, og jeg svarer sådan set ud fra det, som jeg mener er det rigtige at svare i den her situation. Jeg vil ikke stå og nævne eksakte tilfælde og nævne virksomheder eller personer her fra talerstolen. Jeg vil gøre opmærksom på det materiale, der ligger forud for det her konkurrence-lovforslag. Det er det, der har fået os til at sige, at der simpelt hen er behov for, at vi får skærpede straffe. Det er også derfor, jeg kan stå her i dag som erhvervs- og vækstminister og stå bag, at der skal være fængselsstraffe, og at vi straffer samfundsskadelig virksomhed strengt, og det er det, vi gør med det her lovforslag.

Kl. 14:07

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Den foreløbig sidste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:07

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jo, men som jeg også har nævnt tidligere, er det jo ikke, fordi vi i Dansk Folkeparti har noget imod, at vi får skærpet de her sanktioner over for folk, der bevidst går ud og bedriver ulovlige karteldannelser for at puste priserne kunstigt op og tjene penge, som de ikke burde have tjent. Det er sådan set ganske fint. Vi støtter langt hen ad vejen de ting, der ligger af lovinitiativer i det her lovforslag.

Men vi synes også, det er vigtigt at pointere, og det er så dér, ministeren kommer ind i billedet, at når vi laver en ny lovgivning, skal vi også være sikre på, at det holder vand, og der tror vi altså på, at der er nogle ting, man ikke har tænkt hele vejen igennem, når det gælder det her med at muliggøre op til 6 års fængsel for karteldannelser. For fængselsstraf er jo ikke en sanktionsmulighed, hvis man kigger på EU-konkurrenceretten; der er det ikke en sanktionsmulighed, der er det de store bøder osv., man ser, hvis det er SAS, der har været i en karteldannelsessag, eller i forbindelse med rørkartelsagen for mange år siden osv. Der er det nogle andre steder, man går ind; der er ikke mulighed for at sanktionere ved at give en fængselsstraf. I den forbindelse mener vi jo, at det simpelt hen virker usammenhængende, at den danske lovgivning ikke skal passe i forhold til EU's konkurrencelov. For det er jo noget, der sådan set på en eller anden – om man kan lide det eller ej – hænger sammen i forhold til de her selskaber. Det vil jeg gerne have ministeren til at reflektere på.

Kl. 14:08

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Nu kan vi hverken give fængselsstraf eller bøde for ikke at overholde tiden, men jeg skal alligevel anmode medlemmerne om at holde sig inden for det ene minut, der er til korte bemærkninger. Så skal jeg bede andre medlemmer i salen om at dæmpe sig lidt, for det er simpelt hen umuligt at adskille det, der bliver sagt hernede fra, fra det, der bliver spurgt om.

Så er det ministeren.

Kl. 14:08

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg bliver nødt til at bede om få spørgsmålet bare helt kort en gang til – jeg kunne ikke høre det.

Kl. 14:08

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren. Og det er så første korte bemærkning endnu en gang. Værsgo.

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen det er en fornøjelse at få ordet tre gange. Det er godt at være erhvervsordfører under en ny minister.

Jeg spørger til noget af det, der står i nogle af de høringssvar, vi har fået. Her reflekterer man på det her med, at man vil øge straffesammenhæng til op til 6 års fængsel for at være med i et kartel. Inden for EU's konkurrenceret er det jo ikke i dag en sanktionsmulighed at indføre fængselsstraf – man opererer jo ikke med fængselsstraf i EU-lovgivningen.

Derfor stiller jeg bare det spørgsmål til ministeren: Hvordan forholder ministeren sig til det set i forhold til det her lovforslag, hvor vi opererer med, at vi åbenbart vil til at indføre det i dansk lovgivning, selv om det ikke en del af EU-lovgivningen?

Kl. 14:09

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:09

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Så hørte jeg spørgsmålet, tak. Det, som er rigtig vigtigt for os, er, at vi faktisk har lyttet til den kritik, der har været af konkurrencen på det danske marked. Det står faktisk rigtig skidt til, og vi vil selvfølgelig gerne have et marked og også et hjemmemarked, hvor vi har mulighed for at være konkurrerende både med hensyn til priser, service og sikkerhed. Det, vi så må konstatere ud fra noget af det foreliggende materiale, vi har, er, at man kan se, at priser, hvor karteller har været inde over, er mellem 10 og 50 pct. højere, end de ville være under andre forhold. Det er rigtig vigtigt for os, at man som forbruger kan gennemskue priser og have en gennemsigtighed, i forhold til hvad det er for et produkt, man køber, og hvad det er for en pris, man betaler.

Når det foregår, f.eks. som det foregår med karteller, er det samfundsskadeligt, for det skader vores samfund, at forbrugerne ikke kan have et retvisende billede af, hvordan pris og produkt faktisk hænger sammen. Vi har behov for, at vi har gode arbejdspladser, og at vi har forbrugere, som har tillid til et marked. Og så må vi sige, at når det ikke har kunnet lade sig gøre indtil nu, må vi gøre noget andet, og derfor skærper vi straffen. Det er jo ikke sådan, at *alle* får 6 års fængsel – det er under skærpede omstændigheder.

Kl. 14:11

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Hans Kristian Skibby for anden korte bemærkning.

Kl. 14:11

Hans Kristian Skibby (DF):

Ministeren bruger hele sin svartid på at sige, at vi skal have en transparent lovgivning. Det er vi jo fuldstændig enige i. Der er ikke meget det, som ministeren sagde, som jeg ikke er enig i. Jeg synes faktisk, det var en ganske glimrende tale, men jeg synes bare ikke, at ministeren svarede på noget som helst omkring konflikten, problemstillingen ved, at vi nu indfører nogle nye retslige principper i Danmark, som ikke på nogen måde harmonerer med den lovgivning, der er i forhold til EU-konkurrenceretten. Det er jo den der kobling, jeg bare vil have ministeren til at reflektere på.

Jeg er jo ikke glad for EU. Jeg synes, det er noget, fanden har skabt, for at sige det ligeud. Men når nu vi har EU-lovgivning, så er vi også nødt til at have den med, når vi laver lovarbejde i Danmark. Det synes jeg ikke rigtig jeg har fået noget dybere kendskab til i forbindelse med undersøgelsen forud for den her debat.

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 14:12 **gerrådets og Danske Patienters repræsentanter i tandlægenæv-**
nene m.v.).
Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).
(Fremsættelse 10.10.2012).

Kl. 14:12

Kl. 14:13

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg giver da hr. Hans Kristian Skibby fuldstændig ret i, at vi skal sikre, at vores love ikke står i vejen for hinanden – det er jeg nu ret sikker på at de heller ikke gør. Jeg vil også anmode om, at det er nogle af de ting, man tager op i udvalgsbehandlingen, hvis der stadig væk står spørgsmål tilbage, som lige præcis har med EU-forholdet gøre.

Kl. 14:12

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Så er der endnu et medlem, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 14:12

Joachim B. Olsen (LA):

Nu er der jo flere steder, hvor der er karteldannelser, det er der også på fagforeningsområdet – der også nogle fagforeninger, der presser andre fagforeninger ud, og hvor der ikke er lige konkurrence osv.

Kunne vi ikke udbrede det her, når nu vi er i gang? Det kunne også godt være, at der kunne være nogle fagforeningsbosser, der kunne blive omfattet af det her og måske få hjemmet ransaget eller komme en tur i spjældet, hvis man kunne sandsynliggøre, at de var involveret i karteldannelse på fagforeningsområdet. Der ønsker vi jo også fri konkurrence, går jeg ud fra.

Kl. 14:13

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:13

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jamen det er altid inspirerende at høre nye indspark i den her diskussion. Jeg forholder mig nu lige til det lovforslag, der er fremsat her i dag. Hvis det er sådan, at hr. Joachim B. Olsen er vidende om, at der foregår karteldannelse, er han sådan set pligtig til at oplyse det. Og det vil jeg da så anbefale ham at gå videre med. Det er ikke noget, jeg har kendskab til, så det må bero på hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 14:13

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til ministeren.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Private sygehuse, klinikker og speciallægepraksissers medfinansiering af patientskadeerstatningsordningen, vederlag og befordringsgodtgørelse til Forbru-

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Forhandlingerne er åbnet, og første ordfører er Hans Andersen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 14:14

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Tak for det. Med L 31 vil regeringen pålægge private sygehuse, klinikker og speciallæger medfinansieringspligt af patientskadeordningen og vederlag og befordringsgodtgørelse til Forbrugerrådets og Danske Patienters repræsentanter i tandlægenævne. Med L 31 følger konkret, at private aktører og aktørgrupper i sundhedsvæsenet ikke længere skal have patientskadeerstatninger finansieret af det offentlige, men i stedet selv finansiere de patientskader, der opstår hos dem, gennem private forsikringer. Baggrunden for lovforslag nr. L 31 er en mere fair fordeling af ressourcer og udgifter på sundhedsområdet, så både det offentlige og det private sundhedsvæsen bidrager til finansieringen af patientskadeerstatninger.

Venstre er ligesom regeringen optaget af, at de private bidrager til at finansiere erstatninger ved patientskader. Venstre mener ligesom regeringen, at det er rimeligt, at ressourcer og udgifter fordeles fair. Og Venstre er ligesom regeringen stærkt interesseret i at reducere antallet af skadesanmeldelser. Sammenlignet med de andre nordiske lande er Danmark det land med flest skadesanmeldelser pr. indbygger, og det må vi kunne gøre bedre.

Derfor var Venstre med hr. Bertel Haarder i ministerstolen da og så allerede i 2010 klar til at se på, hvordan vi kunne indføre en erstatningsmodel, der netop sikrede en fair fordeling af udgifterne ved patientskader. Venstre deler altså regeringens mål.

Vi vil dog alligevel vente med at tage endelig stilling til lovforslaget, og det vil vi, fordi vi finder et afgørende problem i formuleringen af det her lovforslag i den her form. Som regeringen foreslår det, skal de omfattede private aktører nemlig forsikre sig privat, og det kan vise sig at blive en meget dyr løsning, og det kan blive en så dyr løsning, at den kommer til at ramme regionerne i stor stil, fordi de private sender forsikringsregningen videre i form af højere priser på operationer og andre former for behandling. Det er operationer og andre former for behandling, der foretages i forbindelse med det udvidede frie sygehusvalg. Jeg har endda kunnet læse, at regeringen selv anerkender det som en konsekvens af lovforslaget. Så jeg ved, at Venstre ikke står alene med den her bekymring, og derfor mener Venstre også, at der må findes en bedre løsning, der ikke i så høj grad vil koste sundhedsvæsenet dyrt. Og Venstre vil med behandlingen af det her lovforslag sikre, at vi får mest mulig sundhed for pengene, og den målsætning formoder jeg også ministeren kan tilslutte sig.

Så Venstre håber derfor, at ministeren er klar til at drøfte andre muligheder til en finansieringsmodel, og at ministeren er klar til at inddrage de relevante interessenter til drøftelse af spørgsmålet. Det skal alt sammen ske, så vi kan sikre den bedste model og give danskerne mest mulig sundhed for pengene.

Kl. 14:17

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Der er to medlemmer, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Først er det fru Sophie Hæstorp Andersen, værsgo.

Kl. 14:17

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Nu hørte vi Venstres ordfører, hr. Hans Andersen, sige, at det, at privathospitaler og klinikker skal tegne en forsikring for de skader, de påfører patienterne, bliver dyrere for samfundet mere generelt. En anden ordfører, fru Sophie Løhde, udtalte til Politiken den 30. november 2011, at hun mener, at ringere vilkår for de private uundgåeligt vil betyde et gensyn med de tidligere meget lange ventelister.

I begge udsagn er det, ligesom man lægger til grund, at gode, vel-fungerende privathospitaler åbenbart vil have meget svært ved at tegne forsikringer. Er det virkelig Venstres forventning, at nogle af de privathospitaler, vi har i Danmark, og som Venstre taler varmt for skal løse flere opgaver, ikke kan opnå en nødvendig forsikring, uden at det bliver meget, meget dyrt?

Kl. 14:18

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Hans Andersen (V):

I Venstre er vi sådan set optaget af at få mest mulig sundhed for pengene, og når der allerede i høringssvarene til behandlingen af det her lovforslag står, at man skulle overveje at kigge i retning af Norge, hvor man netop har en model, som jeg synes lyder rigtig fornuftig, og hvor man ikke har et fordyrende mellemlid, der hedder private forsikringsselskaber, så var det måske en overvejelse værd, som jeg også synes den socialdemokratiske ordfører skulle tænke over. For det handler nemlig om at få mest mulig sundhed for pengene. Jeg synes, det ville være uheldigt, hvis vi bruger mange kroner på, at privathospitalerne forsikrer sig gennem private forsikringsselskaber, og at de så ender med at sende regningen videre til Danske Regioner.

Kl. 14:19

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Sophie Hæstorp Andersen for den anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 14:19

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Der er jo en historisk dag for enhver ting, og i dag har jeg hørt Venstres ordfører sige, at private forsikringsselskaber tjener profit og dermed udgør et fordyrende led. Det har været meget interessant. Men jeg vil godt prøve at forstå det. Det er jo ikke ualmindeligt, at man pålægger en branche at forsikre sig. Faktisk er det nærmest modsat, altså det er vel nærmest usædvanligt, at det er skatteyderne og det offentlige, der skal betale, nemlig samle regningen op for private virksomheders skader. Så hvordan skal den her modstand forstås? Jeg forstår det simpelt hen ikke. Vi har advokater og revisorer og alle mulige andre brancher, der bliver pålagt at tegne forsikringer, og det går jeg ud fra at Venstre fortsat går ind for at de skal. Hvorfor udgør privathospitaler en så særskilt branche, at de ikke skal være med til at betale, når der sker skader?

Kl. 14:20

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:20

Hans Andersen (V):

I Venstre er vi sådan set bare optaget af at finde den rigtige model og den model, hvor vi får mest sundhed for pengene. Og som vi ser det lige nu, får vi sådan set ikke mest sundhed for pengene, hvis vi vedtager lovforslaget, som det ligger her. Og når Norge har en model, hvor både offentlige og private hospitaler betaler ind til den samme

forsikringsordning, hvorfor er det så, at Socialdemokraterne er så meget modstandere af det? Det synes jeg er en tanke værd. Det her handler om, at alle skal bidrage til at betale for de skader, der opstår, og at vi skal finde en model, hvor vi får mest sundhed for pengene. Der synes jeg det var værd at kigge til Norge. Man kan sådan set også bare kigge til Danmark. Der er en tandlægeordning, som fungerer udmærket. Det er både privatpraktiserende tandlæger og kommunale tandlæger, der betaler ind til den samme ordning, og det er sådan set en udmærket ordning. Den kunne jo også godt være en løsning på det her problem.

Kl. 14:21

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Camilla Hersom fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 14:21

Camilla Hersom (RV):

Tak. Jeg synes, det er både spændende, interessant og opløftende, at Venstre nu mener, at man skal sørge for en fair fordeling af de udgifter, der er til patientskader. Det mente man tilsyneladende ikke, mens man havde regeringsmagten, for så havde man vel på det tidspunkt gjort noget for at sikre en fair fordeling af de udgifter.

Men mit spørgsmål er et andet. Ordføreren sagde i sit svar til fru Sophie Hæstorp Andersen, at de private forsikringsselskaber udgør et fordyrende mellemlid. Er det, fordi de tjener profit, at de udgør et fordyrende mellemlid, eller hvad mener ordføreren med den påstand? Og hvis det er sagen, hvordan adskiller det sig så fra privathospitalerne i sig selv? De udgør vel så også en eller anden form for fordyrende mellemlid, for privathospitaler skal jo også tjene profit, mig bekendt.

Kl. 14:22

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:22

Hans Andersen (V):

Som udgangspunkt er halvdelen af de private hospitalers omsætning jo omsætning, der består af, at patienter, som det offentlige hospital ikke kan nå at behandle, vælger en privat løsning. Så går der offentlige kroner til de private hospitaler til behandling af patienter. Og så siger vi i Venstre: Lad os nu prøve at finde den rigtige model, der gør, at vi ikke bruger unødigt mange penge på administration, og således at flest mulige penge går til sundhedsbehandling. Det er derfor, vi påpeger, at vi skal tænke i at finde den rigtige model, og det står oven i købet i høringssvarene, og det står oven i købet også i lovforslaget, at man er usikker på, hvor mange yderligere kroner der pålægges de private hospitaler i den her sag. Så jeg synes ikke, det i den her sag er helt uvedkommende at drøfte, hvordan vi finder den rigtige model, men det synes Radikale måske.

Kl. 14:23

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Camilla Hersom.

Kl. 14:23

Camilla Hersom (RV):

Hvad er så baggrunden for, at Venstre ikke indførte den rigtige model, da man i 10 år havde lejligheden til at indføre en rigtig og mere fair model for fordelingen af udgifterne til patientskader?

Kl. 14:23

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Hans Andersen (V):

Som jeg også sagde i min ordførertale, tog hr. Bertel Haarder i 2010 initiativ til at drøfte det her med branchen, med Danske Regioner og med andre interessenter for at finde en model, der gjorde, at når man laver skader, skal man også selv betale for at få dem klaret igen. Det var man på vej til, men så kom der en ny regering, der så har lagt et forslag frem. Og så vidt jeg forstår, har der ikke været meget dialog med de interessenter, der er – hverken med Danske Regioner, Danske Privathospitaler m.v. – om, hvordan den her model skal se ud. Nu ligger der så et forslag, og jeg synes da bare, det er værd at gøre sig den tanke, om det er det forslag, der gør, at vi får mest mulig sundhed for pengene. Det finder vi ikke i Venstre, og vi synes, man skulle give det en tanke og sige: Findes der nogle andre modeller, der er langt bedre? Og jeg synes, det ser ud til, at den i Norge ser fornuftig ud, i forhold til at skaderne er mindre og bureaukratiet er mindre.

Kl. 14:24

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er endnu et medlem, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Det er fru Özlem Sara Cekic fra SF. Værsgo.

Kl. 14:24

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu kan jeg høre ordføreren sige, at hr. Bertel Haarder som minister i 2011 ligesom prøvede at tage et initiativ. Men mig bekendt udbetalte Danske Regioner i 2006 omkring 17 mio. kr. i patientskadeerstatninger for skader, der var sket på de private sygehuse, og det tal er steget til omkring 80 mio. kr. Jeg har faktisk lidt svært ved at høre, hvem det er, Venstre gerne vil gøre en forskel for.

Er det for patienten, eller er det for de private sygehuse? Hvor længe vil man vente på, at de private sygehuse selvfølgelig skal rydde op efter sig selv? Skal vi op på 200-300 mio. kr., som skatteyderne skal betale for, at nogle mennesker ikke gider at rydde op efter sig? Derfor har jeg enormt svært ved at forstå det, og jeg vil rigtig gerne lige prøve at høre, hvad der er argumentet for, at Venstre ikke kan støtte et forslag, som faktisk siger, at man skal rydde op efter sig?

Kl. 14:25

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:25

Hans Andersen (V):

Vi er ikke uenige i, at privathospitalerne skal betale for, at der er blevet forvoldt skade på patienter, og at de så skal genopereres, eller hvad de nu skal. Det er vi slet ikke uenige i. Jeg synes bare, at vi skal skænke det en ekstra tanke, om det lige præcis er med den her model, vi bruger vores sundhedskroner bedst muligt. For det er jo således, at Danske Regioner køber sundhedsbehandlinger på danske privathospitaler, og hvis konsekvensen af den her model bare er, at de sundhedsbehandlinger bliver dyrere, så har vi jo ikke fået mest mulig sundhed for pengene. Så det er sådan set bare det, jeg prøver at påpege.

Kl. 14:26

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Özlem Sara Cekic for anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 14:26

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, nu går ordføreren automatisk ud fra, at når man tegner en forsikring, vil varen selvfølgelig være dyrere. Og regningen vil man jo

selvfølgelig bare sende videre til skatteyderne. Men det kunne jo også godt tænkes, at det, når regionerne sidder og forhandler med de private sygehuse, måske kan stilles som et krav, at man skal være forsikret, og at der er en tillid til, at parterne selv kan finde ud af prissætningen.

Det, jeg stadig væk undrer mig over, er: Der er i dag et oprydningsarbejde for omkring 80 mio. kr. for Danske Regioner, fordi de private sygehuse ikke rydder op efter sig selv. Hvor længe vil Venstre mene at det er fuldstændig retfærdigt, at man bliver ved med at støtte, at de private sygehuse ikke skal rydde op efter sig? Det er det, jeg mangler svar på. Jeg har forstået det der med, at man gerne vil have en anden forsikringsmodel; det har jeg forstået, men hvis man oprigtigt mener, at private sygehuse skal være med til at rydde op efter sig selv, så burde man også sige ja til det.

Kl. 14:27

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:27

Hans Andersen (V):

Vi skal lave den model, der er bedst, og selvfølgelig skal privathospitalerne betale for de skader, de forvolder patienterne – ingen tvivl om det. Vi synes bare, at vi skal finde den model, der er bedst, den model, hvor incitamentet til at lave god kvalitet i patientbehandlingen er størst. Det er jo egentlig tankevækkende, at når man kigger på Norge, er tallet for skader pr. patientforløb langt, langt lavere, end det er i Danmark, både i offentligt og privat regi. Så man kan jo godt skænke det en tanke, om det nu også er den mest fornuftige model, vi helt generelt har skruet sammen i Danmark. Det kunne man jo også gøre sig nogle tanker om, men det lægger regeringen ikke op til her.

Kl. 14:28

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er endnu et medlem, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, og det er fru Stine Brix fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:28

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg kan forstå på Venstres ordfører, at den tidligere regering meget gerne ville se på det her område og oven i købet talte med nogle om det. Men er det ikke rigtigt, at man tilbage i 2004, da man besluttede, at Patientforsikringen også skulle gælde de private hospitaler, aktivt tog en beslutning om, at det var det offentlige, der skulle afholde udgifterne? Hvor ligger der en vilje i det?

Kl. 14:28

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:28

Hans Andersen (V):

Viljen ligger deri, at vi i 2010 tog initiativ til at lave det her system om. Så er der kommet et valg, og så er der gået et helt år, siden den nye regering overtog magten, og nu ligger der så et lovforslag. Så vi kan jo diskutere, hvem der har haft mest travlt – eller har skyndt sig meget langsomt – i den her sag. Vi er sådan set indstillet på, at det her skal laves om, for man skal jo rydde op efter sig selv.

Kl. 14:29

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Fru Stine Brix for anden korte bemærkning.

Kl. 14:29

Stine Brix (EL):

Tak for det. Så Venstres ordfører er enig med mig i, at man tilbage i 2004 havde chancen, men at man bare ikke greb den. Siden da og frem til nu, hvor vi tager fat på problemet, har det offentlige så skullet samle en regning op efter det private. Det er temmelig mange penge, det løber op i, nemlig 100 mio. kr. Så jeg synes ærlig talt, at det er en smule hyklerisk at sige, at man har haft en vilje til at gøre noget, når man havde en helt åbenlys chance til at tage hånd om det, dengang man sad på regeringsmagten. Oven i købet er det Venstres nuværende formand og nuværende statsministerkandidat, der sad ved magten dengang. Så mon ikke bare man fra Venstres side skulle konstatere, at nu har man chancen, og at nu skal man gribe den, hvis man virkelig mener det her alvorligt.

Kl. 14:29

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 14:30

Hans Andersen (V):

Jeg kan forstå, at Enhedslisten er mere optaget af at se tilbage end at drøfte, hvordan en fremtidig model kunne sikre mest mulig sundhed for pengene. Det er sådan set det, Venstre er optaget af, nemlig hvordan vi kan lave en ordning, så vi nedbringer antallet af skader pr. patient i Danmark, som er uforholdsmæssig højt i forhold til de andre nordiske lande, når vi sammenligner med dem. Men det er ikke det, Enhedslisten er optaget af. Enhedslisten er optaget af at grave i historien, men at patienterne fremadrettet får en mere sikker behandling, er så ikke det, Enhedslisten er optaget af.

Kl. 14:30

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så vi går videre til næste ordfører i talerækken, og det er fru Sophie Hæstorp Andersen for Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 14:30

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Andelen af anerkendte patientskader på privathospitaler er stigende, men det er det offentlige, der betaler. Det er ikke rimeligt. Derfor vil regeringen lave loven om, så private sygehuse og klinikker skal betale for egne fejl, frem for at man, som det er i dag, og som det har været siden 2004, sender regningen videre til skatteyderne og det offentlige sundhedsvæsen.

En ny opgørelse fra Patientforsikringen viser, at der fortsat er flere anerkendte patientskader i tilknytning til behandlinger på privathospitaler end på offentlige sygehuse. I 2011 blev der udbetalt erstatninger for 78,9 mio. kr. for patientskader efter behandling i det private, og det er knap 30 mio. kr. mere end året før. Derudover er der jo løbende offentlige udgifter til at genoperere mennesker, som har været udsat for en skade. Så beløbet er i virkeligheden langt højere. Alligevel er det det offentlige, der samler regningen op, når privathospitalerne begår fejl, og det vil regeringen nu ændre på.

Hvis de private hospitaler vil behandle patienterne, må de også stå til ansvar for de patientskader, som de selv er skyld i. Det er ikke rimeligt, at man som privathospital kan sende regningen for sine fejl i hovedet på skatteyderne og det offentlige sundhedsvæsen. Det er jo ikke håndører, vi taler om. Konkret foreslår regeringen, at private hospitaler, klinikker og speciallægepraksisser skal gøres ansvarlige for de patientskader, som de laver i forbindelse med rent private behandlinger og behandlinger under det udvidede frie sygehusvalg.

Med forslaget vil de private sygehuse og klinikker dermed blive pålagt en erstatningspligt, og formålet er at sikre en retfærdig fordeling af ansvar og midler i sundhedsvæsenet. Lovforslaget er et sidste opgør med den tidligere regerings favorisering af privathospitaler på fællesskabets regning. Vi har gjort op med overbetaling til privathospitaler. Vi har afskaffet skattefritagelsen for arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer, og nu sætter vi en stopper for, at skatteyderne skal betale for fejl begået af private aktører. Det mener vi er den rigtige måde at prioritere sundhedskronerne på.

Der er nogle øvrige elementer i lovforslaget, som vi også støtter. De er af lidt mere teknisk art. Noget af det er noget, der skal rettes op på i forhold til inddragelse af Danske Patienter og Forbrugerrådet, så vi sikrer os, at de er med i f.eks. Patientskadeankenævnet og andre steder, og det kan vi selvfølgelig også støtte i det her lovforslag. Tak for ordet.

Kl. 14:33

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Derfor går vi videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er fru Liselott Blixt for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Det var et flot sving, de var på udtalen af navnet. Tak. Da jeg læste forslaget, slog det mig med det samme, at det er en gang vrøvl, der står der, og det er at stikke folk blå i øjnene. Jeg tog lige teksten med op, og der står:

»Som det fremgår af regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen« fra oktober 2011 prioriterer regeringen danskernes sundhed højt. Alle danskere skal kunne regne med lige adgang til en hurtig og ordentlig behandling i vores sundhedsvæsen.«

Det er jo løgn. I sidste uge gjorde man det modsatte. Man ændrede nemlig behandlingsgarantien, så mange danskere kommer til at vente 2 måneder i stedet for 1 måned. I søndags foreslog regeringen, at tandrensningsstilskud skulle tilfalde fængselsvæsenet. Det passer jo ikke, hvad der står i forslaget. Det, vi ser nu, er daglige forringelser af sundhedsvæsenet. Vi får et ringere og ringere sundhedsvæsen. Man har i flere år talt om, at der skulle flere penge til f.eks. tandområdet, så man kunne udligne en historisk forskel på områderne. Så det havde måske været mere fair, at de penge, man nu taler om i forbindelse med tandrensning, var gået til behandling af den aggressive paradentose, som vi alle sammen har diskuteret i mange år. Men pengene bliver taget fra sundhedsvæsenet, hvis det sker.

For at tale om selve forslaget er der ikke noget dumt i at få de private aktører til også at skulle yde til den fælles kasse, så de betaler for de fejl og forsikringsskader, som de laver. Blot er spørgsmålet, som også den tidligere ordfører har været inde på, om det er den rigtige måde at gøre det på. Jeg skal ikke gøre mig klog på, om det er den ene eller den anden måde, der er den rigtige. I Dansk Folkeparti handler det grundlæggende om, at patienterne kan og skal sikres, uanset hvor man er, og uanset om man bliver behandlet offentligt eller privat. Derfor har vi en del spørgsmål til den videre behandling af lovforslaget. Vi er positivt indstillet over for en kommende ordning, men det skal være en ordning, der netop prioriterer sundhed højt, og som sikrer, at alle danskere skal kunne regne med lige adgang til en hurtigere og ordentlig behandling i vores sundhedsvæsen. Tak.

Kl. 14:36

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er en enkelt, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, og nu kom der en mere, men den første er fru Sophie Hæstorp Andersen fra Socialdemokraterne, værsgo.

Kl. 14:36

Kl. 14:38

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg vil starte med at sige tak til Dansk Folkeparti for at have anerkendt, at der er et behov for at gøre privathospitalerne og klinikkerne ansvarlige for de skader, der sker. Man kan jo godt undre sig over, at der ikke har været lidt mere speed i processen. Jeg var selv til stede i 2004, da den daværende regering med hr. Lars Løkke Rasmussen som sundhedsminister med åbne øjne sagde, at det offentlige skulle samle regningen op.

Når nu man er positivt indstillet fra Dansk Folkeparti side i dag, hvorfor har man så ikke lidt tidligere kæmpet for, at vi fik ændret det? For jeg tror faktisk, at vi ville have haft flertal for at ændre det, også før sidste valg?

Kl. 14:36

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:36

Liselott Blixt (DF):

Jeg tror, vi kunne have fået flertal for utrolig mange ting før sidste valg, og det tror jeg også vi kunne nu, hvis man havde holdt sig til at gennemføre nogle af de ting, man gerne ville før valget. Det kunne man også gøre med vores stemmer.

Med hensyn til det her vil jeg sige, at jeg ikke var der i 2004. Jeg kan huske, at på det tidspunkt, da det kom op, prøvede jeg at undersøge tingene, for jeg troede faktisk, at der i den her DRG-takst var taget hensyn til, at man lavede nogle af de ting, som privathospitalerne ikke kunne. Vi ved f.eks., at når man bliver opereret, er det faktisk meget almindeligt at få en blodprop i et ben eller et andet sted, fordi man har været lagt i narkose. Det er noget, som privathospitalerne ikke selv måtte tage sig af, og derfor skulle patienterne på et offentligt sygehus. Når jeg har spurgt til det, har jeg troet – man kan selvfølgelig sige, at jeg burde have undersøgt det og burde have vidste bedre – at det var lagt ind i DRG-taksten. Det kunne have været en smart måde at gøre det på. Vi vil gerne gøre det her, for det skal sikres, at man også fra privathospitalernes side kan stå ved det, man selv har været med til at skabe.

Kl. 14:38

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste, der har bedt om adgang til kort bemærkninger, er fru Camilla Hersom fra Det Radikale Venstre, værsgo.

Kl. 14:38

Camilla Hersom (RV):

Hvad var så Dansk Folkepartis argumentation dengang, hvis man på det tidspunkt i 2004 ikke ville være med til at sikre, at privathospitalerne skulle betale for deres del af patienterstatningerne?

Kl. 14:38

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:38

Liselott Blixt (DF):

Hvis der har været en sag i 2004, skal jeg gå tilbage og finde ud af det, for jeg var her ikke i 2004, jeg blev valgt ind i 2007, så derfor ved jeg ikke, hvad vi mente i 2004, men jeg kan finde ud af det.

Kl. 14:38

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Derfor går vi videre i ordførertalerækken, og den næste ordfører er fru Camilla Hersom for Radikale Venstre, værsgo.

(Ordfører)**Camilla Hersom (RV):**

Tak for det. Vi skal i dag behandle lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang. Kernen i lovforslaget er, at private aktører i sundhedsvæsenet selv skal tage ansvar for de skader, de måtte forvolde på deres patienter. Det skal altså ikke længere være det offentlige og dermed skatteyderne, der betaler for patientskader, der er opstået som følge af behandling i privat regi.

Radikale Venstre mener, at det er et godt og retfærdigt princip. Fuldstændig ligesom vi mener, at det er godt og retfærdigt, at vi ikke fortsætter med at overbetale privathospitalerne; fuldstændig ligesom vi mener, at det er godt og retfærdigt, at der ikke længere findes et skattefradrag for forsikringer til privathospitaler, som også blev betalt af skatteyderne. Som ordføreren for Socialdemokraterne, fru Sophie Hæstorp Andersen, var inde på, er dette lovforslag derfor det sidste i en tretrinsraket, som vi kan være utrolig glade for. I det hele taget kan man mene, at det er utroligt, at den tidligere regering ville have det anderledes. Vi mener, at den form for ansvarliggørelse, som der med det her forslag sker af privathospitalerne, faktisk er fuldstændig afgørende for, at samarbejdet mellem den offentlige og den private sundhedssektor kan udvikle sig i en frugtbar retning.

Sundhedsbehandlinger kan ikke sidestilles med alle mulige andre opgaver. Der vil altid være en risiko forbundet med det, der foregår, og vi må derfor stille de strengeste krav til kvalitet i behandlingen, uanset om den foregår i offentligt eller privat regi. Deraf følger naturligvis også, at patienten har ret til erstatning, hvis det går galt. Men ingen bør kunne lukre på andre med baggrund i systemets indretning. Det er ikke rimeligt. Og det fremgår da også af hørings svarene, at der er helt generel opbakning til, at private får et medansvar for patienterstatningerne. I den forbindelse mener Radikale Venstre, at det også er på sin plads at fremhæve, at Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker støtter forslaget. Vi bemærker så også, at brancheforeningen ønsker at bruge forslaget som en anledning til både at medvirke til at skabe incitament til at reducere skader og som et redskab til at luge ud blandt brodne kar i branchen. I Radikale Venstre vil vi gerne kvittere for den ansvarlig tilgang, der her vises.

Det væsentlige for os er dog at sikre en mere rimelig fordeling af de økonomiske byrder, og vi mener, at det er afgørende, at det er en ændring, der sker snarest. Vi mener derfor, at den mest farbare vej er at tage udgangspunkt i det eksisterende system, men være åben over for tilpasninger i fremtiden.

Lovforslaget har været i høring i to omgange. Høringsprocessen har medført flere konkrete ændringer af det oprindelige forslag. Speciallægerne er nu blevet omfattet af forsikringspligten, så der ikke sker en konkurrenceforvridning på markedet. Derudover kommer forsikringsselskaberne til at medfinansiere driften af Patientskadeankenævnet, og der er ændret på repræsentationen i Lægemedelskadeankenævnet og i Patientskadeankenævnet. Det er ændringer, Det Radikale Venstre er tilfreds med.

Der har været udtrykt bekymring for, om det vil være muligt at etablere forsikringer, der kan dække det behov, der opstår som følge af denne lovændring. Radikale Venstre er helt tryk ved, at markedet vil være i stand til at imødekomme den efterspørgsel, der opstår, og vi bemærker, at der f.eks. ikke er noget til hinder for, at man fra de private aktørers side kan lave en aftale om en fælles forsikring for en hel branche. Det vil også give brancherne et selvstændigt incitament til at stille krav til deres medlemmer. Man kan jo f.eks. nægte at optage de omtalte brodne kar eller ekskludere dem, der allerede er optaget. De brodne kar vil derefter selv sagt skulle betale en meget dyr forsikring, måske endda en umulig dyr forsikring. Og det er vel i virkeligheden det, brancheforeningen efterspørger.

Der er en række mindre elementer i lovforslaget, jeg ikke vil nævne i min tale her, men bare slutte af med at bemærke, at Det Radikale Venstre synes, det er glædeligt, at patienter og forbrugerpærsentanter fremover kan blive honoreret for det arbejde, de varetager i tandlægeankenævnene, da honorering er forudsætning for, at det er muligt at have den form for repræsentation.

KI. 14:45

Vi kan støtte lovforslaget i dets helhed.

KI. 14:43

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er to medlemmer, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance, værsgo.

KI. 14:43

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg ville egentlig have stillet et andet spørgsmål, men så sagde ordføreren noget, som vakte min interesse. Når ordføreren siger, at Det Radikale Venstre er imod, at man kan tegne en privat sundhedsforsikring, altså have en forsikring for det tilfælde, at man skulle komme til skade og få brug for at blive behandlet på et privathospital, vil Det Radikale Venstre så også være med til at fjerne fradraget for, at man forsikrer sig mod at blive arbejdsløs, og hvad er forskellen? Hvorfor skal man have lov til at forsikre sig mod at blive arbejdsløs og have et fradrag for det, men ikke forsikre sig mod at komme ud for en ulykke på sin arbejdsplads, eller hvad det nu måtte være, så man kan blive behandlet hurtigt på et hospital?

KI. 14:44

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

KI. 14:44

Camilla Hersom (RV):

Vi er overhovedet ikke imod, at man kan tegne en sundhedsforsikring. Man kan tegne en forsikring mod hvad som helst i det her land, og jeg tror, at det ville være svært at lovegive anderledes. Hvis jeg kom til at sige noget andet, må jeg efterfølgende give min tale til den, der sidder og prøver på at få mening ud af det, for det har ikke været min hensigt at sige det. Det, Det Radikale Venstre var imod, og som vi er glade for er blevet afskaffet, var, at der var et fradrag for at tegne helt private forsikringer, fordi det fradrag jo i sagens natur er betalt af alle skatteydere. Under den tidligere regering var det sådan, at alle dem, der ikke havde en privat sundhedsforsikring, faktisk bidrog til et fradrag for dem, der havde en. Det synes vi er uretfærdigt.

KI. 14:44

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Hr. Joachim B. Olsen, måske ikke lige for en kort bemærkning, men nu får han den alligevel her, værsgo.

KI. 14:45

Joachim B. Olsen (LA):

Tak. Det var måske mig, der formulerede mig forkert, og det beklager jeg.

Jeg er godt klar over, at De Radikale ikke har noget imod, at man tegner en sundhedsforsikring – det forstår jeg udmærket godt – men det, De Radikale er imod, er, at man får et fradrag for den sundhedsforsikring. Er det korrekt forstået? Altså, man må ikke få et skattefradrag, når man tegner en privat sundhedsforsikring, det er det, man har fjernet. Det er vi enige om. Så er det, jeg spørger: Hvorfor skal man så have et fradrag for at tegne en forsikring mod arbejdsløshed? Hvorfor vil De Radikale så ikke også være med til at fjerne det?

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

KI. 14:45

Camilla Hersom (RV):

Vi har faktisk, hvis jeg sådan skal give lidt folkeoplysning om Det Radikale Venstres holdning, i Det Radikale Venstre den holdning, at vi synes, at det vil være rigtig, rigtig udmærket, hvis alle borgere tegnede en form for forsikring mod arbejdsløshed, fuldstændig ligesom vi også har arbejdsmarkedspensioner i det her land, som er en eller anden form for, kan man sige, bidrag til ens pension. Men det har ikke så meget med det nærværende lovforslag at gøre. Vi kan tage den ude bagved bagefter.

KI. 14:46

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er hr. Hans Andersen fra Venstre, værsgo.

KI. 14:46

Hans Andersen (V):

Tak for det. Ordføreren nævnte, at Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker er positive over for det her lovforslag. Det var det, jeg lyttede mig til. Når jeg læser brancheforeningens hørings-svar, er det ikke er det, jeg opfatter som konklusionen. Altså, brancheforeningen har tre pinde. De nævner unødvendig store økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, unødige økonomiske konsekvenser for regionerne og patienterne og manglende incitamentsstruktur på linje med andre nordiske lande. Det er tre overordnede ting, som de fremhæver i deres høringssvar. Det har jeg svært ved at få til at være et positivt høringssvar.

KI. 14:47

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

KI. 14:47

Camilla Hersom (RV):

Nu har jeg været så heldig, at jeg har taget høringssvarene med herop, og der står faktisk i høringssvaret, at Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker, som de rettelig hedder, foreslog allerede i 2010, at de private aktører skulle bidrage til patientforsikringen som led i en større reform. Det er fortsat holdningen, at de private aktører skal bidrage, idet de private hospitaler er en del af det samlede sundhedsvæsen i Danmark, og det findes naturligt, at de private aktører bidrager til osv. osv. og skaber en incitamentsstruktur, der kan reducere skader og komplikationer hos danske patienter.

Så er det rigtigt, at de har en række betragtninger om, hvad de kunne ønske sig anderledes, herunder en udskydelse af lovforslaget for at finde det, de kalder en bedre løsning.

Vi er ikke i Det Radikale Venstre afvisende over for, at man ad åre kan finde andre måder at lave det her på, men vi føler, at det er magtpåliggende, at den ændring, vi ønsker, skabes nu. Den tidligere regering havde med Venstre i spidsen chancen helt tilbage i 2004. Der blev truffet et aktivt valg, og så satte man noget i gang i 2010. Det, at den tidligere regering har siddet på hænderne, skal ikke forhindre os i at opnå øget retfærdighed nu. Om systemet så må tilpasses ad åre, må vi jo se på.

KI. 14:48

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Hans Andersen for anden korte bemærkning, værsgo.

Kl. 14:48

Hans Andersen (V):

Sådan kan man jo læse høringssvar på mange forskellige måder. Jeg hæfter mig ved, at de væsentlige argumenter fra brancheforeningen er, at de ikke synes, at det her er den bedste model, og at det økonomisk bliver en ulempe for de fremtidige regioner. Det er også det, der står i lovforslaget under økonomiske konsekvenser, oven i købet er det skitseret, at man ikke helt kan estimere sig frem til, hvad regningen bliver til danske regioner på baggrund af den model, der nu ligger. Jeg synes sådan set bare, at De Radikale skulle læse høringsvaret en gang til og ikke bare hæfte sig ved indledningen og afslutningen, men også hæfte sig ved de konkrete forslag. Jeg siger ikke, at det her skal tage lang tid. Vi synes også i Venstre, at det her skal gå hurtigt, men jeg synes bare, at vi skulle give det en tanke i forhold til at finde en bedre model end den, der er foreslået.

Kl. 14:49

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Camilla Hersom (RV):

Nu synes jeg, på baggrund af den drøftelse der allerede har været i salen i dag, at Venstres forhold til, hvad der er langsomt, og hvad der er hurtigt i den her slags sager, taler sit eget tydelige sprog. Den tidligere regering havde chancen, traf et aktivt valg, satte først noget i gang 9 år efter – 9 år efter – at man havde overtaget regeringsmagten.

Jeg har læst høringssvaret. Jeg har holdt møde med brancheforeningen, som jeg er overbevist om at andre ordførere også har. Vi har interesseret os for det i de indledende manøvrer til det her. Det, der er afgørende, er, at vi får skabt mere retfærdighed nu. Det gør vi på den her måde, og så må vi selvfølgelig se, hvordan det udvikler sig, herunder hvad det er for aftaler, der kommer i stand. Men jeg kan ikke genkende det skræmmescenarie, som bliver opstillet, om, at det skulle være frygtelig, frygtelig dyrt at tegne de her forsikringer. Det kan man i alle mulige andre brancher. Forsikring & Pension mener, at markedet kan levere. Selvfølgelig kan det lade sig gøre.

Kl. 14:50

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så vi går videre til den næste ordfører i rækken, og det er fru Özlem Sara Cekic fra SF. Værsgo.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak for det. Det her lovforslag er et lovforslag i en række af lovforslag, der handler om de private sygehuse, og om, hvordan man på en eller anden måde kan prøve på at ligestille dem i forhold til det offentlige. Når man kigger tilbage i tiden, kan man se, at der siden 2004 har været en tendens til, at de private sygehuse og -klinikker ikke har rettet op på deres fejl – det kan man også se i forhold til de beløb, der er blevet udbetalt – og regningen er blevet sendt videre til Danske Regioner og til skattekysterne.

Vi synes, at det mest retfærdige er, at den, der har begået fejlen, også retter op på fejlen, og det er derfor heller ikke retfærdigt, at man bare kan sende regningen videre – og slet ikke i en krisetid. Lovforslaget lægger derfor op til, at de private sygehuse og -klinikker skal forsikre sig. Jeg håber, at de, når de forsikrer sig, så også påtager sig et ansvar for at skabe en bedre kvalitet i de sundhedsydelser, de tilbyder.

Der er ingen tvivl om, at der i forbindelse med de her sundhedstilbud er nogle brodne kar, men vi kan også se, at patienterne faktisk kommer rigtig meget i klemme. Heldigvis har vi så i Danmark et offentligt sundhedsvæsen, der er ret godt, og som retter op på fejlene, men de betaler også regningen.

Men det kan ikke blive ved med at gå på denne måde, og det er derfor også meget, meget positivt, at regeringen så tager et sådant initiativ, og at den er med til at skabe den retfærdighed, som siden 2004 er blevet efterlyst fra Danske Regioners side. Vi er også utrolig glade for de positive tilbagemeldinger, der er kommet i forbindelse med høringssvarene, og regeringen lægger op til, at vi selvfølgelig kigger på det her.

Det er for os at se, når man laver lovforslag, meget vigtigt, at man ikke bare laver et lovforslag og så regner med, at det hele kører af sig selv, men at man selvfølgelig evaluerer det og følger det så tæt, man overhovedet kan. Det er derfor med glæde, vi kan sige, at vi kan støtte det her lovforslag, der kan være med til at skabe retfærdighed.

Kl. 14:52

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken, og det er nu fru Stine Brix fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 14:52

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg skal så love, at den tale, jeg holder, ikke bliver så lang.

Jeg vil for det første bare sige, at jeg synes, at debatten, der har været her i dag, har været interessant, også den debat, som lige før udspillede sig mellem Venstre og Det Radikale Venstre, og som handlede om, hvorvidt det bliver fordyrende, når man har med privathospitaler og med private forsikringer at gøre, fordi der jo også skal høstes en profit. Det er jo en diskussion, som er noget helt særligt, og som også er ganske interessant, synes jeg sådan set.

Selve det lovforslag, som vi har at gøre med her, er et lovforslag, som handler om, at de private sygehuse og klinikker, når der dér sker en skade på en patient, også selv skal være med til at løfte de udgifter, der er, i forbindelse med at der udbetales en erstatning. Det synes jeg sådan set er et usædvanlig fredeligt og indlysende fornuftigt forslag, og det kan vi selvfølgelig sagtens støtte.

I dag er det sådan, at det er det offentlige, som betaler for de skader, der skal udløse en erstatning, også selv om de er sket på et privathospital. Det ser jeg som noget, der har været en del af den, kan man sige, positive særbehandling af privathospitalerne, som den tidligere regering igennem mange år har lavet. Derfor synes jeg også, det er rigtig godt, at vi nu har en regering, som ønsker at gøre op med denne form for særbehandling af de private hospitaler. Det er mine kommentarer til det.

Kl. 14:54

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Godt, tak for det. Der er en enkelt, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, og det er hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 14:54

Joachim B. Olsen (LA):

Når en patient bliver henvist til et privathospital gennem det udvidede frie sygehusvalg, er det jo det offentlige patient – det er vi enige om. Altså, det er jo, fordi den patient har en rettighed og bliver henvist til et privathospital, fordi det offentlige ikke har kunnet magte at foretage behandlingen inden for den tid, som vi herinde politisk har

bestemt er den tid, som man skal behandles inden for. Så det er jo det offentliges patient.

Altså, jeg synes, det er fint nok, at hvis der så sker en skade ude på det privathospital, er privathospitalet med til at finansiere det, men hvorfor skal det offentlige hospital, hvis skaden sker på det offentlige hospital, så ikke også medfinansiere det, hvis der sker en skade? Vi vil bare gerne have lige konkurrencevilkår.

Kl. 14:55

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 14:55

Stine Brix (EL):

Jamen det offentlige er jo med til at finansiere det, når der sker skader, og finansiere de erstatninger, der bliver udbetalt til patienter, der kommer til skade i det offentlige sundhedsvæsen.

Kl. 14:55

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Nu har hr. Joachim B. Olsen adgang til den anden korte bemærkning, værsgo.

Kl. 14:55

Joachim B. Olsen (LA):

Det, der er pointen med mit spørgsmål, er, at når det handler om et privathospital, altså en enhed, så synes jeg, det er helt fint, at den enhed, når den forvolder en skade, skal betale en del af erstatningen. Så er det, jeg spørger: Når f.eks. Herlev Hospital eller Rigshospitalet eller et andet konkret hospital forvolder en skade, hvorfor skal det konkrete hospital så ikke betale en del af erstatningen?

Det kan godt være, det er skattekroner i regionen, der betaler erstatningen, men det er jo ikke det konkrete hospital, som dermed ikke har noget konkret incitament til ikke at få skader. Kan ordføreren se forskellen? Jeg synes, at det konkrete privathospital skal være med til at finansiere det, når der sker en skade, såvel som jeg synes, at det er det konkrete offentlige hospital, som, når det forvolder en skade, også skal være med til at finansiere det og betale den konkrete erstatning. Så har vi lige vilkår, men det gør det her lovforslag jo at der ikke kommer.

Kl. 14:56

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 14:56

Stine Brix (EL):

Jeg synes, det er en ganske fin model, vi har i dag. I dag er det jo sådan, at det er regionerne, der har ansvaret for at planlægge, hvordan forskellige specialer skal fordeles på forskellige hospitaler, og derfor synes jeg også, det er ganske rimeligt, at det er regionerne, der sidder med et ansvar for at være med til at finansiere erstatninger.

Kl. 14:57

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren, der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den næste ordfører i talerækken er hr. Joachim B. Olsen for Liberal Alliance.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tak. I Liberal Alliance synes vi, det er helt rimeligt, at dem, som forvolder skaderne, er med til at betale for dem, er med til at finansiere erstatninger. Det princip støtter vi fuldt ud, og som jeg har for-

stået de forskellige interessenter på det her område, både privathospitaler, politikere osv., så er vi alle sammen enige om det princip. Men den løsning, som regeringen med det her lovforslag lægger op til, mener vi ikke er hensigtsmæssig, specielt ikke for borgerne. Det her lovforslag medfører, at et privathospital, som får henvist en patient fra det offentlige gennem f.eks. det udvidede frie sygehusvalg, selv skal tegne en forsikring for at dække omkostningerne ved udbetalingen af en eventuel erstatning, fordi patienten har pådraget sig en skade i forbindelse med en behandling på hospitalet.

Vi synes i den forbindelse også, det er vigtigt at understrege, at det udvidede frie sygehusvalg har været en stor succes. Det er blevet brugt af flere hundrede tusinde danskere, dvs. flere hundrede tusinde danskere, som er blevet behandlet hurtigere og er kommet hurtigere tilbage til arbejdsmarkedet og dermed har fået en bedre livskvalitet osv., end tilfældet ellers ville have været. Men det her forslag vil medføre, at priserne på behandlinger på privathospitalerne vil stige. De er i forvejen lavere, end de er i det offentlige, og det vil sige, at vi har en situation, hvor vi får mere sundhed for pengene, og det burde vi jo alle sammen kunne blive enige om er en god idé. Men den regning, man nu påfører privathospitalerne, vil blive sendt videre til regionerne og dermed i sidste ende til skatteborgerne, og vi vil dermed få mindre sundhed for pengene.

Som sagt synes vi, at princippet om, at dem, som forvolder skaderne, er med til at finansiere omkostningerne, er godt. Derfor synes vi, det er ærgerligt, at regeringen ikke vil være med til at se på en mere rationel reform af patientskadeerstatningen, således at man kunne skabe en incitamentsstruktur, som ville gøre det fordelagtigt for alle aktører, både private og offentlige, at undgå skader. Det kunne man f.eks. have gjort, ved at man lod de enkelte hospitaler, både offentlige og private, betale en del af erstatningen ved en eventuel skade forvoldt på deres hospital, og ved at man lod alle være dækket af patientforsikringer. Så ville der være lige konkurrence.

Når vi tænker på erhvervsministeren fra SF, der var på ved det forrige lovforslag, og som talte om lige konkurrence og om, hvor vigtigt det var, der var lige konkurrence osv., synes vi, det er noget underligt, at man så med det her lovforslag indfører et system, som netop sikrer, at der ikke kommer lige konkurrence. Jeg vil godt understrege, at som jeg har hørt det, er alle aktører – også privathospitalerne – villige til at bidrage til patientskadeersikringen. De synes så bare, at alle skal gøre det, så vi får en lige konkurrence. Derfor kan vi ikke støtte det forslag, som det ligger nu.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er et par korte bemærkninger. Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 15:01

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg vil meget gerne tage en lidt længere debat med ordføreren om det her med, at det private altid er billigere end det offentlige, og at manna skulle falde ned fra himlen, hvis vi udliciterede hele vores offentlige sundhedsvæsen til privathospitaler, for det tror jeg ikke internationalt der er belæg for at sige.

Jeg tror også, at ordføreren ofte overser, at de offentlige hospitaler skal stå til rådighed 24 timer i døgnet, skal forske, skal uddanne det personale, de skal have, og at det selvfølgelig også er noget, der koster penge. Jeg kan simpelt hen ikke forstå det: Mener Liberal Alliance, at det er o.k., at man går ud og pålægger andre brancher at være selvforsikrede, revisorer, advokater og andre brancher, men at lige præcis når det gælder privathospitaler og privatklinikker, er det altså bedre, at vi har en offentlig patientforsikring, der samler regningen op på skatteborgernes bekostning?

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ordføreren.

Kl. 15:02

få en kosmetisk operation, ikke at ordføreren har brug for det, vil jeg gerne understrege, men der kunne være nogle, der synes, at de gerne ville have en kosmetisk operation, og der så sker en skade i forbindelse med den, så synes jeg, det er helt fair, at privathospitalet skal dække samtlige omkostninger ved den skade gennem en privat forsikring.

Kl. 15:02

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil godt understrege, at skader jo ikke er det samme, som at der nødvendigvis er sket en fejl. Når man opererer folk, sker der jo utilsigtede ting. Det er helt naturligt, at det sker både i det offentlige og det private, det har ikke noget at gøre med, at der er dårlige læger eller noget som helst, det er bare skader, der sker i forbindelse med operationer, og der er ikke nogen, der gør det med vilje, eller fordi de sjusker eller noget som helst. Det synes jeg er vigtigt at understrege.

Men her handler det jo om, at vi har foretaget et politisk valg, som der også bliver bakket op om fra Socialdemokratiet side, hvor vi siger, at der er nogle offentlige patienter, og kan de ikke behandles i det offentlige inden for en given tid, bliver de sendt på et privathospital, dvs. at de er det offentliges patienter til at starte med. Alternativet ville jo være, at de skulle behandles på et offentligt hospital. Derfor er det meget svært at sammenligne med alle de andre områder. Omvendt kunne vi også sige, at alle, både private og offentlige hospitaler, skulle være dækket af en privat forsikring. Så ville der også være lige konkurrence.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Så er det fru Sophie Hæstorp Andersen igen.

Kl. 15:03

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg synes ikke, det er korrekt, for lovforslaget omhandler ikke kun det udvidede frie sygehusvalg, det omhandler også borgere, der går ind ad døren til en privatklinik og selv har pungen fremme og lægger sig under kniven og måske oven i købet er raske mennesker, f.eks. ved en kosmetisk operation, en brystoperation eller lignende – altså private behandlinger.

Så er der det udvidede frie sygehusvalg, og så er der selvfølgelig de patienter, hvor det offentlige hospital eller regionen aktivt går ind og laver et udbud, hvor man siger, at nu vil man gerne have nogle flere grå stær-operationer i en periode, og der vil det være sådan, at man jo der indgår i den kvalitet, som man har tegnet kontrakt på baggrund af, og derved skal man heller ikke forsikre sig i det omfang.

Jeg synes, at ordføreren fortegner problemstillingen lidt, og jeg kan simpelt hen ikke forstå det. Det, der skete i 2004, hvor jeg selv var heldig at være med ved forhandlingsbordet, var jo, at den daværende borgerlige regering med sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen i spidsen aktivt valgte at sige: Private hospitaler skal ikke være med til at bidrage til den offentlige sygeforsikring, vi har i Danmark, der gælder for borgerne, altså Patientforsikringen. Når der sker skader i det private, så skal de ikke betale. Det gør det offentlige for dem.

Det er jo en aktiv handling, og det er da nu, at vi får en fair og lige konkurrence modsat det, man gjorde i 2004.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ordføreren.

Kl. 15:04

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes, det er vigtigt at dele de forskellige ydelser her op. Hvis der er nogle – det kunne være ordføreren eller andre – der ønsker at

Men det, vi taler om her, er jo sundhedsydelser, det er jo operationer, der foretages, fordi folk er syge, og der har vi den tilgang i Danmark – og den bakker vi op om – at der skal være lige og fri adgang til sundhedsydelser. Derfor mener vi, at der er en forskel. Og det, vi så siger, er jo, at sker der en skade på et privathospital, også når det handler om sundhedsydelser, operation af et knæ, eller hvad det nu kan være, som ellers skulle være foretaget i det offentlige, så er det helt fint, at det konkrete hospital er med til at bidrage til erstatningen. Der siger vi, at det synes vi så bare også at det offentlige skal være, at det konkrete offentlige hospital skal være med til at bidrage til den forsikring. Og det er der ikke lagt op til i det her forslag, og derfor er det ikke lige konkurrence.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg bliver nødt til lige at bede alle om at holde sig inden for det der minut, de har.

Så er det fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 15:06

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg synes, det er dybt interessant at høre om ordføreren indblik i, hvordan regionernes økonomi fungerer. Ordføreren bliver ved med at sige, at den enkelte afdeling skal betale hos det offentlige, hvis de private hospitaler også skal. Derfor vil jeg gerne lige høre: Ved ordføreren ikke, at det i dag er sådan, at vi har disse regioner og at den enkelte region har ansvaret for de hospitaler, der er i regionen, og at hver region selv står for at betale de her erstatninger? Er det ikke korrekt, at det er sådan allerede i dag?

Kl. 15:07

Joachim B. Olsen (LA):

Jo.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så er det fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 15:07

Özlem Sara Cekic (SF):

Så giver det da slet ikke mening, at ordføreren bliver ved med at sige, at det enkelte hospital i det offentlige skal betale erstatning, ligesom de private gør. Det er jo præcis det, lovforslaget kommer til at ændre. I dag er det sådan, at de offentlige hospitaler rydder op efter sig selv. Og ikke nok med det, de skal også rydde op efter de fejl, som de private hospitaler begår. Derfor siger vi, at vi laver om på det, så de private hospitaler og klinikker ikke længere har den fordel, som de har haft siden 2004. For det er vigtigt, at der er retfærdighed. Når man har begået en fejl, skal man også selv rette op på fejlen. Derfor giver det overhovedet ikke mening, når ordføreren bliver ved med at bruge det argument.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, hvad argumentet for, at man er imod, at de private hospitaler og klinikker selvfølgelig skal rydde op efter sig selv, er.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Kl. 15:10

Joachim B. Olsen (LA):

Med den måde, man har indrettet det på i dag, er det jo ikke de offentlige hospitaler selv, der rydder op efter deres fejl. Det er regionen. Hvis et offentligt hospital laver en fejl, koster det ikke det offentlige hospital noget at lave den fejl. Det bliver dækket af Patientforsikringen. Det er der en pulje til.

Det, jeg siger, er: Hvorfor laver vi en model med en incitamentsstruktur, hvor aktørerne, både de offentlige og de private, har et meget ringe incitament til at undgå fejl, fordi de ikke selv skal være med til at dække udgifterne, uanset om de er offentlige eller private? Det er der, skævvridningen ligger i det her forslag.

Her siger man, at når de offentlige laver skader selv på patienter, som er det offentliges patienter, fordi de er henvist til et privathospital, skal de private dække omkostningen gennem en privat forsikring. Men det skal de offentlige hospitaler ikke. Hvis Herlev Hospital laver en fejl, betaler Herlev Hospital ikke for fejlen, men hvis Privathospitalet Hamlet laver en fejl, vil det være Privathospitalet Hamlet, der skal betale for fejlen. Sådan er det i det forslag, der ligger her, og derfor er der ikke lige konkurrence.

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så er det fru Camilla Hersom.

Kl. 15:09

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Jeg lyttede med interesse til den meningsudveksling, der var mellem ordføreren og fru Stine Brix fra Enhedslisten. Og det bragte mig til det spørgsmål, om man fra Liberal Alliances side egentlig ønsker et fuldt privatiseret sundhedsvæsen herhjemme. For hvis man mener, at privathospitaler altid kan gøre det billigere, og man i øvrigt, som der bliver lagt op til, gerne vil have en struktur, hvor vi frem for at have regioner, som styrer hospitalsdriften, skal have alting lagt ud på de enkelte hospitaler – både udgifterne og, må vi også regne med, de enkelte indtægter – er det så det, man ønsker, altså et fuldt privatiseret sundhedsvæsen i Danmark? Hvor stiller Liberal Alliance sig egentlig i den diskussion?

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Joachim B. Olsen (LA):

Nej, det ønsker vi ikke. Vi ønsker bare, at danskerne får mest sundhed for pengene. Derfor har vi ikke sådan nogle dogmer om, at behandlinger skal udføres på et offentligt hospital. Vi er meget store tilhængere af, at man i højere grad sætter ydelser i udbud, for vi sætter borgerne i centrum og tager udgangspunkt i det faktum, at vi lige nu har et sundhedsvæsen, hvor udgifterne stiger hurtigere end BNP. Derfor er vi sådan meget pragmatiske og siger, at dem, der kan løse opgaverne billigst og bedst – vi ønsker lige adgang til sundhed – er dem, der skal løse dem.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Camilla Hersom.

Kl. 15:10

Camilla Hersom (RV):

Jamen hvorfor så ikke tage skridtet fuldt ud og privatisere hele sundhedsvæsenet, hvis det er det, der er tankegangen?

Joachim B. Olsen (LA):

Det ville være et meget mærkeligt skridt at tage, når jeg lige har sagt, at vi ikke ønsker at privatisere hele sundhedsvæsenet.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så er det fru Liselott Blixt.

Kl. 15:10

Liselott Blixt (DF):

Jeg synes jo, at ordføreren er inde på noget interessant, og det er netop det med dem, som man henviser og laver en aftale om. Altså, hvis der er et sygehus i en region, der ikke kan klare alle knæoperationer, laver man en aftale med et privathospital.

Hvem er det så, der skal betale, hvis der sker en skade? Da jeg havde et syværksted, havde jeg en forsikring, så det var min forsikring, der dækkede, hvis jeg ødelagde et stykke tøj. Og hvis jeg fik en syerske til at hjælpe mig med de ting, som jeg ikke selv kunne nå, så var det stadig væk min forsikring, der betalte. Men hvis kunden gik direkte til syersken, så var det ikke min forsikring, der betalte.

Så kunne ordføreren være interesseret i, at man faktisk splittede det op? For der er jo noget sandt i det, ordføreren er kommet frem til.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:11

Joachim B. Olsen (LA):

Det vil vi meget gerne være med til at se på, for jeg tror, at Dansk Folkeparti og Liberal Alliance deler holdningen om, at dem, der laver skaden, skal være med at betale for den.

Men det skal bare være på lige vilkår både i det offentlige og i det private, så det er borgerne, der kommer i centrum, for det, sådan et system vil betyde, er, at det enkelte hospital – uanset om det er privat eller offentligt – vil have et stort incitament til at undgå at lave fejl, og det vil være til gavn for borgerne.

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så går vi over til den næste ordfører, og det er fru Mai Henriksen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:12

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

På vegne af den konservative sundhedsordfører, fru Benedikte Kiær, skal jeg holde følgende tale.

Først vil jeg fremhæve, at ideen om, at privathospitalerne skal bidrage til patienterstatninger, ikke er ny, men kom fra den forhenværende VK-regering og privathospitalerne.

Allerede i 2010 var den tidligere regering nemlig i dialog med branchen om, hvordan privathospitalerne på den mest smarte måde kunne være med til at betale for egne patienterstatninger, og under den forrige regering var der en aftale, der allerede var godt undervejs. For selvfølgelig skal privathospitalerne bidrage til at betale.

Men hvorfor vælger sundhedsministeren ikke at bruge erfaringerne fra eksempelvis andre skandinaviske lande? I ministerens model foreslås i stedet den dyrest mulige ordning, nemlig en privatforsikringsordning. Jeg har svært ved at forstå hvorfor.

Frem for at bede de private om at betale ind til den fælles kasse, som regionerne gør, pålægges de i stedet en dyr forsikringsordning, hvilket i sidste ende betyder højere indkøbspriser for det offentlige.

Forslaget minder mere om et ideologisk korstog, som de danske skatteydere og patienter desværre kommer til at betale for.

Det betyder også, at nogle af argumenterne for ministerens model, som kan læses i høringsnotaterne, bliver ret tyndbenede. Lad mig komme med et eksempel.

I det første høringsnotat afvises alle tanker om, at privathospitalerne kunne betale til en fælles ordning. Det vil sige, at tanker om en model som den norske, som er velfungerende, blot bliver afvist. Lige efter afvisningen argumenteres der for ministerens model, ved at man skriver, at jo flere skader, der forekommer, jo højere vil præmien blive. Det skulle sammen med tilsynet medvirke til at øge kvaliteten af behandlingerne.

Vi er enige om, at der skal være så få fejl og så få skader som overhovedet muligt i såvel det offentlige som det private sundhedsvæsen. Der begås nemlig også fejl i det offentlige sundhedsvæsen hver dag. Det tror jeg også at selv ministeren vil erkende.

Så med ovenstående argument i høringsnotatet for at fastholde ministerens model over for de private hospitaler, burde samme model indføres på offentlige sygehuse, da økonomiske konsekvenser af flere skader også her – sammen med tilsynet – ifølge argumentet vil føre til højere kvalitet.

Samlet set kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte forslaget. Jeg vil dog godt endnu en gang fremhæve, at Det Konservative Folkeparti ikke afviser selve ideen om, at private hospitaler og privatpraktiserende speciallæger skal bidrage til patienterstatninger.

Men vi afviser ministerens forslag, da det er en dyr model, og fordi det stadig væk indeholder konkurrenceforvridende elementer. Vi så hellere, at man havde valgt en model med elementer, som man i forvejen har gode erfaringer med i andre lande.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om ordet. Så er det ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 15:15

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Tak for bemærkningerne og for debatten. Som flere ordførere har været inde på, er det her lovforslag det sidste lovforslag i en række af tiltag, der handler om at gøre op med den tidligere regerings favorisering af privathospitalerne. Med det her lovforslag sørger vi for, at de private sygehuse nu selv skal betale for de patientskader, de er skyld i. Det er helt rimeligt efter knap 9 år, hvor erstatning for skader forvoldt på de private sygehuse er blevet betalt af de offentlige kasser.

Regeringen er meget optaget af, at vi får en mere retfærdig fordeling af ansvar og midler i sundhedsvæsenet, og derfor har vi også fremsat det her lovforslag. Det duer ikke, at vi har private sygehuse og klinikker, der har en mere fordelagtig stilling i forbindelse med patientskadeerstatninger end de offentlige sygehuse. Vi skal ikke have en privat sundhedssektor, der kan sende regningen for deres fejl videre til skatteyderne og til det offentlige.

Over for de ordførere, som jeg i dag har kunne høre fremføre bekymringer for, at lovforslaget vil få de offentlige udgifter til at stige markant eller i det hele taget stige, fordi de private sygehuse vil vælge deres udgifter til forsikringer over på regionerne – det kan jeg forstå optager flere af ordførerne – vil jeg gerne slå fast, at der altså ikke er noget i det lovforberedende arbejde, der har givet mig anledning til at dele den bekymring. Og i sidste ende, kan man sige, kommer det jo an på, om regionerne kan forhandle fornuftige takster hjem. Her må jeg bare sige, at det har jeg stor tiltro til at regionerne også efter her lovforslag vil kunne.

Jeg vil gerne kvittere for de generelt positive tilkendegivelser til at få lavet den her ligestilling af de private hospitaler og de offentlige, så vi sikrer en fair konkurrence. Og jeg kan forstå, at langt de fle-

ste partier her i Folketinget enten støtter forslaget eller afventer udvalgsbehandlingen og har spørgsmål til den videre lovbehandling. Jeg stiller mig naturligvis meget gerne til rådighed for at svare på alle de spørgsmål, der måtte være, og jeg ser frem til den videre udvalgsbehandling.

Så vil jeg bare til sidst kvittere for, at der åbenbart bredt i Folketinget, og det er jo en rigtig glædelig nyhed, er en stor optagethed af, hvad vi kan gøre for at sikre, at kvaliteten fortsat bliver løftet i vores sundhedsvæsen og på vores sygehuse. Det glæder en sundhedsminister at høre så mange ordførere stå her på talerstolen og tale om, hvad vi kan gøre for at sikre, at antallet af patientskader nedbringes, for at sikre, at man alle steder i vores sundhedsvæsen er optaget af at løfte kvaliteten. Det er en rigtig god nyhed, for det er jo ikke gjort med det her lovforslag alene. Det er heller ikke det primære formål med det her lovforslag. Det er jo en bred indsats, der skal til, for at vi også i fremtiden kan se en rigtig sund udvikling i forhold til, hvor mange patientskader der sker i vores sundhedsvæsen. Så jeg glæder mig til at fortsætte den debat med Folketingets sundhedsordførere. Og så ser jeg ellers rigtig meget frem til den videre behandling af det her lovforslag.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er lige et par korte bemærkninger. Fru Liselott Blixt.

Kl. 15:18

Liselott Blixt (DF):

I de år, jeg har været herinde, har jeg nu aldrig hørt nogen sundhedsordfører, der ikke gerne ville prøve at nedbringe antallet af utilsigtede hændelser eller skader. Det håber jeg heller ikke at sundhedsministeren har.

Jeg kunne godt tænke mig at køre lidt videre med det, som hr. Joachim B. Olsen var inde på. Altså, når der er nogle patienter, som det offentlige sender videre til et privathospital, hvem er det så, der betaler, hvis der kommer en skade? Er det så den private, der skal betale skaden, eller er det det offentlige, som faktisk har borget for den her borger?

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ministeren.

Kl. 15:18

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jamen fra debatten husker jeg det, som om der faktisk også var en af ordførerne fra regeringspartierne, der gjorde rede for det, men jeg svarer selvfølgelig gerne mundtligt, og jeg vil også meget gerne sende et skriftligt svar på det. For der er en forskel på, om det er behandlinger på baggrund af det udvidede frie sygehusvalg, eller om det er på baggrund af et konkret udbud, som den enkelte region har indgået en aftale med et privat sygehus om. Og når der er den forskel, er det jo, fordi regionerne – når vi snakker om behandlinger, der ligger under det udvidede frie sygehusvalg – er forpligtet til at indgå aftaler med alle de aktører, der nu er og som måtte ønske det på baggrund af den overordnede aftale, der er indgået mellem Danske Regioner og Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker.

Det vil altså sige, at den enkelte region har mindre at skulle have sagt over for den konkrete klinik eller det konkrete hospital, hvorimod at det, når vi taler om udbud, handler om en meget konkret aftale, hvor den enkelte region nærmere kan specificere, hvad der ønskes, og hvad for nogle krav der stilles til det private hospital eller den private klinik. Det står regionen frit for at sige: Jamen vi har de her kvalitetskrav, og hvis man ikke lever op til det i udbuddet, så vælger regionen ikke den klinik eller det hospital.

Det er simpelt hen det, der er forskellen. Jeg ved godt, at det er lidt teknisk, men det er det, der gør, at afgrænsningen er sådan.

Kl. 15:22

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det Hans Andersen.

Kl. 15:20

Hans Andersen (V):

Tak for det. Det her lovforslag, er jo – som det ligger nu – baseret på en bestemt finansieringsmodel. Jeg vil godt høre ministeren, hvorfor ministeren ikke lægger et forslag frem, der tager udgangspunkt i den norske finansieringsmodel.

For i Norge er det jo sådan, at antallet af skadesanmeldelser pr. 100.000 indbyggere er langt lavere end i Danmark og i de øvrige nordiske lande. Altså, jeg spekulerer lidt på, hvad årsagen er til, at det lige præcis er den her model, ministeren lægger frem, og ikke en model, hvor man har kigget på de ret gode erfaringer fra Norge.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ministeren.

Kl. 15:20

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Det var faktisk det, jeg prøvede at komme ind på, da jeg kvitterede for, at det er et samlet Folketing, der bakker op om, at vi fortsat skal løfte kvaliteten i vores sundhedsvæsen og fortsat skal gøre alt, hvad vi kan, for at nedbringe antallet af patient skader.

For hvis man tror, at der kan laves en direkte sammenligning mellem Danmark og Norge – altså at der er færre patientskader i Norge, fordi man har et andet forsikringssystem – vil det efter min mening være en meget, meget forsimplet analyse. Der er mange ligheder mellem det norske og det danske samfund – det er klart. Men der er jo altså også nogle markante forskelle i den måde, vi har indrettet vores sundhedsvæsen på, og jeg mener, det er en grov forsimplet ting at tro, at det hele kan føres tilbage til, hvad det er for en forsikringsmodel, man har valgt.

Hvis jeg skal komme kort ind på en bestemt ting, der gør, at jeg synes, at den model, regeringen har lagt frem, er bedre end den norske, er det – selv om det ikke er hovedformålet med lovforslaget – den her mulighed for at få gjort noget ved de brodne kar i branchen. I den norske model, som jeg har forstået den, siger man, at alle inden for en bestemt branche – det kan være klinikker, der foretager plastikoperationer såsom brystforstørrende operationer – er i den samme kategori og betaler den samme takst, uanset om de har få eller mange skader.

Den model, vi lægger frem her, vil betyde, at den klinik, der laver mange skader og laver sit arbejde dårligt – altså populært sagt er nogle klamphuggere og skader kvinder, så de f.eks. får deforme bryster efter at være gået ind på klinikken efter noget helt andet – vil opleve, at præmien vil stige for hver gang. For dem vil det derfor formentlig blive svært at kunne fortsætte med at drive forretning. Det er jo i sig selv en positiv sidegevinst ved det her lovforslag, altså at de brodne kar vil få en sværere gang på jorden.

Jeg synes, det er en positiv sidegevinst, selv om jeg er helt med på – det håber jeg også at ordføreren er – at det ikke er hovedformålet med det her lovforslag. Det opnår man ikke med den norske ordning

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Hans Andersen.

Hans Andersen (V):

Det er jeg nu ikke enig i, for i den norske ordning betaler man jo også i forhold til det, man historisk har forvoldt af skader. Det skulle jo gerne afspejle sig i, at der, hvis man betaler en præmie i forhold til det antal skader, man historisk set har forvoldt, er et incitament til at gøre det bedre. Så der vil jeg bare sige, at der er vi uenige.

Men i forhold til det her med det udvidede frie sygehusvalg, hvor regionerne køber behandlinger på privathospitalerne, kan ministeren så med det her lovforslag garantere, at prisen ikke bliver højere?

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ministeren.

Kl. 15:23

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg vil først sige, at vi måske må tage nogle skriftlige spørgsmål-svar om den norske model. Jeg skal ikke stå her og lægge hovedet på blokken. Som jeg har forstået det, kigger man på skadesrisikoen i de enkelte erhverv, og så laver man en standardtakst. Og det er jo ikke det samme, der vil ske med den her model, hvor præmien vil stige for den, der forårsager mange skader. Men lad os fortsætte diskussionen om den norske model i udvalgsbehandlingen.

Så er det jo fuldstændig rigtigt, at det er muligt, at de private sygehuse og klinikker vil forsøge at overvælde nogle af udgifterne på regionerne, i forbindelse med at de nu skal forsikre sig. Men hvorvidt det lykkes, afhænger jo altså af, hvor gode regionerne er til at forhandle. Og som jeg også sagde i mine indledende kommentarer, har jeg fortsat ret stor tiltro til regionernes forhandlingsevner, når det kommer til at få forhandlet nogle fornuftige priser hjem.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 15:24

Joachim B. Olsen (LA):

Nu siger sundhedsministeren, at når nu den her forsikringsordning kommer, vil det betyde, at alle klamphuggerne osv. i den private sektor vil forsvinde, fordi det vil blive dyrt for dem at tegne forsikringer, og at det jo er godt for alle. Jeg er som liberal fuldstændig enig i princippet; det er super fint. Jeg kan godt lide private forsikringsordninger. Men når det nu er så godt og vi får fjernet alle klamphuggerne, hvorfor gør vi så ikke det samme i det offentlige system? Altså lader dem alle sammen, hele den offentlige sundhedssektor, forsikre sig privat, for så får vi også fjernet alle klamphuggerne fra det offentlige sundhedssektor. Der sker jo også fejl.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ministeren.

Kl. 15:25

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Som flere af ordførerne også har svaret hr. Joachim B. Olsen, har vi jo et system, hvor det er regionerne, der er driftsherrer for vores sygehuse, og hvor det også er regionerne, der betaler for de skader, der bliver forvoldt. Så den sammenhæng, som hr. Joachim B. Olsen efterspørger, er altså allerede i dag til stede i systemet.

Så vil jeg bare sige, at jeg har svært ved at genkende det billede, der ikke kun i den her debat, men også i tidligere debat, bliver tegnet af oppositionen af personalet i vores sundhedsvæsen, nemlig som nogle, der helst vil behandle så få patienter som muligt, og stod det til dem, skulle ventelisterne vokse i det uendelige. Og det er et bille-

de af, at de ikke har nogen høj faglig standard og et ønske om ikke at forårsage skader og have fejloperationer.

Jeg synes, det er rigtig ærgerligt. Jeg tror ikke, at det kun er, fordi vi herindefra indgår økonomiaftaler med regionerne, hvor vi sætter måltal for, hvor meget antallet af patientskader skal nedbringes, at det sker. Jeg tror faktisk, at man både på det enkelte sygehus, på den enkelte afdeling og hos den enkelte fagperson er dybt optaget af at levere sundhedsydelser af høj kvalitet – og i øvrigt i forlængelse af fredagens debat om den differentierede behandlingsgaranti også er optaget af at behandle patienter så hurtigt, som det kan lade sig gøre, henset til deres sygdom.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):
Joachim B. Olsen.

Kl. 15:26

Joachim B. Olsen (LA):

Det var da noget af en stråmand at sætte op: Som om der er nogen af os – nu taler jeg så på vegne af alle de borgerlige partier – der skulle have den opfattelse, at der i både den offentlige og private sundhedssektor skulle være nogle, der gerne ville lave fejl. Det er der da ikke nogen der mener at de gerne vil. Det vil de da heller ikke i den private sektor. Der er da heller ikke nogen læger eller sygeplejersker ansat på private hospitaler, der ikke har en høj faglig stolthed osv. Det gør sig da gældende i begge sektorer, går jeg ud fra.

Men jeg synes faktisk ikke, at jeg fik noget ordentligt svar på det spørgsmål, jeg stillede sidst. Jeg synes også, at ministeren snakkede udenom. I regionerne er det jo sådan, at det er regionen, der betaler ind til patientskadeforsikringen. Det er jo ikke det enkelte hospital, f.eks. Herlev Hospital eller Rigshospitalet, eller hvilket hospital det nu måtte være, der betaler for de skader, som de forvolder. Det er jo en pulje, der ligger et andet sted. Nu vil man så indføre den struktur, som kun gælder for de private hospitaler, at begår de fejl, skal de selv betale. Så er det bare, jeg spørger: Hvorfor ikke indføre en struktur også i det offentlige, der gør, at de selv skal betale, når de forvolder skader? Når ministeren siger, at det bliver til gavn for patienterne i den private sektor, vil det da også blive til gavn for patienterne i det offentlige system.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):
Ministeren.

Kl. 15:27

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg synes egentlig, at jeg svarede temmelig klart og temmelig tydeligt, i hvert fald så tydeligt og klart, som jeg kan, nemlig at der jo i dag i det offentlige er klare incitament, ud over hvad der så måtte være af faglige forpligtelser, faglig stolthed – jeg beklager, hvis ordføreren følte sig udsat for en stråmand; det var ikke min hensigt; det synes jeg ikke er fint – til at have fokus på patientskader og på kvalitet, fordi det er regionerne, der er driftsherrer og har ansvaret for vores sygehuse, og det er regionerne, der betaler for patienterstatninger. Den sammenhæng er der.

Det er den sammenhæng, vi også skal have etableret, når det kommer til de private. Når de private i dag forvolder skader, er det regionerne, der udbetaler patienterstatninger. Vi får jo lige præcis med det her lovforslag lavet den parallelitet mellem det offentlige og det private sundhedsvæsen, som er det eneste rimelige og retfærdige. Det er jeg ikke bare glad for. Jeg er faktisk også ret stolt af, at vi nu får gjort noget ved det. For på trods af, at flere ordførere fra oppositionen har sagt, at det ville de sådan set også selv have gjort noget ved, mens de havde magten, kan vi jo bare konstatere, at det har været

ret sådan i knap 9 år, at det har været det offentlige, der har betalt erstatninger for skader forvoldt på de private klinikker.

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget sendes til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Der er ikke nogen, der har indvendinger. Så betragter jeg det som vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler, lov om apoteksvirksomhed, sundhedsloven og lov om regionernes finansiering. (Forhindring af forfalskede lægemidler i den lovlige forsyningskæde m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).
(Fremsættelse 11.10.2012).

Kl. 15:28

Forhandling

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):
Hr. Hans Andersen.

Kl. 15:29

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Da Venstres ordfører på det her område, fru Jane Heitmann, ikke kan være til stede, skal jeg læse følgende op:

I EU og i Danmark har vi set eksempler på, at forfalskede lægemidler er solgt til patienter gennem både lovlige og ulovlige kanaler – lægemidler, der udgiver sig for at være godkendte lægemidler, men som er forfalskede med hensyn til identitet, oprindelse eller historie. Falsk varebetegnelse, hvor varen ikke indeholder det, der loves på pakningen, kan have fatale konsekvenser for borgerne og brugerne. Det gælder desværre ikke kun for lægemidler. Det er helt nødvendigt, at der bliver taget hånd om problematikken, så medicinbrugere kan have tillid til, at et præparat indkøbt på et dansk apotek eller online indeholder det, som pakningen foreskriver.

Med L 32 gennemføres dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/62/EU, som skal forhindre, at forfalskede lægemidler kommer ind i den lovlige forsyningskæde. Direktivet sigter mod et fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler.

Et lægemiddel består af et aktivt stof og et antal hjælpestoffer. Med L 32 skabes en fælles forståelse af de to begreber. På baggrund af en ny fælles forståelse af begreberne udvides det nuværende lægemiddeldirektiv til at gælde fremstillere, importører og distributører af aktive stoffer. Alle disse interessenter skal fremover lade sig registrere hos lægemiddelmyndighederne, som vil kunne foretage inspektioner, inden en given virksomhed påbegynder produktionen. En ny offentlig database skal sikre, at fremstillere af lægemidler fremover hurtigt kan få overblik over godkendte leverandører af aktive stoffer. Lægemiddelloven foreskriver en ensartet tilgang til lægemidler for både mennesker og dyr. Det forhold ændres der ikke på, ud over at det ikke skønnes hensigtsmæssigt at lade de samme regler

gælde i forhold til fremstillere, importører og distributører af aktive stoffer og hjælpemidler til veterinære lægemidler.

Nye regler for indførelse i EU, skærpede myndighedskrav, strengere krav til lægemiddelfremstillers håndtering af aktive stoffer og nye retningslinjer for distribution og risikovurdering i forhold til fremstillingspraksis skal samlet sikre, at håndteringen af både aktive stoffer og hjælpemidler skærpes. Disse tiltag ser vi fra Venstres side positivt på. Særlig finder vi det positivt, at patient- og forbrugerorganisationer involveres, ligesom vi hilser en diskussion af straf og sanktionsmuligheder velkommen. Af og til kan man få det indtryk, at onlinesalg af lægemidler er det rene slaraffenland. Derfor kan en mærkningsordning for hjemmesider i form af et fælles EU-logo være et skridt på vejen til at styrke netop forbrugersikkerheden ved køb af lægemidler online, således at forbrugeren kan føle sig sikker på, at onlineforhandleren følger national lovgivning.

Lovforslaget rejser også en række spørgsmål. Af høringssvarene fremgår det, at enkelte er bekymrede for de økonomiske og bureaukratiske konsekvenser. Disse forhold ser vi fra Venstres side frem til at få belyst grundigt gennem udvalgsarbejdet, ligesom vi ser frem til, at ministeren afklarer, hvorledes engrosforhandlere bør agere for at leve op til de forpligtelser, som lovforslaget pålægger i forhold til f.eks. kontrol af god distributionspraksis hos samarbejdspartnere inden for grossistvirksomhed.

Sidst, men ikke mindst, kan vi konstatere, at regeringen med lovforslaget ønsker at overimplementere EU-direktivet i forhold til indberetningspligten omkring identitet og oprindelse af forfalskede aktive stoffer.

Til slut vil jeg bemærke, at det er glædeligt at læse den kommenterede udgave af høringssvarene. Regeringen har i flere tilfælde valgt at følge forslagene fra de hørte parter – det er positivt – og jeg indledte min tale med at påpege, at falsk varebetegnelse, hvor varen ikke indeholder det, der loves på pakningen, kan have fatale konsekvenser for brugerne. Vi lever i en tid, hvor tingene ikke altid er, hvad de udgiver sig for at være. Tænk bare på alt det, den nuværende regering lovede og lovede og ikke kunne holde, det må man da kalde falsk varebetegnelse.

Fra Venstres side ser vi frem til den kommende udvalgsbehandling og til at få svar på de her rejste problemstillinger, og vi forventer klare svar fra ministeren.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:34

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Den rigtige medicin til den rigtige patient på det rigtige tidspunkt er et fast og meget forståeligt motto for alle sundhedsprofessionelle.

Det førstnævnte er altså den rigtige medicin, og det forstår jeg godt er nævnt først i det her motto – altså det her med, at den rigtige medicin er den medicin, der er ordineret af lægen, og at det så vitterlig også er den medicin, som bliver udleveret til patienten; at det glas eller den flaske, man får udleveret, altså rummer den medicin med den ønskede effekt.

Det er desværre et stigende problem med forfalskede lægemidler i Danmark og mange andre steder i verden. Det her med, at det er forfalsket, altså det her med, at det måske ikke hverken helt eller tilnærmelsesvis er den rigtige medicin, midlet indeholder, at medicinen sammensætning ikke er kontrolleret rigtigt, udgør naturligvis et sikkerhedsmæssigt problem for patienten, men det udgør også et meget stort problem for samfundet som helhed.

EU har vedtaget et direktiv, og det skal vi sørge for at få indarbejdet i dansk lovgivning; derfor dette lovforslag. Det drejer sig om at højne sikkerheden for patienten generelt. Hvad er det, vi gør ved det, hvad gør vi med den danske lovgivning? Der er primært seks punkter.

Vi sørger for at lave en registrering som en kontrolordning i forbindelse med de virksomheder, som fremstiller, indfører og distribuerer lægemidler her i landet.

Vi laver en registrerings- og kontrolordning for virksomheder, som formidler køb og salg af lægemidler på vegne af andre virksomheder.

Vi stiller nye krav til dem, der fremstiller, og til dem, som har engrosledet i forbindelse med distribution af medicin.

Vi stiller også krav til apotekere og andre forhandleres onlinesalg af medicin.

Det er også et spørgsmål om at få stillet nye krav til den dialog, der er mellem lægemiddelvirksomhederne og Sundhedsstyrelsen.

Sluttelig bliver det i lovforslaget præciseret, at Sundhedsstyrelsen skal sørge for at markere tilbagekaldelsen af stoffer og præparater, som man har fundet ud af er ikkelegale præparater på markedet.

Det er et rigtig godt og et nyttigt lovforslag, der her er fremsat. Det vil utvivlsomt medføre en højnelse af patientsikkerheden, fordi man er sikker på, at man får en væsentlig mere rigtig medicin. Men det er også et spørgsmål om – og det synes jeg er nok så væsentligt – at man får højnet den generelle tillid til medicin i det danske samfund og i Europa som helhed.

Socialdemokraterne støtter det fremsatte lovforslag.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om ordet. Så er det fru Liselott Blixt.

Kl. 15:37

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

De første ordførere har jo nævnt det meste af det, der er i det her forslag. Det her forslag støtter vi i Dansk Folkeparti, men et par enkelte ord vil jeg da godt give det med på vejen.

Forslaget omhandler tre punkter, hvoraf det vigtigste er at stramme lovgivningen vedrørende de forfalskede lægemidler. Det er rigtig vigtigt, at man i Danmark samt i resten af EU som patient kan føle sig sikker på de lægemidler, som man køber, og som er lovlige og godkendte. Jeg ville blot ønske, at man også havde den samme lovgivning vedrørende medicinsk udstyr.

Jeg mener, at det er under al kritik, at man fra EU's side først kommer med en lovgivning om 5 år på det her område, så jeg håber, at ministeren vil sikre de samme regler for udstyr som for det, man kan putte i kroppen, altså piller, som man spiser. Det er den samme krop, det handler om. Om man synker produktet eller sætter det i brystet eller i hoften, kan det give de samme sundhedsmæssige udfordringer.

Jeg kan især godt lide § 47 a i det her lovforslag om overvågning og advarsel. Der står:

»Sundhedsstyrelsen opretter et system til forebyggelse af, at lægemidler, der kan udgøre en sundhedsfare, når frem til brugerne. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler herom.«

Der er også § 47 b, som man med et enkelt ord kunne ændre til at lyde:

Vurderer Sundhedsstyrelsen, at et medicinsk udstyr, der forhandles eller udleveres her i landet, udgør en alvorlig sundhedsfare, sender styrelsen omgående en hasteadvarsel til de kompetente myndigheder i de andre EU-lande og til alle relevante aktører i forsyningskæden her i landet efter regler, som fastsættes af ministeren for sundhed og forebyggelse. Hvis Sundhedsstyrelsen vurderer, at et så-

dant medicinsk udstyr kan være nået frem til brugerne, skal styrelsen omgående udsende en offentlig advarsel mod at anvende udstyret.

Se, nu skiftede jeg lige ordet lægemidler ud med ordene medicinsk udstyr. Og mit håb var, at vi kunne få præcis det samme, når det drejer sig om medicinsk udstyr, og det kan jeg ikke forstå skal tage 5 år at få. Det tager i hvert fald ikke 5 år at skifte et ord ud og sikre, at det her sker, i hvert fald i form af advarsler.

De to andre punkter i forslaget er afbureaukratisering, med hensyn til hvordan lægemiddelvirkomheder nu kan søge direkte om klausuleret tilskud, uden at man skal igennem en gennemgang af enkelttilskudsreglerne først, og det lyder da yderst fornuftigt. Så tænker man: Hvorfor har vi ikke gjort det noget før? Men man skal vel finde fejlene først.

Det sidste omhandler en ordning, man har haft om blødermedicin, hvor regionerne har udlignet udgifterne. Men da udgifterne efterhånden er små, mener regionerne, at det er unødvendigt.

DF støtter alle tre dele i forslaget.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det fru Camilla Hersom som ordfører.

Kl. 15:40

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Nærværende lovforslag har til formål at minimere risikoen for, at forfalskede lægemidler kommer ind i den lovlige forsyningskæde til skade for patienter og brugere. Baggrunden for lovforslaget er et EU-direktiv om samme. Det giver da også rigtig god mening at sikre fælles regler på tværs af Europa på dette så væsentlige område.

Uanset at lovforslaget er både væsentligt og velkomment, er det værd at bemærke, at problemet med forfalskede lægemidler mig bekendt ikke hidtil har været kendt på apoteker i Danmark, der er karakteriseret ved få store grossister og omfattende kvalitetsprocedurer på apotekerne.

Det er i de ulovlige distributionskanaler, der er en hel anden problematik. Der må man jo antage, at formålet med at oprette en ulovlig kanal til forbrugerne netop er at sælge ulovlige produkter.

Samlet set er forslagene om øget registrering, indberetning og offentliggørelse af information om sager både helt nødvendige og relevante.

Lovforslaget indeholder endvidere et forslag om lægemiddelvirkomheders mulighed for at søge om generelt klausuleret tilskud til lægemidler samt et forslag om at udligne bløderudligningsordningen. Begge disse forslag har til hensigt at mindske unødigt bureaukrati og undgå irritationsbyrder, som det så malerisk hedder i bemærkningerne til lovforslaget. Det kan vi alle ønske os mere af på flere områder.

Vi kan støtte forslaget i sin helhed.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Det her forslag handler om, hvordan man kan skabe større patientsikkerhed ved at skabe et mere gennemsigtigt sikkerhedsnet i forbindelse med falske lægemidler.

Selve lovforslaget består af mange dele, og mange af de tidligere ordførere har nævnt dem, så det vil jeg ikke gentage herfra. Der er både dele om, hvordan man kan lave nye registrerings- og kontrolordninger for virksomheder, der fremstiller, indfører eller distribue-

rer aktive stoffer, og også en del om, hvordan man kan gå ind og skabe et mere gennemsigtigt system på nettet.

Når man læser høringssvarene, fremgår det, at mange af dem er meget, meget positive. Mange af dem er også meget ambitiøse, og det vil jeg rigtig gerne kvittere for herfra.

Jeg håber også, at vi kan følge det her de næste 2 år og se, hvordan det virker, og om der er nogle ting, der skal justeres. Hvis der er nogle ting, der skal justeres, er vi selvfølgelig også åbne over for efterfølgende faktisk at kigge på det, så det bliver til gavn for patienterne.

SF støtter lovforslaget.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Fru Stine Brix.

Kl. 15:43

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Der har allerede været mange udmærkede bemærkninger om, hvad hensigten med det her lovforslag er. Jeg kan tilføje, at ulovlige og forfalskede lægemidler bestemt hverken lyder som noget særlig rart eller tiltalende.

Når jeg kigger tilbage på debatten, kan jeg se, at der en række gange tidligere har været strammet op på kontrol og sanktioner i forbindelse med ulovlige lægemidler. Vi har også fra Enhedslistens side bakket op, når vi har kunnet se en fornuftig og saglig begrundelse for det. Og det kan også sagtens være, at vi skal være med den her gang, men jeg har et par spørgsmål, som jeg godt kunne tænke mig at få belyst lidt mere.

Det, der er baggrunden for forslaget, er jo, som flere ganske rigtigt har sagt, at EU har lavet et direktiv, som stiller krav om en række nye kontrolmekanismer med de to formål at undgå forfalskede lægemidler i den sådan almindelige, lovlige, legale forsyningskæde og også for at undgå, at brugerne køber de her lægemidler via internettet.

Mit spørgsmål går på to ting. Det ene har De Radikales ordfører allerede været en lille smule inde på, og det er, om der er noget nyt om, hvorvidt der egentlig er konstateret fund af forfalskede lægemidler i den danske forsyningskæde. Jeg synes i hvert fald, at det er rart at få det belyst, når vi skal kigge på, om vi skal stramme kontrollen yderligere.

Det andet drejer sig om den anden del, altså om den del, der handler om salg via hjemmesider. Jeg løftede i hvert fald øjenbrynene en smule, da jeg læste lovforslaget i går, for jeg kunne se, at man har valgt at videreføre den temmelig omdiskuterede regel om, at vi skal kunne pålægge internetudbydere, at de skal blokere for en hjemmeside, hvorfra der sælges ulovlig medicin.

Det var jo en temmelig stor debat for et par år siden og med rette, synes jeg – det er meget vidtgående at bruge blokering af hjemmesider, noget, som jeg mener kan sidestilles med censur. Derimod kan jeg ikke læse det som et krav i EU's direktiv; der taler man om en mærkningsordning af hjemmesider, altså om, at man vejleder forbrugerne om, hvilke hjemmesider der er troværdige at købe medicin via.

Så mit spørgsmål er egentlig, om jeg læser bemærkningerne rigtigt, nemlig at det ikke er et krav fra EU's side, at hjemmesider skal kunne blokeres, og som en følge af det, om der er nogen særlig grund til, at man fra regeringens side gerne vil opretholde den her ret vidtgående bestemmelse, eller om vi ikke skulle harmonisere med EU på det her punkt, som man siger.

Så med de bemærkninger vil vi følge lovforslaget, skulle jeg sige.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 15:46

Der ses ikke at være indvendinger herimod, så det gør vi.

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Det er godt nok sjældent, at jeg må sige, at jeg er rørende enig med Enhedslisten. Jeg er rørende enig med det, fru Stine Brix sagde i sin tale; det er fuldstændig de samme holdninger, vi har til det her lovforslag.

Der er nogle gode ting i det, men vi er lidt nervøse for, om der sker en overimplementering. Vi er også betænkelige ved den del, der handler om blokering af hjemmesider. Så vi vil også meget gerne have belyst, om der er tale om en overimplementering, og det vil vi så følge i det videre udvalgsarbejde. Mange tak.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så er det fru Mai Henriksen.

Kl. 15:47

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

På vegne af den konservative sundhedsordfører, fru Benedikte Kiær, skal jeg oplyse følgende:

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget, som gennemfører dele af et nyt EU-direktiv i dansk lov for dermed at reducere risikoen for, at forfalskede lægemidler kommer ind i den lovlige forsyningskæde for lægemidler.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så er det ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 15:48

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Tak for det, og tak for bemærkningerne og den gode modtagelse af lovforslaget her, som jo har til formål bl.a. at gennemføre et EU-direktiv i dansk ret.

Det er fuldstændig afgørende at sikre, at patienter og andre medicinbrugere kan have fuld tillid til, at den medicin, de køber på apotekerne og hos detailhandlere med tilladelse til at sælge medicin, lever op til de krav, der gælder for kvalitet, for sikkerhed og for effekt for godkendt medicin.

Det siger sig selv, at det kan være forbundet med en alvorlig sundhedsrisiko at indtage såkaldt forfalskede lægemidler – det lyder i sig selv ikke rart, som Enhedslistens ordfører sagde. Det kan være lægemidler, som indeholder andre stoffer end dem, der står angivet. Det kan være lægemidler, der indeholder stoffer i andre mængder, end der står angivet på emballagen. Og det kan jo også være lægemidler, der er fremstillet af andre og andre steder, end der står på pakningen, og som dermed er nogle, man som patient overhovedet ikke har mulighed for at kende risiciene ved.

Lovforslaget tager fat i noget, der er meget vigtigt, nemlig i at sætte ind over for risikoen for, at forfalskede lægemidler kommer ind i den lovlige forsyningskæde og på den måde når frem til patienter og andre medicinbrugere.

Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen og til at svare på de spørgsmål, der måtte være i forbindelse med den, og svarer selvfølgelig på, hvad udvalget i det hele taget måtte have af spørgsmål.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 39:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og apotekerloven. (Regelforenkling i den kommunale tandpleje, ophævelse af pensionisters tilskud til håndkøbslægemidler og ændring af kompetenceregler om apotekeres udnævnelse m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).

(Fremsættelse 24.10.2012).

Kl. 15:49

Forhandling**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**

Hr. Hans Andersen.

Kl. 15:50

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Lovforslaget her indeholder tre elementer: 1) forslag om regelforenkling i den kommunale tandpleje, 2) ophævelse af pensionisters tilskud til lægemidler i håndkøb og 3) en ændring af, hvem der skal udnævne apotekere. I Venstre kan vi ikke bakke op om den første del af lovforslaget, og det skyldes primært, at de unge og de udsatte fortsat bør have ret til frit at vælge deres tandlæge.

Kort skitseret går den første del af lovforslaget ud på at ændre i sundhedsloven med det formål at afbureaukratisere i den kommunale tandpleje. Regeringen foreslår tre ændringer: at afskaffe retten til at vælge at modtage børne- og ungdomstændpleje i privat tandlægepraksis for børn under 16 år; at afskaffe den mellemkommunale betaling i børne- og ungdomstændplejen, mens borgeres mulighed for vederlagsfrit at modtage behandling på en anden kommunes tandklinik opretholdes; og at afskaffe frit valg-ordningen i omsorgstændplejen og dermed retten til at vælge at modtage tandpleje hos en praktiserende tandlæge eller klinisk tandtekniker – det vedrører personer, der på grund af nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap kun vanskeligt kan bruge de almindelige tandplejetilbud.

Regeringens begrundelser for forslaget her er dog både luftige og selvmodsigende, og derfor lyser det langt væk af en ideologisk kamp uden gode argumenter. Regeringen mener, at ordningerne medfører væsentlige administrative byrder og udgifter for kommunerne, og det sker i forbindelse med udbetaling af tilskud. Ifølge lovforslaget kan der spares 7,6 mio. kr. årligt, men når man læser videre og går på opdagelse i høringssvarene, ser man, at argumentet virkelig bliver svækket.

I lovforslaget kan man læse, at de tre frit valg-ordninger bør afskaffes, fordi de i dag anvendes i yderst begrænset omfang. Det er jo i sig selv selvmodsigende fra regeringens side, for så må byrder og udgifter og sparemuligheder vel også være af en mere ubetydelig størrelse. I høringssvarene bliver det påpeget, at der er en egenbetaling på 35 pct., hvis man vælger en privat klinik. Samtidig bliver de kommunale klinikker jo aflastet i de her tilfælde, og det peger igen på, at der kun er begrænset mulighed for at spare.

Som Praktiserende Lægers Organisation skriver, er det uklart, hvordan de kommunale tandklinikker vil undgå en eller anden grad af meromkostninger, hvis de skal overtage de mennesker, der indtil nu har valgt at få deres bisser tjekket i en privat tandlægestol. Desuden påpeger Tandlægeforeningen, at de administrative byrder slet ikke kan være så store, da det meste sker automatisk og elektronisk

og ikke involverer menneskehænder. For mig at se er det altså svært at få øje på den betydelige afbureaukratiseringsbesparelse og -forbedring for borgerne i det her. Flere tusinde unge og udsatte mennesker har glæde af ordningen med det frie valg i dag, og det er derfor, vi ikke støtter op om den del af lovforslaget.

De sidste to dele af lovforslaget er vi mere positive over for, og dem vil vi gerne drøfte med regeringen. Det kan give god mening at ændre i sundhedsloven, så pensionisters tilskud til håndkøbslægemidler fjernes. Det vil betyde, at man ikke længere kan få tilskud alene begrundet i en status som pensionist. I stedet bliver man sidestillet med andre borgere, som kan få tilskud ved medicinsk behov. I L 39 kan man læse, at det vil reducere udgifterne for både regioner og kommuner med i alt 77-85 mio. kr. årligt, men hvor meget betyder lovændringen for den enkelte? Det er et af de spørgsmål, vi vil stille i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Til sidst bliver det foreslået, at kompetencen til at udnævne apotekere overføres fra ministeren for sundhed og forebyggelse til Sundhedsstyrelsen, og det skal ske via en ændring af apotekerloven.

For lige at opsummere her til sidst kan jeg sige, at Venstre altså ikke kan støtte lovforslaget, som det ser ud lige nu.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er lige en enkelt spørger. Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:54

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det til Venstres ordfører. Jeg vil gerne stille et spørgsmål om det punkt i lovforslaget, som Venstre umiddelbart ikke kan støtte, altså om kommunal tandpleje. Spørgsmålet går på ordførerens udrådning af, at her er der ikke nogen besparelse, her er der ikke noget at komme efter, og det bliver udlagt som et ideologisk ridt i forhold til frit valg-ordningen.

Jeg bemærker, at Kommunernes Landsforening i deres høringsvar bakker op om ophævelsen af de her to frit valg-ordninger. Hvilket incitament og hvilken begrundelse kan Kommunernes Landsforening vel have, hvis ikke det er et spørgsmål om, at her er der penge at spare, og at det her er en administrativ byrde for kommunerne, netop – som ordføreren også sagde – fordi der er utrolig få, der gør brug af det her?

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Hans Andersen (V):

Der er jo flere tusinde – og så kan man sige, at i forhold til det samlede antal unge mennesker under 16 år er flere tusinde jo et lille tal, men alligevel er der altså flere tusinde – der benytter sig af det frie valg. Og det er vi sådan set optaget af at de fortsat kan gøre.

Jeg kan godt læse Kommunernes Landsforenings høringssvar, men de er jo heller ikke sat i verden for at varetage borgernes frie valg. De har nogle gange betragtninger, der går på, at hvis det er nemmere administrativt at håndtere, så er det en ønsketilstand. Og på den baggrund er jeg bare ikke enig med Kommunernes Landsforening i den her sag. Jeg synes, det er vigtigt, at de unge mennesker under 16 år bevarer muligheden for at vælge frit.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:56

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil godt komme med et par tal, for lige nøjagtig i forhold til børn under 16 år er vi altså helt nede på 0,6 pct., som i 2011 gjorde brug af ordningen. Og en anden ting, man kan sige, er, at i forhold til omsorgstandplejen ligger det på omkring 1 pct. Vi taler altså om usandsynlig små tal, i forhold til hvor mange borgere der måtte gøre brug af den frit valg-ordning, der er.

En anden ting, jeg gerne vil spørge ordføreren om, er, at der vel ikke er noget til hinder for, at man stadig væk kan gå til en privat tandlæge og få tingene gjort, blot man selv betaler.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:57

Hans Andersen (V):

Jamen det er jo der, hvor den helt afgørende forskel er mellem Venstre og Socialdemokraterne. Vi er sådan set optaget af, at mennesker skal kunne vælge frit, og det kan man med den ordning, der eksisterer i dag. Derfor har vi ingen ambition om at få den ændret. Vi synes, at man indskrænker det frie valg med det her lovforslag, sådan som det ligger nu. Og selv om det er 0,6 pct. af den samlede population af børn og unge under 16 år, er det jo altså stadig væk mange mennesker, der benytter sig af det frie valg i dag, og derfor synes jeg, de skal have mulighed for fortsat at gøre det.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Fru Camilla Hersom.

Kl. 15:57

Camilla Hersom (RV):

Det var den sidste meningsudveksling, der gav mig anledning til at bede om ordet, for lovforslaget indskrænker jo ganske vist det frie valg i forhold til at gå til en privatpraktiserende tandlæge, men man kan jo stadig væk vælge et andet kommunalt tilbud. Der er altså ikke tale om, at borgerne ikke længere har nogen form for frit valg. Er det ikke tilstrækkeligt for Venstre, at man i det mindste kan vælge et andet kommunalt tilbud, eller skal det være sådan, at vi på alle områder har et frit valg, også til det private, uanset at det både medfører udgifter og bureaukrati, og i det her konkrete tilfælde næsten kun bureaukrati, fordi der ikke er ret mange, der benytter sig af det?

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:58

Hans Andersen (V):

I Venstre er vi sådan set optaget af, at man kan vælge frit og på så mange områder som overhovedet muligt. Vi synes, det er en forkert vej at gå at indskrænke det frie valg. Og når der står regelforenkling i lovforslag fra denne regering, er det i min optik lig med indskrænkning af det frie valg. Og det er det, det går på her; man indskrænker det frie valg, og det synes jeg er meget beklageligt.

Vi kan diskutere størrelsen af de administrative byrder, men jeg tror, der er stor usikkerhed forbundet med det her. Og det foregår altså helt automatisk i dag. Så jeg har svært ved at forestille mig, at byrderne er så tunge. Så det handler om, at regeringen her ønsker at indskrænke det frie valg, og det ønsker vi ikke at gøre.

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Fru Camilla Hersom? Nej. Så er det hr. Flemming Møller Mortensen som den næste ordfører.

Kl. 15:59

historisk, at det i meget, meget få tilfælde har været nødvendigt for ministeren at gribe ind.

Socialdemokratiet støtter de her ændringer, og vi glæder os over den forenkling, der bliver resultatet af lovændringen. Vi ser også frem til, at der bliver frigivet nogle ressourcer, som er så hårdt tiltrængte på så mange andre områder og felter i sundhedsvæsenet. Det er baggrunden for, at Socialdemokraterne synes, det her er et godt lovforslag, og derfor støtter det.

Kl. 16:03

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Et væsentligt grundlag for, at en lov er god, er, at den med jævne mellemrum bliver gennemgået med kritiske øjne, for at man kan se, om den fortsat lever op til den ønskede standard og intentionen med loven, og om lovens funktionalitet er god nok, men også, at man får kigget på, om det er en lov, der udviser en rationel ramme for brug af tid og penge. Det sker nu her med sundhedsloven og med apotekerloven.

Man ønsker at regelforenkle og sikre bedre udnyttelse af ressourcerne. Indholdet angriber tre områder: Først er det den kommunale tandpleje for børn og unge og omsorgsdelene i den kommunale tandpleje; så er det for det andet fjernelse af tilskud til visse pensionisters håndkøbsmedicin, uden at det ligesom er lægefagligt begrundet; og for det tredje er det apotekerudnævnelser.

I forhold til den kommunale tandpleje er det sådan, at man vil gå ind og ændre frit valg-ordningen vedrørende privat tandlægepraksis for børn under 16 år, og man vil fjerne den mellemkommunale betaling i børne- og ungdomstandplejen, og det tredje, man vil gøre, er, at man vil fjerne frit valg-ordningen i forhold til privatpraktiserende tandlæger i omsorgsplejen.

Det her er et spørgsmål om, at man i ministeriet har været inde at kigge på, at rigtig, rigtig få gør brug af det her, og det står ikke i forhold til hinanden med de ressourcer, der bliver brugt, og de få personer, der gør brug af det. KL bakker den her del af lovforslaget op, men jeg har også bemærket, at Ældre Sagen har stillet et par spørgsmål om det. De mener, at det her måske kan være en svækkelse. Hertil vil jeg blot sige, at jeg synes, at kvalitetskravene til omsorgstandplejen står meget, meget tydeligt udmøntet i lovgivningen, og det her er et spørgsmål om, at kommunerne har en forpligtigelse til at levere en høj kvalitet på det her område. Derfor er der fra socialdemokratisk side ikke den store skepsis over for punktet omkring omsorgstandplejen.

Det andet punkt er pensionisternes køb af håndkøbsmedicin. Her til skal vi sige, at der altså eksisterer en særordning for pensionister, som har fået tilkendt deres pension før 2003. Alle, der har fået pension tilkendt sidenhen, kan ikke gå på apoteket og købe deres håndkøbsmedicin og få tilskud. Der synes vi at det er ret og rimeligt, at der bliver ens regelsæt, altså en ensretning af loven, så man naturligvis også fortsat kan gå ned og få tilskud til sin håndkøbsmedicin, hvis ens egen læge har sagt, at det er nødvendigt for behandlingen af de sygdomme, den enkelte borger og i det her tilfælde altså pensionisten måtte have.

Vi synes, det er rigtigt, at man yder støtte til syge borgere, men samtidig også tilgodeser borgere, der måtte have en meget lav indkomst, så de har mulighed for at få et tilskud. Den ret og mulighed opretholdes stadig væk, ved at man kan gå til sin kommune, hvis man er i den situation, at man har en meget lav indkomst, og få et tilskud også til sin håndkøbsmedicin. Jeg har her bemærket, at høringsvaret fra Ældre Sagen siger, at de faktisk bakker helt op om, at man laver en ensretning i forhold til håndkøbsmedicintilskuddet.

Det sidste og tredje punkt er apotekerudnævnelser. Der flytter man simpelt hen, kan man sige, myndigheden fra ministeren til Sundhedsstyrelsen. Det er sådan, at det i forvejen er Sundhedsstyrelsen, der laver det store udredningsarbejde i forhold til de ansøgere, som søger om at blive apotekere. Det ligger som sagt allerede i Sundhedsstyrelsen, hvorfor det giver rigtig god mening. Vi kan se

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Liselott Blixt.

Kl. 16:04

Liselott Blixt (DF):

Ordføreren sagde lige til sidst, at det var så godt, at vi støttede andre felter inden for sundhedssektoren, fordi der er brug for det. Men er der ikke noget med, at de 70 mio. kr., man ville spare på tilskuddet til håndkøbsmedicin, går helt over i en anden pulje, til et helt andet ministerium? Er det ikke det, man diskuterer i øjeblikket, nemlig at det skal gå til noget forskning i stedet for? Er det den måde, regeringen forvalter sin prioritering af sundhed, altså at man bliver ved med at tage penge fra en kasse, som man faktisk i forvejen, som ordføreren også siger, gerne vil lægge nogle flere penge i? Det kunne jeg godt tænke mig at høre ordførerens svar på.

Kl. 16:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:04

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Jeg siger netop i min allersidste bemærkning, at der er rigtig mange steder, også på sundhedsområdet, hvor vi har brug for flere ressourcer. Men det, der jo er den standende debat her i Folketingsalen, er, at vores samfund som helhed har brug for rigtig, rigtig mange penge, også penge, som samfundet ikke har i øjeblikket. Lige i øjeblikket forhandler vi en finanslov, med hvilken vi skal prøve at få husholdningsregnskabet til at gå op samlet set. Det ved vi alle sammen godt ikke er nogen let øvelse.

Men jeg vil blot henlede Dansk Folkepartis ordførers opmærksomhed på følgende: Prøv at læse regeringsgrundlaget. Prøv at se, hvad det er, vi som regeringspartier binder hinanden op på at vi vil på sundhedsområdet. Og tro mig, der bliver kæmpet hver eneste dag, hver eneste time for at opfylde de ambitiøse krav, vi har i forhold til et robust og stærkt offentligt sundhedsvæsen. Det er skattefinansieret, og vi ved godt, at den eneste ting, der kan legalisere og retfærdiggøre et højt skattetryk, er, at der bliver leveret høj kvalitet. Så borgerne behøver ikke være bange for, at det er det, der er dagsordenen, og at det er det, vi kæmper frem imod.

Kl. 16:05

Formanden:

Fru Liselott Blixt.

Kl. 16:05

Liselott Blixt (DF):

Jamen det er jo netop regeringsgrundlaget, jeg læser op af. Regeringen vil prioritere danskernes sundhed højt, og som socialdemokrat har man også altid talt pensionisternes sag. Nu tager man 70 mio. kr. fra pensionisterne til håndkøbsmedicin, og så står man glat og siger: Jamen vi har så mange andre ting at prioritere. Man har også prioriteret at sende flere penge ud af landet i stedet for at prioritere nogle af dem, der har arbejdet i Danmark og betalt skat i mange år, og som

er blevet pensionister, og som har brug for at få noget håndkøbsmedicin, som de får recept på af lægen.

Så kunne jeg godt tænke mig at høre, når nu de her pensionister ikke kan få tilskud mere og nu bare skal gå til kommunen, vil man så DUT'e kommunerne på det her grundlag?

Kl. 16:06

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:06

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er jo rigtig væsentligt at prøve at gribe, hvad der ligger i loven på det her område. Altså, pensionister, som har fået deres pension tilkendt før 2003, har en ret, som pensionister, der har fået den tilkendt efter 2003, ikke har. Som jeg nævnte i min ordførertale, siger Ældre Sagen, at det ingen rimelighed giver. Ældre Sagen siger, at det faktisk er et godt lovforslag, fordi det er sådan, at dem, der måtte have en meget lav indkomst, stadig væk har muligheden, som man også har i dag, ved at gå til kommunen og søge om et særligt tilskud. Men det er da ikke ret og rimeligt, at Dansk Folkepartis ordfører siger, at det her skaber social ulighed. Ordføreren siger, at det her er et spørgsmål om at tage fra pensionisterne. Nej, det her er et spørgsmål om at sige, at dem, der måske så rigeligt let har mulighed for at betale deres egen håndkøbsmedicin, får håndkøbsmedicinen med rabat, selv om lægen ikke engang har skullet udfylde, at det her har patienten behov for set i forhold til sit sygdomsbillede generelt. Derfor er det her ret og rimeligt, og det har høringssvarene også bakket op om rent generelt.

Kl. 16:07

Formanden:

Fru Merete Dea Larsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:07

Merete Dea Larsen (DF):

Det er også vedrørende ophævelsen af pensionisternes tilskud til håndkøbslægemidler. Jeg kender ikke nogen, der tager medicin, de ikke har brug for, så jeg sætter stort spørgsmålstegn ved, hvorvidt man overhovedet kan finde 70 mio. kr. på det her område. Jeg kan ikke forestille mig, at en læge nogen sinde vil udskrive en recept, uden at der er en lægefaglig begrundelse, og det er en lægefaglig begrundelse, der skal til for at få det her tilskud. Så det eneste, som det her i og for sig medfører, er, at nu skal lægen huske at stemple tilskud på samtlige recepter, han udskriver. Man må ikke tage udgangspunkt i, at lægen skulle bruge recepten som en notesblok. Der er vel mening med det.

Kl. 16:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:08

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil blot sige til fru Merete Dea Larsen, at det jo lige nøjagtig er det, der er tilfældet her, nemlig at lægen ikke skal skrive, at det her er med baggrund i en sygdom. Patienten, borgeren, pensionisten kan bare gå på apoteket og købe det, og fordi pensionen er tilkendt før 2003, får man tilskud, hvorimod andre ikke gør det. Det er sådan, at hvis lægen siger til patienten og skriver det på en recept, ja, så kan der fortsat gives tilskud. Det ændres der intet ved. Det, der ændres ved, er, at pensionisterne her bare kan gå op og købe det, uden at lægen med sin lægefaglighed har sagt, at det her betyder noget for den enkelte borgers sygdomsbehandling.

Kl. 16:09

Formanden:

Fru Merete Dea Larsen.

Kl. 16:09

Merete Dea Larsen (DF):

Men det er jo så ikke virkeligheden, fordi virkeligheden er den, at der ikke er nogen borgere, uanset hvilken baggrund eller aldersgruppe de har, der kan gå direkte på et apotek og købe medicin og få tilskud. Faktum er, at de går igennem lægen, lægen skriver en recept, og den kommer de ned med på apoteket. Jeg kan ikke forestille mig, at en læge med respekt for sig selv udskriver en recept til en borger, medmindre der er en årsag til, at borgeren har brug for medicinen, og dermed er tilskudsberettiget.

Kl. 16:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:09

Flemming Møller Mortensen (S):

Men lad os nu prøve at tage udgangspunkt i en gigtpatient. En gigtpatient vil have behov for smertestillende medicin, og det er meget typisk håndkøbsagtigt smertestillende medicin. Så kan patienten få tilskuddet, uanset gammel eller ny ordning. Men hvis det er et spørgsmål om, at en patient ikke har gigt, en borger ikke har gigt, men borgeren en gang imellem har hovedpine, så kan den samme patient få tilskuddet, blot fordi den person er pensionist efter den gældende ordning fra før 2003. Det synes vi ikke er rimeligt.

Kl. 16:10

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det fru Merete Dea Larsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:10

(Ordfører)

Merete Dea Larsen (DF):

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og apotekerloven kan medføre både positive og negative konsekvenser efter Dansk Folkepartis mening. Først og fremmest ønsker man med lovforslaget at afskaffe fritvalgsordningen på 0-16-års-området samt afskaffe den mellemkommunale betaling i børne- og ungdomstandplejen. Derudover ønsker man at fjerne det frie valg i omsorgstandplejen.

Vi stiller os skeptiske over for konsekvenserne af disse forslag, og vi er bekymrede for, hvorvidt det vil medføre en forringelse af tilbuddene, især over for de borgere med fysiske eller psykiske handicap, for hvem omsorgstandplejen er til, og som i dag benytter sig af omsorgstandplejen. Derudover mener vi som udgangspunkt, at det er en dårlig idé at afskaffe fritvalgsordninger, da de er med til at sikre konkurrence på ydelser og de ofte afledte ventetider.

Med lovforslaget ønsker ministeren også at ændre på reglerne vedrørende klausuleret medicintilskud, således at alle borgere uanset pensioniststatus bliver sidestillet, herunder førtidspensionister tilkendt førtidspension henholdsvis før den 1. januar 2003 og efter denne dato. Det er vigtigt for Dansk Folkeparti at pointere, at dette ingen økonomiske konsekvenser har for den enkelte pensionist, da den medicin, lægen udskriver på recepter, må formodes altid at være baseret på en lægefaglig vurdering, og at lægen dermed kan påføre ordet tilskud.

Hvorvidt lovforslaget dermed vil give en økonomisk gevinst, stiller vi os derfor meget tvivlende over for. En idé kunne måske i stedet for være at stramme op på reglerne for rekvirerede recepter, så

en borger kun kan få udleveret den mængde medicin, borgeren har brug for. Men den snak kan vi tage under de videre forhandlinger.

Sidst, men ikke mindst, ønsker man at ændre lovgivningen, således at kompetencen til godkendelse af apoteksbevillinger i fremtiden varetages af Sundhedsstyrelsen frem for af ministeren for sundhed og forebyggelse. Det kan vi bakke op om, da det er en lovgivning, der vil få reglerne til at stemme overens med den virkelighed, der er gældende. Alt i alt ser vi frem til en god diskussion om lovforslaget og ser frem til den videre behandling heraf.

Kl. 16:13

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 16:13

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det.

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om vi ikke i et samfund, hvor vi har svært ved at få skattekrone til at gå op med udgifterne, må stille spørgsmålet om, hvorvidt der er en grænse for, hvor dyrt man kan betale en ordning, som næsten ikke bliver brugt. Her relaterer jeg til ordførerens bemærkning om den kommunale tandplejeordning, som altså vitterlig ikke bliver brugt af ret mange, men som koster penge at administrere. Er der ikke en grænse for, hvad en ordning, som næsten ikke bliver brugt, må koste?

Kl. 16:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:13

Merete Dea Larsen (DF):

Der er nok en grænse, men som Venstres ordfører også var inde på, har det meget at gøre med, at der også skal være det frie valg. Og der er altså en gruppe mennesker og borgere, som har rigtig, rigtig god brug for det her, og som har haft rigtig dårlige erfaringer og som har brug for den sikkerhed, der er i at kunne vælge frit, også i den private sektor.

Kl. 16:14

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 16:14

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes, det er dejligt, at ordføreren siger, at der er en grænse. Og det her er altså en tilkendegivelse af, at man fra regeringspartierne side siger, at her er grænsen altså nået. Når 0,6 pct. af de unge i alderen op til 16 år gør brug af den her ordning, så synes vi ikke, det er ret og rimeligt at bibeholde ordningen. Gør det ikke indtryk på ordføreren, at det er så lille et tal som 0,6 pct.?

Kl. 16:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:14

Merete Dea Larsen (DF):

Det gør det indtryk, at vi jo er med i de videre forhandlinger, og jeg vil overlade den videre diskussion herom til vores ordfører, fru Lise-lott Blixt.

Kl. 16:14

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Camilla Hersom som De Radikales ordfører.

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Det Radikale Venstre ønsker et sundhedsvæsen præget af kvalitet, retfærdighed og lighed, og et sundhedsvæsen, som konstant udvikler sig til det bedre. Det forudsætter ikke bare, at der er orden i økonomien, men også at vi løbende vurderer, om vi bruger pengene mest hensigtsmæssigt, eller om de kan gøre bedre gavn et andet sted.

I det hele taget vil behovet for prioritering i sundhedsvæsenet og i samfundet i øvrigt være stigende i fremtiden. De forslag, vi behandler i dag i regi af L 39, skal ses i det lys. Der er tale om en række forenklinger samt ændringer af tilskud. For så vidt angår forslaget om regelforenkling i den kommunale tandpleje er der tale om fritvalgsordninger, som meget, meget få borgere benytter, men som alligevel kræver etablering og vedligeholdelse af en række administrative procedurer. Da der ydermere udtrykkes stor tilfredshed med kvaliteten i de kommunale tilbud inden for børnetandplejen og omsorgstandplejen, mener vi, at det fuldt ud kan forsvares at koncentrere tandplejen fuldt og helt i kommunalt regi. Det kan i øvrigt bemærkes, at muligheden for at få behandling på en anden kommunes tandklinik opretholdes.

Angående ændringen af tilskud til håndkøbslægemidler hilser vi det velkommen, at man ikke længere kan få tilskud til håndkøbsmedicin, blot fordi man er folke- eller førtidspensionist. Hvad angår særlig folkepensionisterne, kan man anføre, at det hverken er udtryk for en social eller helbredsmæssig diagnose, at man bliver ældre, og faktum er, at der findes et stort antal endog meget velhavende pensionister i dette land. Hvis der er behov for at yde tilskud til håndkøbsmedicin, må det begrundes i andet, end at man har passeret de 65 år.

Endelig indeholder lovforslaget et lille element om, at kompetencen til at udnævne apotekere overgår fra sundhedsministeren til Sundhedsstyrelsen, idet den nuværende procedure i vidt omfang fastholdes med fortsat brug af forfremmelseskonsulenter, som det hedder. Det Radikale Venstre har ikke bemærkninger til forslaget, ud over at det for os er væsentligt, at det fortsat sikres, at personer med kvalifikationer hertil driver apotek i Danmark.

Vi kan derfor støtte forslaget i dets helhed.

Kl. 16:17

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Özlem Sara Cekic som SF's ordfører.

Kl. 16:17

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak. Lovforslaget består af tre dele, som de foregående ordførere også har nævnt. Jeg vil ikke gentage, hvad de indeholder, men har en bemærkning om, at man nu ophæver ordningen om frit valg af privat tandlægepraksis for børn under 16 år. Jeg har læst en meget, meget spændende artikel i A4 med en opgørelse, der lige er blevet lavet. Artiklen er fra 17. august 2012 for dem, der har en interesse i at kigge i den. Der kan man se, at siden 1980 er der i gennemsnit kommet 2.100 regler, love og cirkulærer hvert eneste år. Mange af de her regler er ekstremt bureaukratiske. Det tager tid, og det tager ressourcer fra borgerne. Det er nogle regler, som bl.a. Christiansborg indfører, kommunerne indfører dem også, fordi man tænker, at politikerne ved bedst, og at fagpersoner ikke kan tænke med den baggrund, de har i deres uddannelse, og derfor dikterer man, hvad de skal.

Et af forslagene, nemlig forslaget om at ophæve ordningen om frit valg af privat tandlægepraksis for børn under 16 år, er et rigtig godt eksempel på, at man her fra Christiansborg har dikteret, hvordan tingene skal være. Der er stort set ingen, der benytter sig af det, bl.a. fordi kvaliteten i kommunernes tandpleje simpelt hen er så høj,

at det er rigtig, rigtig få, der benytter sig af det. Men man har indført det, og det koster rigtig mange penge og rigtig meget tid.

Så jeg er særlig glad for, at man gør noget for at fjerne de bureaukratiske regler. Jeg siger ikke, at det er den tidligere regerings skyld, det har også været regeringen før den, der gennem årene har haft behov for at spytte de her regler ud. Det er godt, at ministeren rydder op i det. Det er det ene.

Det andet handler om revision af ordningen om tilskud til at købe håndkøbsmedicin for pensionister. Jeg synes nogle gange, når vi snakker om pensionister, at vi har en tendens til at behandle dem som en homogen gruppe. Så snart man bliver 65 år, er man udsat og skal hjælpes så meget som muligt. Hvis man ser på de seneste opgørelser, ser man, at nogle af dem, der har flest midler i samfundet, er pensionistgruppen. Jeg synes, det er godt for diskussionen, at man nogle gange nuancerer tingene og lader være med at fremstille nogle mennesker som en gruppe, der udelukkende har behov for hjælp og skal hjælpes og støttes så meget som muligt. Derfor bakker jeg fuldstændig op om, at det ikke er alderen, der skal afgøre, om man kan få tilskud til medicin. Det skal være en lægefaglig vurdering.

Det sidste i lovforslaget er godkendelsen af apoteksbevillinger, som flyttes fra ministeriet til Sundhedsstyrelsen, hvilket jeg synes er rigtig godt.

Alt i alt er det et rigtig godt forslag, som vi selvfølgelig bakker op om.

Kl. 16:20

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Jeg ser ikke en ordfører for Enhedslisten – jo, jeg gør. Fru Stine Brix, værsgo.

Kl. 16:20

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Jeg er jo ikke så høj, jeg er svær at få øje på.

Jeg vil gerne starte med at sige noget generelt om brugerbetaling inden for sundhedsområdet. Jeg og Enhedslisten har den principielle holdning, at vi mener, at de sundhedsydelser, som man har brug for, bør kunne fås uden at betale for dem. Det gælder sådan set, uanset om vi taler om vores sundhedsvæsen i form af praktiserende læger, hospitaler eller i form af tandplejen.

Når vi alligevel støtter det forslag, der ligger her, er der flere grunde til det. Den første er, at når vi ser på den del af lovforslaget, der handler om håndkøbsmedicin, ser vi, som flere har været inde på, at det er sådan i dag, at pensionister og førtidspensionister fra før 2003 kan få et tilskud til medicin, også uden en lægefaglig begrundelse. Jeg må sige, at vi nok er af den principielle holdning, at tilskud til medicin skal reserveres til de situationer, hvor der er en lægefaglig grund til det.

Den anden del af forslaget handler om regelforenkling i tandplejen. Vi synes sådan set, at det er ganske fornuftigt. Det er, som flere har sagt, en ordning, som bliver benyttet af meget få mennesker, både når vi taler om børnetandplejen og omsorgstandplejen, altså muligheden for at vælge en privat aktør i stedet for en offentlig. Derfor synes jeg, det er ganske rimeligt, at man finder de penge, man kan, uden at det betyder en forringelse for borgernes sundhedstilbud.

Så har jeg lyst til at nævne en enkelt ting, som måske er lidt i kanten af den debat vi har haft. Jeg kan forstå på Dansk Folkeparti, at de mener, at Socialdemokraterne angriber pensionisterne i den her sammenhæng, når det nu bliver dyrere for dem at købe håndkøbsmedicin, når der ikke er en lægefaglig grund til det. Jeg må bare sige, at hvis vi for alvor skal gøre noget for at forbedre vilkårene for de folkepensionister, der har allermindst, synes jeg sådan set, vi skulle kigge på satspuljereguleringen. Det er der, hvor der virkelig er blevet taget mange penge fra folkepensionisterne de sidste mange år. Så jeg

synes ærlig talt, man skulle gribe i egen barm, før man kommer med den slags anklager.

Kl. 16:23

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Joachim B. Olsen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 16:23

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tusind tak. Jeg skal prøve at gøre det her kort. Hvad angår fritvalgsordningen i den kommunale tandpleje, er vi imod, og det er vi, fordi vi synes, at det, at borgerne har et frit valg og kan vælge mellem forskellige udbydere af ydelser, er en rigtig god ting.

Der har været argumenter i salen i dag om, at der er så få mennesker, der bruger ordningen osv., så lad os da afskaffe det frie valg på det område. Jo, men som jeg kan forstå, drejer det sig om 6.000 mennesker, som bruger det her. I mange andre sammenhænge ville det være en frygtelig masse mennesker. Under alle omstændigheder vil vi gerne bevare det frie valg. Hvis det er dyrt for kommunerne med det frie valg, kunne man se på at ændre tilskudsordningen i stedet for at ændre det frie valg. Så det er vi imod.

Hvad angår ændringen af tilskuddet til håndkøbsmedicin til pensionister, er vi for den del af forslaget. Der er blevet givet udmærkede argumenter fra mange af de andre ordførere for, hvorfor det er en god idé.

Til sidst er der delen om, hvem der udpeger de steder, hvor der skal ligge apoteker. Det er ikke nogen hemmelighed, at vi i Liberal Alliance går ind for en liberalisering af apotekssektoren, men indtil det sker, synes vi egentlig, at det er meget fint, at ministeren har nogle beføjelser her. Det er jo rigtigt, som Socialdemokraternes ordfører sagde, at de ikke bliver brugt særlig tit. Hvorfor så ændre det? Hvorfor fjerne den mulighed? Den bliver ikke brugt, men nu er den der, og hvorfor så fjerne den politiske mulighed for at kunne blande sig på det her område, hvis der er behov for det, hvilket der heldigvis ikke særlig tit er? Mange tak.

Kl. 16:25

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 16:25

Özlem Sara Cekic (SF):

Som jeg husker det, går Liberal Alliance sådan meget ind for, at man skal afbureaukratisere, og derfor undrer det mig lidt, at ordføreren her siger: Jamen det kan godt være, der er få, og det er da meget godt, for så kan det få lov til at være der, for der er frit valg.

Så jeg skal lige høre: Mener Liberal Alliance, at det er vigtigt at afbureaukratisere og regelforenkle og skabe tid og ressourcer til det, der er det allervigtigste, nemlig borgerne? Det kunne jeg godt lige tænke mig at høre.

Kl. 16:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:26

Joachim B. Olsen (LA):

Ja, vi mener absolut, det er vigtigt at afbureaukratisere, men hvis måden, man afbureaukratiserer på, er ved at fjerne muligheder for borgerne, så er det jo en helt barok måde at afbureaukratisere på. Så kan vi jo meget hurtigt afbureaukratisere en hel masse ting. Altså, det, man skal gøre, er at gøre det nemt og enkelt at træffe frie valg og ikke fjerne dem under påskud af, at man vil afbureaukratisere.

Det er jo ikke noget, der forbedrer borgernes frihed og deres mulighed for at træffe valg, andre valg end dem, der er dikteret herinde på Christiansborg og ude i kommunerne.

Kl. 16:26

Formanden:

Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 16:26

Özlem Sara Cekic (SF):

Det her handler jo ikke om frit valg. Det her handlede jo i den grad om en eller anden ideologisk kamp fra de borgerliges side, da man lavede den her ordning. 0,6 pct. benytter sig af det, og heldigvis er der så stor tilfredshed med de tandtilbud, man kan få ude i kommunerne, at størstedelen faktisk benytter sig af de tilbud. Så derfor synes jeg, at det lyder lidt selvmodsigende at sige, at man rigtig gerne vil regelforenkle, men at der stadig væk skal være alle de her muligheder.

Nogle gange er det jo sådan, at ting bliver selvmodsigende, og det er de i det her tilfælde. Jeg forstår det ikke, for Liberal Alliance skriver i hvert fald på deres hjemmeside – jeg ved ikke, hvor meget de så efterfølgende mener det – at man vil gøre en indsats for at gå ind og regelforenkle. Og her har ministeriet faktisk peget på en ting, der er så administrativt tung, at tiden og ressourcerne går fra borgerne. Så undrer det mig i den grad, at Liberal Alliance ikke siger: Juhu, nu har vi et sted, hvor vi også kan begynde at lave regelforenkling.

Kl. 16:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:27

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes egentlig, min argumentation var ganske klar. Altså, hvis måden, den her regering vil afbureaukratisere på, er ved at fjerne frie valg, så synes vi, det er en forkert vej at gå. Man kunne se på, hvordan de muligheder bliver forvaltet ude i kommunerne, altså om det kan gøres på en mere effektiv måde.

Så er der en anden ting, jeg gerne vil tilføje: Der bliver sagt, at der ikke er mange mennesker, der bruger det her – altså, vi snakker om ca. 6.000 mennesker – og når det er sådan, kunne det jo også være, at der var andre grunde til, at det ikke bliver brugt. Rent personligt er jeg først blevet bekendt med, at man har den her mulighed, ved behandlingen af det her lovforslag. Jeg har også børn, der går i folkeskolen, og jeg har aldrig været bekendt med, at jeg havde den mulighed, nemlig at betale et tilskud selv, og at de så blev behandlet i en privat tandpleje.

Jeg er i øvrigt meget tilfreds med det tilbud, som vi får i det kommunale system, men jeg var ikke bekendt med, at der var den her mulighed, og det tror jeg ikke at der er ret mange borgere der er. Og det kan også være en af grundene til, at det ikke er brugt særlig meget.

Kl. 16:28

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:28

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Jeg vil gerne stille hr. Joachim B. Olsen et spørgsmål, der går på udnævnelsen af apotekere. Det var nok noget, som jeg ikke havde troet at jeg skulle stille spørgsmål om til andre ordførere i dag. Men når hr. Joachim B. Olsen nu siger, at man går imod, at vi laver den her regulering af loven, fordi man ikke synes, det er noget, der giver nogen mening – og man i forhold til det andet også siger, at lad det

dog blive stående, som det er, når det alligevel ikke bliver brugt – så må jeg sige, at jeg synes, det er det samme, som at man også siger, at man fralægger sig et ansvar for at gøre noget, sådan at det bliver så rationelt, så fornuftigt og så logisk som overhovedet muligt.

Er der i forhold til det her dog ikke tale om, at det er et spørgsmål, der handler om, at vi, når vi her i Folketingssalen laver en lov, altså når vi laver en regulering, eller når vi laver en ændring af en lov, så er pligtige til, at vi gør det på en måde, så det giver mening i nutiden? Og når det nu er, at det ikke giver nogen mening, at det er sundhedsministeren, der udpeger apotekerne, hvorfor er det dog, at hr. Joachim B. Olsen så ikke bare kan synes, at man skal sørge for, at det i fremtiden bliver Sundhedsstyrelsen, der gør det?

Må jeg ikke lige få et klart svar fra hr. Joachim B. Olsen på, om der er noget, jeg her har misforstået?

Kl. 16:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:29

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil medgive ordføreren, at det ikke er sådan, at det er det vigtigste punkt, der er i forhold til, hvorfor vi er imod det; der handler det mest om at det er den del, der er med hensyn til den kommunale tandpleje. Men jeg kunne måske uddybe det lidt. Altså, en af grundene til, at vi er imod det, er, at der, når Sundhedsstyrelsen får kompetencen til at udpege apotekerne – som jeg kan forstå det – så ikke er nogen klagemulighed. Der er ikke nogen øvre klagemyndighed, som man kan gå til, hvis man er utilfreds med en afgørelse, og derfor ligger der også noget i det i forhold til retssikkerheden, som vi finder er uheldigt. Der ville det jo, hvis man havde beholdt det på den måde, som det er i dag, have været sådan, at det var en afgørelse, som ministeren kunne have omgjort. Jeg konstaterer så bare, at det ikke er noget, som man bruger særlig meget tid på, da de anbefalinger, som Sundhedsstyrelsen kommer med, alligevel bliver fulgt.

Men der er altså noget i forhold til retssikkerheden i det, det, at man ikke kan anke den beslutning, der er taget af Sundhedsstyrelsen, der gør, at vi er imod. For retssikkerhed er noget, som vi i Liberal Alliance går højt op i.

Kl. 16:30

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 16:30

Flemming Møller Mortensen (S):

Jamen det er vi, vil jeg sige, også pligtige til at gøre, når det er, at vi herinde ligesom har afgivet et løfte i forhold til grundloven om det. Så det er jeg enig i, og det tror jeg er noget, som alle os, der er medlemmer af Folketinget, gør. Jeg vil blot sige til hr. Joachim B. Olsen, at der har været et enkelt tilfælde – det er i hvert fald det, jeg er vidende om – hvor der har været en minister, der i forhold til apotekerudnævnelsen er gået ind og har gjort noget andet end det, som Sundhedsstyrelsen havde anbefalet. Men der tror jeg faktisk det var et spørgsmål om, at man, hvad angik retssikkerheden, fik mindre ud af det, og at den bedømmelse, man fik af, hvem der skulle være apotekere eller ej, også var mindre kvalificeret. Kan ordføreren ikke se, at det måske også kunne være den situation, der blev tilfældet? Jeg siger ikke, der her er tale om, at det er noget med familiebånd eller logefællesskaber eller andet, der er inde i det, men man kunne vel godt forestille sig, at der måske var en minister, der kunne have en særinterese i noget, som de ikke kvalificeret havde set eller havde fundet der var fra Sundhedsstyrelsens side.

Kl. 16:31

Kl. 16:34

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:31

Joachim B. Olsen (LA):

Det vil jeg medgive at man godt kunne forestille sig der kunne være; det synes jeg faktisk var en god pointe. Det er også derfor, at det er det med, at der ikke er en klagemulighed i forhold til den afgørelse, som Sundhedsstyrelsen træffer, der er den vigtigste årsag til, at vi er modstandere af denne del af forslaget. Optimalt set var det måske sådan, at der skulle være et andet sted, hvor man kunne indbringe denne klage, og at det ikke skulle være i forhold til en politiker, det vil jeg godt medgive. Men det er også sådan mest det, der er med hensyn til retssikkerheden, altså det, at man ikke har den klagemulighed, der gør, at vi er imod det.

Kl. 16:32

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Lars Barfoed som konservativ ordfører.

Kl. 16:32

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Da den konservative sundhedsordfører, fru Benedikte Kiær, ikke kan være til stede her i dag, så har jeg lovet at sige det, som hun ellers ville have sagt her ved førstebehandlingen af dette lovforslag.

Hvis det her lovforslag bliver vedtaget, er det slut med det frie valg af tandlæger inden for børne- og ungdomstandplejen for børn og unge under 16 år og inden for omsorgstandplejen for f.eks. ældre borgere. Hvis man vil vælge frit, er det for fuld egenbetaling.

Det fremgår nærmest af ministerens kommentarer i høringsnotatet, at når der ikke er så mange, der benyttede sig af fritvalgsordningen, så må det være udtryk for, at folk er tilfredse med det kommunale tilbud, og derfor er der ikke brug for ordningen. Men det er jo en påstand. Det kan lige så godt være, at manglende viden og information om muligheden er årsagen til, at der f.eks. er få ældre, der benytter sig af fritvalgsordningen, eller årsagen kan være manglende visitation til ordningen. Så er det jo i øvrigt en kvalitet i sig selv, at muligheden for et andet valg er til stede.

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte denne del af forslaget, da vi synes, at det er godt med det frie valg inden for tandplejen og omsorgstandplejen, sådan som det er i dag.

Den anden del af forslaget vedrører medicinområdet og en revision af tilskudsordningen til håndkøbslægemidler. Vi synes, det er fornuftigt, at det fremover er således indrettet, at tilskuddet målrettes de borgere, som opfylder visse kriterier i forhold til sygdom. Det betyder, at man med lovforslaget ikke længere kan få tilskud blot på grund af alder. Derudover kan vi også støtte ændringerne af lov om apotekervirksomhed.

Vi står derfor med en udfordring, da den sidste del af forslaget, altså den om tilskudsordningen til håndkøbslægemidler, er en del af delforhandlingerne om finansloven for næste år. Den del af lovforslaget kan vi støtte. Derfor vil vi foreslå, at ministeren deler lovforslaget op i to: en del, der handler om afviklingen af det frie valg inden for omsorgstandplejen og børne- og ungdomstandplejen for børn og unge under 16 år – den del vil vi ikke kunne støtte – og en anden del, der indeholder alt det andet, som vi godt vil kunne støtte.

Kl. 16:34

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Camilla Hersom.

Camilla Hersom (RV):

Nu bliver der jo talt meget om frit valg/ikke frit valg. Jeg er godt klar over, at det er en tale, som bliver læst op, men jeg kan oplyse, at det jo fortsætter, sådan at man stadig væk kan vælge et tandtilbud i en anden kommune. Hvis man af den ene eller anden grund måtte have det dårligt med den tandlæge, man kommer til, kan man vælge et andet kommunalt tilbud. Det ændrer lovforslaget jo ikke ved.

Vil Det Konservative Folkeparti ikke anerkende, at der altså stadig væk er et frit valg for de borgere, der måtte ønske noget andet? Nu er det bare fortsat i kommunalt regi frem for hos en privatpraktiserende tandlæge.

Kl. 16:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:35

Lars Barfoed (KF):

Det kan jeg godt anerkende, for jeg er sikker på, at det er sådan, som det bliver sagt, når det nu bliver sagt. Men ikke desto mindre er det jo en begrænsning af det frie valg, at der ikke længere er mulighed for frit valg inden for den private sektor. Og det ønsker vi at opretholde.

Kl. 16:35

Formanden:

Så siger jeg tak til ordføreren. Ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 16:36

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Tak for bemærkningerne og tak for debatten.

Det forslag, som vi nu er ved at afslutte debatten om, består jo af tre meget forskellige dele – det kan man vist godt sige – men fælles for forslaget, fælles for delene er overskriften »Regelforenkling og bedre udnyttelse af ressourcerne«. Med lovforslagets ændringer af den kommunale tandpleje vil regeringen sikre en forenkling af reglerne på området for børne- og ungdomstandplejen samt i omsorgstandplejen. Ved at gøre det nedbringer vi en væsentlig administrativ byrde for kommunerne i forbindelse med nogle ordninger, som kun få personer har gjort brug af.

Der er flere partier, der prøver at gøre det her til et spørgsmål om en ideologisk kamp, men jeg må nok sige til dem, at for mig er det her et eksempel på en ideologisk kamp, som løber panden mod virkelighedens hårde mur. Vi ser jo netop, at borgerne er godt tilfredse med de kommunale tilbud. Derfor må spørgsmålet til dem, der prøver at gøre det her til en ideologisk kamp, være: Hvorfor så fastholde, at der skal være en administrativ tung mulighed for at vælge privat, når vi kan se, at så få benytter det, og at borgerne faktisk er tilfredse med de kommunale tilbud?

Så afskaffer vi pensionisternes automatiske tilskud til håndkøbslægemidler. Det gør vi for at målrette tilskuddet til håndkøbslægemidler til de personer, som opfylder opstillede lægefaglige kriterier for medicintilskuddet til håndkøbslægemidler, uanset om de er pensionister eller ej. Jeg er enig med de ordførere, der her fra talerstolen har understreget, at det er en fornuftig måde, hvorpå vi kan sørge for, at vi bruger vores sundhedskroner der, hvor vi faktisk også får sundhed for dem.

Endelig vil regeringen afbureaukratisere processen for udnævnelse af apotekere ved at overføre udnævnelseskompetencen til Sundhedsstyrelsen, så proceduren for udnævnelserne vil blive enklere, hurtigere og mindre omstændelig. Og som jeg har forstået forslaget historik, er den primære grund til, at det er mig som sundhedsmini-

ster, der står for den del i dag, at det tidligere var Hendes Majestæt Dronningen, der stod for det, og så skulle man finde noget, der var næsten lige så fint, så man kunne frigøre dronningens tid. Jeg kan nu så som sundhedsminister sige, at jeg synes, det er rigtig fornuftigt, at man giver den kompetence til Sundhedsstyrelsen, da det i hvert fald ikke i den tid, jeg har siddet i stolen, har været sådan, at jeg har fået anledning til at sætte spørgsmålstejn ved, at det er nogle fagligt kvalificerede beæggrunde fra Sundhedsstyrelsen, der ligger til grund, når Sundhedsstyrelsen indstiller. Jeg mener, at det netop må være faglige overvejelser, der ligger bag udpegningen af apotekere, og ikke, hvad en dronning eller en minister måtte synes var passende.

Jeg ser meget frem til udvalgsbehandlingen. Jeg er selvfølgelig parat til at besvare alle de spørgsmål, der måtte blive rejst, og ser frem til det som altid konstruktive samarbejde med Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Kl. 16:38

Formanden:

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til ministeren.

Forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 16:39

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 2. november 2012, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:39).